"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiško. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rates:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 48 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 2 d. Gruodžio (December), 1910 m. Metas XIX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Apšvietimo ministerija Maskolijoj yra tik kaipi pagelbininkė vidaus ministerijos: ko nori vidaus ministerija, tą daro apšvietimo ministerija. Vidaus ministerija gi negeidžia besiplatinimo apšvietimo, nes mano, kad lengviau valdyti tamsius žmonis negu apšviestus. Apšviesti žmonės Maskolijoj valdžios neužkenčiami, nes toki supranta visas valdininkų šunybes ir jas aiškina žmonėms. Todėl vidaus ministerijos tarnai visokiais budais sunkina besiplatinimą apšvietimo, o vidaus ministerijai ir tame padeda apšvietimo ministerija, kurios pareiga, rodosi, turėtų buti platinti apšvietimą, nes ji prižiūri mokyklas.

Kad apšvietimo ministerija tokius keistus tikslus turėti galėtų, ministeriais turi but atsakanti žmonės, turinti pažiūras tokias jau, kaip ir apšvietimo slogintojai, tarnai vidaus ministerijos — policistai, žandarai ir jiems panašus tvarkos prižiūrėtojai. Jau pirmiau net menkai nuo valdžios reikalaujanti spalininkai dumoj peikė buvusio apšvietimo ministerio Schwartzo mokyklų vedimą, nes jis prieš vidaus ministerijos mokslo stabdymą, sunkinimą mokyklų rengimo niekada neprotestavo, bet pats darė tą patį, kur tik jam proga pasitaikė. Mokyklos prie jo pavirto ne į švietimo įstaigas, bet į kvailinimo žmonių lizdą. Ypač neužkenčiamos buvo augštesnėsės mokyklos, nes augštesnis mokslas, kaip jis ne būtų paduodamas, vis-gi protą prablaivina. Todėl ministeris Schwartz ir sunkino pastojimą į augštesnes mokslo įstaigas jaunuomenei trokštančiai augštesnio mokslo. Bet toks ministerio pasielgimas negalėjo užganėdinti žmonių. Laikraščiuose peikė jį, peikė ir dumoj didesnė jos atstovų dalis. Pritarėjų liko mažai. Be pritarėjų gi ir ministeris negali ministeriją valdyti. Todėl earas sutiko prašalinti netekusį pritarėjų apšvietimo minsterį Schwartzą, nors jo mokyklų vedimas ir atsakė caro norams. Jo vietą užėmė kitas, taip kaip ir Schwartz, nešiojantis ne maskolišką pravardę, Kasso.

Nors nuo naujo ministerio nieks nelaukė, kad jis užsiimtų apšvietimo platinimu, bet apie jo mierius, jam jų neišreiškus, negalima buvo nieko kalbėti. Dabar vienok Kasso dumoj jau pasakė, kaip jis Maskolijoj mano apšvietimą platinti. Iš jo išsitarimo pasirodo, kad taip kaip ir Schwartz, jis bus tik vidaus ministerijos padėtoju, bei tikro apšvietimo stabdytoju. Taigi naujas ministeris eis tais pačiais keliais, kokiais ėjo ir Schwartz.

Apšvietimas, ypač pradinis, geriausiai platinasi, jaigu paduodamas yra prigimtoj kalboj; naujasis gi ministeris mokyklose leisiąs ne maskoliškąją kalbą vartoti tik du pirmutiniu metu. Bet tarp ne maskoliškai kalbančių Maskolijos gyventojų platinimui apšvietimo per mokyklas dviejų metų ne pakaks. Taigi aišku, jog naujasis apšvietimo ministeris tarp ne maskolių nemano apšvietimą platinti, bet stengsis jį stabdyti. Ne maskoliai todėl nuo ministerio Kasso nieko gero laukti negali, nes Lietuvoj, Lenkijoj, Latvijoj, Gruzijoj ar kitur jis mano iš mokyklų padaryti nešvietimo įstaigą, bet maskolinimo ir kvailinimo vaikų urvus. Tokia mokykla negali užganėdinti žmonių, nes ji nenaudinga. Atsieis todėl ypač nemaskoliškai kalbantiems už mokyklų sienų ieškoti apšvietimo, kaip jie darė prieš karą su Japonija, kada mokykloj uždrausta buvo atsiliepti prigimta vaikų kalba, kada antai Lietuvos mokyklose nebuvo lietuviškai suprantančių mokytojų.

MEXIKO.

Valdžia garsina, jog revoliucija šitoje respublikoj jau užsloginta ypač šiaurinuose apskričiuose ir visur buk čia ramu. Tokias jau žinias Washingtonan siunčia ir Amerikos ambasadorius Mexike. Bet ar ištikro taip yra ir ar ilgai ramumas laikysis, sunku pasakyti, nes ateina ir priešingos žinios, žinoma, iš privatiškų šaltinių. Galima iš prieštaraujančių žinių manyti, kad daugelyj vietų kariumenė paėmė viršų ant revoliucijonierių, atėmė nuo jų miestus, kuriuos jie buvo pirma paėmę ir po kruvinų susirėmimų išvaikė nedidelius, iš kelių šimtų revoliucijonierių pulkelius. Bet tuom dar revoliucijos valdžia nesuvaldė, nes išskirstyti pulkeliai gali vėl kruvon sueiti. Gintiesi ir alsinti valdžios kariumenę netikėtais užpuolimais lengviau mažiems pulkeliams negu dideliems pulkams. Dideli pulkai reikalingi tik svarbiuose mušiuose, o tokių ištikro iki šiol nei nebuvo.

Nors Mexiko valdžia garsina, jog aplinkinėsė Chihnahua sumušė galutinai revoliucijonierius, buk jie, sumušti, pasislėpė giriose, bet matyt menkas buvo sumušimas, nes mušis ant rytojaus atsinaujino. Klausimas dar, ar pati kariumenė ištikima valdžiai. Buvo parėjimai kariumenės revoliucijonierių pusėn. Ateina žinios apie šušaudymus kareivių tai vienur, tai kitur. Tą juk valdžia gali daryti ne už atsidavimą jai kareivių, bet už visai priešingus jų pasielgimus.

Valdžia konfiskavo žemės plotus prigulinčius revoliucijonierių vadovui Madero. Buvo pagarsinta, buk Madero likosi užmuštas viename susirėmime. Žinia ta pasirodė neteisinga Madero atsiuntė savo dabar gyvenančiai Texase šeimynai žinią, jog jis yra visai sveikas, su savo kariautojais stovi Laguna apskrityj, kur gauna daug liuosnorių ir jie sudrutina jo pasekėjų eiles.

Į Chihnahna, kur nedėlioj buvo mušis, kuriame užmušta 20 revoliucijonierių, atsiuntė 2,000 naujų kareivių, matyt valdžia jaučia, kad pirma buvusių nepakaks. Taigi tas rodo, jog nors mieste yra ramu, bet revoliucija nesuvaldyta; ji tose aplinkinėse gali kilti iš naujo. Aplinkinėsė Parral revoliucijonieriams atėjo pastiprinimas, 1,000 naujų kariautojų. Tose aplinkinėse galima laukti didesnio mušio. Priešakinė valdžios kariumenės dalis tapo tarpkalnėn įviliota, kurios viršų buvo užėmę revoliucijonieriai. Ta kariumenės dalis tapo sumušta ir turėjo atgal grįžti.

Sugrįžęs į El Paso, Texase laikraščio "El Paso Herald" korespondentas užtikrina, jog ten, kur jis buvo, taigi apskričiuose Chihnahna ir Durango revoliucija išnaujo kįlo, nes 90% gyventojų yra neužganėdintų iš prezidento Diazo valdžios. Jie užtikrina, jog revoliucijonierių eiles papildo gelžkelio darbininkai, farmeriai, amatininkai, darbininkai. Sukilėliai turi pakaktinai ginklų ir amunicijos; netruksta jiems nei pinigų. Korespondentas užtikrina, jog revoliucijonieriai nepergalėti, jie pasitraukė vien į kalnus, kur jiems gintiesi lengviau.

BRAZILIJA.

Brazilijoj susibuntavojo jureiviai trijų kariškųjų laivų, jie užmušė oficierus, kurie, žinoma, norėjo maištininkus malšinti ir pranešė valdžiai, jog bombarduos miestą, Rio Janeiro, jaigu jų reikalavimai nebus išpildyti ir ištikro paleido kelis kanuolių šuvius, kadangi valdžia nedavė greitai atsakymo. Jie reikalavo atleidimo už sukilimą, didesnių algų ir panaikinimo plakimo jureivių, kas Brazilijos laivyne daroma.

Kongresas, nusigandęs nukreiptų kanuolių, visus jureivių reikalavimus išpildė. Juos nuo laivų kareiviai atgabeno ant kranto.

Persigandę Rio Jamico gyventojai, kas tik galėjo, bėgo iš miesto, nes laukė skerdynių. Dabar vienok viskas nusiramino ir žmonės grįžta miestan.

Kaip ten vienok su tuom jureivių sukilimu nebūtų, bet Europos laivynuose nieko panašaus nebuva. Ten jureiviai iškovojimui geresnio apsiėjimo ir didesnių algų neužmušineja savo oficierų. Ir sukilimas maskoliškų jureivių buvo politiškas, Brazilijoj gi jie sukilo ne atsiekimui kokių nors poiltiškų siekių.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Didelis triukšmas dėl pavogtų kiaušų. L. M. Dr-jos pirmininkas d-ras Basanavičius pargabeno šią vasarą L. Mokslo Dr-jos muziejun keletą skrynių senų žmonių kiaušių, kurie iškasta Svedasų Taurakalnyje. Tos skrynios dėl vietos stokos stovėjo tuo tarpu L. M. Dr-jos būsto prieangyje. Nesenai d-ras Basanavičius buvo liepęs tas skrynias su kiaušais išvėdyti ir jos buvo išnešta kieman. Kažikokie vagiliai, pamatę išneštas iš dr-jos būsto skrynias, pamanė, kad čia esama kokių brangių daiktų. Ir viena tokia skrynia dingo. Tik andai po Vilnių pasklydo paslaptingas gandas, kad Lydos gatvelėje, kieme No. 9, išeinamoje vietoje atrasta.... 14 žmonių "galvų". Visi visaip ėmė spėti. Paskutinuosius baisius atsitikimus Čenstachave ir kitur atsiminę, žmoneliai ėmė jau austi savo vaidintuvėse vėl kaž-kokios nežinomos baisiausiosios tragedijos vaizdus. Kas gi pasirodė? Ogi vagilių nunešta viena pavogtoji skrynia su tais taurakalniečių kiaušais iš L. M. Dr-jos kiemo (Lydos gatvelė, No. 7) kitan kieman, išeinamojon vieton, kad ten niekam nematant, išėmus "turtai" ir pasidalinus. Galima spėti, kokia išgastis, tur-būt, buvo pačių tų vagilių, kai atplėšė skrynią. Turbūt pabėgo nei pasikeikti nesuskubę. Kaži-koks žydukas, užėjęs ten savo reikalu, pažiūrėjęs atplėšton palikton skrynion ir pamatęs kokius tai geltonus skritulius, gerai tamsoje neįsižiūrėjęs, pamanė, kad tai.... olendiški sūriai ir pabėgo savo tėvą šauktiesi. Tasai tik pamatęs, kas čia, — pašaukė policiją. Kiaušai atsidūrė policijos nuovadoje. Paaiškėjus dalykui — skrynia su kiaušais sugrąžinta atgal L. M. Dr-jon.

Vieši Vilniuje atvykęs iš Varšuvos žinomas lenkų rašytojas p. Vincas Kosiakievič. Spalių 20 d. p. Kosiakievič buvo apsilankęs "Vilties" redakcijoje; jisai atvažiavo Vilniun pasiųstas lenkų savaitraščio "Świat" redakcijos susipažinti su lietuvių reikalais, kultūra ir jų santykiais su lenkais.

Lapkričio 8 d. Vilniaus Teismo Rūmai nagrinėjo Kaune Vlado Požėlos, Moravskio ir Repšio bylą. Kaltinami už priderėjimą L. S. D. Partijai (str. 102).

Privatinėje Pavlovskio gimnazijoje susirado šiemet norinčių mokyties lietuvių kalbos 20 mokinių (iš jų 18 yra lietuvių). Mokyti atėmė žinomas mūsų pedagogas p. Kairūkštis. Kitose Vilniaus vidutinėse mokyklose lietuvių kalbos šiemet nebišgulėdinės niekas dėlei to, kad maža ten lietuvių mokinių, na, ir niekas tuo nesirūpina.

Vilniaus gub. miestai 1909 metais išleido kariumenei laikyti: Vilnius — 63,358 rub., Vileika — 543 rub., Dysna — 195 rub., Lyda — 1.236 rub., Ašmena — 1,878 rub., Švenčionys — 646 rub., Trakai — 415 rubli;.

— Vilties —

Škarlatina. Vilniuje labai daug serga šiuo metų škarlatina. Aną savaitę valdiškai pažymėta buvo 46 susirgimai.

— Vilties —

Sekmadienį, spalių 24 d., visose Vilniaus bažnyčiose, J. E. Administratoriui įsakius, laikyta buvo atgailos pamaldos permaldauti Dievui už baisią Čenstachavo vienuolio piktadarystę.

Rugsėjo mėn. pabaigoj Vilniaus kalėjiman atsisėdo Juozas Taraškevičius ir Juozas Sirutavičius, abudu dvarininkai Siaulių pavieto, abudu nutęisti vieniems metams tvirtovėn už dalyvavimą 1905 m. revoliucijoj. Savo laiku šiuodu dvarininku, norėdamu pasislėpti nuo kareivių, kuriems buvo įsakyta nuraminti Kauno gubverniją, buvo išbėgę net Amerikon, bet paskui sugrįžo ir gavo nuo Vilniaus Teismo Rūmų po metus tvirtovės. Išpradžios abiem sekėsi neblogai, bet staigu Taraškevičius susirgo; ant kaklo pasirodė pas jį votis, kuri pradėjo didžiai ligonį kankinti. Visą savaitę Taraškevičius išgulėjo kameroj, kur prižiūrėjo jį vien kalėjimo feldšeris ir spalių 16 dieną pasimirė. Paskutiniomis dienomis buvo jau ir kalėjimo daktaras, bet nieko negalėjo pagelbėti. Iš kokios priežasties pasimirė Taraškevičius, gerai nežinoma. Kalėjimo vyriausybė pasakius, jog pasimiręs nuo inkstų uždegimo, bet ano brolis nenori tam tikėti ir yra padavęs skundą teismo prokurorui, idant iškastų lavoną ir pertikrintų, iš kokios priežasties Taraškevičius pasimirė.

— Lietuvos žinios —

Lenkų laikraščiai gavo žinią iš Saratovo, kad miręs tenai šiomis dienomis daktaras Mikuckis užrašė Vilniaus lenkų teatrui 40 tūkstančių rub. Tokia duosni auka, tikrai, galės jau padėti gana tvirtą pamatą lenkų teatrui Vilniuje. Ir kiti lenkai pradėjo aukauti tai po šimtą, tai po kelias dešimtis rublių. Kuomet gi męs susilauksime tarpu savišių tokių duosnių aukuotojų kad ir L. M. ir D. draug. namams pastatyti?....

IŠ KAUNO.

Kauno policmeisteris Dolivo-Dobrovolskis augščiausiuoju paliepimu perkelta Odeson policmeisterium.

"Daina". "S.-Z. T." rašo, kad pastaraisiais laikais pažyměta, jog kauniečiai lietuviai atšipo nuo teatro, kurį pirma taip mėgdavę lankyti, kad net svetimtaučiai tuo stebėjosi. Negu tik vėl galės pritraukti publiką tai, kad "Daina" savo repertuaran šiai žiemai turinti pasirinkusi keletą naujųjų veikalų.

Kažin-kokia ponia atvyko iš Bielastoko Kaunan neva tarnaičių samdyti į vieną dirbtuvę, kur algos mokama labai geros. S. parodė jai tris mergaites, kurios pas ją gyveno. Mergaitės sutiko ir nuvažiavo. Kelionėje neva samdytoja sako, jog Bielastake ant jų užpulsią šeši žulikai. Taip ir atsitiko, bet samdytoja apgynė; užtai atėmė iš mergaičių pasportus, daiktus gi padėjo "geron vieton" ir nusivedė bažnyčion "pasimelstų". Palikusi mergaites bažnyčioje, pati nuėjo "klebonijon", į savo giminę kuningą ir pražuvo. Nebesulaukdamos mergaitės taip-pat nuėjo į kuningą. Kuningas tuoj suprato, kad tai apgavikė ir patarė bėgti savo daiktų. Nubėgo atgal stotin ir nieko neberado. Viena susirgo, kitos ėmė verkti. Kuone tris dienas išbuvo nevalgiusios, kol bufeto laikytojas nesurinko ligonei sugrįžti Kaunan pinigų, kitom dviem neprirodė vietų. Dievo meilė, kad tai buvo tik vagilė! O kad ji būt buvusi mergų gaudytoja į paleistuvių namus? Kaip gi galima sekti paskui nežinomą žmogų į tolimą miestą? Atsargiai, mergaitės! Mičiul.

— Vilties —

IŠ ŠIAULIŲ.

Lietuvių kalbos lekcijas vyrų gimnazijoje lanko šiais metais 75 su viršum mokiniai, kiek daugiau už pereituosius metus. Mokytojum tebėra p. K. Puida. Mergaičių gimnazijoje tų lekcijų klauso 7 mok. Vietoje atsisakiusiojo K, Puidos išguldo čia lietuvių kalbą kun. Jasinskis. Už mokslą moka patįs mokiniai, bet toli ne visi užsimoka ir dabar yra pasidariusi nemaža skola. Visuomenė, kurios reikalavimu tos lekcijos įvesta, turėtų pasirupinti ,kad jos būtų ir apmokamos. Mokytojas, negaudamas algos, gali ilgainiui paliauti bemokinęs ir tada lietuvių kalbos lekcijos, taip nelengvai iškovotos, būtų panaikintos. Pernai tam reikalui buvo surengtas vakaras, davęs nemažą pelną. Reikia tikėties, kad šiokie tokie žingsniai tam dalykui aprupinti bus ir šiemet padaryti, ypač kad šiauliečiai labdarybės reikalams nėra šykštųs.

— Lietuvos žinios —

IŠ ŠIAULIŲ.

Nuo rugsėjo mėn. 28 dienos pradėjo tarp Šiaulių ir Tauragių važinėti automobilis (ikišiolei vaikščiojo nuo Šiaulių iki Kelmės), kurs kasryt septintoje iš Šiaulių iškeliauja, o vakare vėl atgal grįžta. Už nuvežimą Tauragėn mokama 4 rub. 50 kap. Kas važiuoja ten ir atgal ir pirm susitaria — moka pigiau. Iš Šiaulių iki Tauragės, važiuojant plentu, yra 90 verstų.

— Lietuvos žinios —

IŠ TELŠIŲ, Kauno gub.

Telšių bažnyčia iš vidurio gražiai išpuošta net ir lenkiškais parašais ir su daugumu lenkiškų pamaldų. Bet iš lauko tai labai apleista. Špitolėj gi tai baugu jau gyventi, rodos, jog tuojau sienos išgrius ir gyventojus prispaus. Pernai klebonas prašė ūkininkų suvežti rąstų špitolei statyti. Teisybė, ūkininkai suvežė didelę malką (kruvą) gerų rąstų, kuriuos sukrovė ant daržo. Bet tenai per visus metus nyko, nyko ir beveik pranyko; liko tik keletas supuvusių rąstų.

Ne! Reikėtų parapijonams truputį geriau prižiūrėti savo turtus, taipgi sumažinti savo bažnyčioje lenkiškas pamaldas, nes lenkų čia visai nėra ir maža kas tesupranta lenkiškai.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ RASEINIŲ.

Vienasėdžiais išskirstė Raseinių apskrityje per 1910 m. vasarą šie kaimai: Čenaičiai, Vaiputai, Lazdūnai, Skirażemė, Patarvonįs, Zaurilai, Lankalniai, Ožkeliškiai, Palšiai, Skabučiai, Palucečiai. Išviso ligšiol susitaisė vienasėdžiuose 11 kaimų su 285 gyventojais ant 4 tūkstančių 400 dešimtinių žemės. Už paskutinius gi trejius metus, vadinasi nuo 1907 m. ligi 1910 m. Raseinių apskrityje išėjo vienasėdžiais 111 kaimų, 1 tūkst. 810 ūkininkų, turinčių išviso 24 tūkstančius dešimtinių žemės.

— Šaltinis —

IŠ PANEVĖŽIO.

Senamiesčio kaime (Penevėžio miesto dalis ant dešiniojo Nevėžio upės kranto, kur gyvena vien tik ūkininkai) 10 spalių vidurdienyje kilo gaisras. Ugnis sunaikino 7 neturtingų ūkininkų triobėsius. Nuostoliai nemaži. Gaisro priežastis nežinoma — spėjama, kad padėgta.

— Šaltinis —

IŠ VILKAVIŠKIO.

Vilkaviškio apielinkės dvarininkės ir miesto inteligenčių kuopelė sutvėrė moterų draugiją, kurios tikslas: darbuoties visuomenės labui ir kelti tarp moterų kultūrą. Toji draugija per paskutinius susirinkimus nutarė pradžiai įsteigti Vilkaviškyje audimo ir guzikų dirbimo mokyklą. Mokslas prasidės lapkričio mėnesio pradžioje.

Už visą audimo kursą ūkininkaitės ir turtingesnių tėvų dukterįs moka 10 rublių, o už guzikų dirbimo kursą — 2 rub. Bėdinesnių tėvų dukterįs moka už audimo kursą tiktai 6 rublius, o guzikų dirbimo — 1 rub.

— Šaltinis —

IŠ PAEŽERIŲ, Vilkaviškio par.

Spalių 13 d. (n. s.) buvo Paežerių valsčiaus sueiga. Tarp kitko nutarta prašyti vyriausybės, kad išpildytų savo prižadą, t. y. kad duotų iš savo girių medžių triobėsiams pastatyti trijų naujų mokyklų, pastaraisiais metais čionai įsikūrusių, o jaigu vyriausybė nesutiktų iš artimesniųjų girių duoti medžių, tai į tą vietą kad duotų piningais.

— Šaltinis —

IŠ SEIRIJŲ, Seinių pav.

Praėjusiais metais buvo aludės uždarytos, bet šiemet vėl kažinkas pavelijo atidaryti. Vienok žmonės kaip atprato pirmiau, tai ir dabar nelabai karčiamose lankosi, ypač, kad vietiniai kuningai labai draudžia. Vikaras tai net išpažinties nepriima tokius, ką šventadienį lankosi karčiamose. Net ir iš sakyklos pasakė: "Jai kas drįsit šventą dieną eiti į karčiamą, tai išpažinties nei neikit pas mane — eikit pas tą patį žydą". Aleksandruks.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ MIGONIŲ SODŽ., Ukm. p.

Šis sodžius garsus tuomi, kad žmonės labai girtuokliaują. Taip rugs. 19 d. buvo bent kelios vestuvės. Žinoma, laukė tų vestuvių didžiausių iškilmių, o susilaukę tai "ulevojo" bent 4 dienas. Trečią dieną (rugs. 21 d.) vienos kompanijos jaunasis taip prisigėrė, kad vos gyvas išliko. Bobos jau buvo subėgę su "laimingos mirties varpeliais", su žvakėmis ir marino pusę dienos ir, žinoma podraug gydė, "kad nesudegtų nuo degtinės". Ant galo pasisekė atgaivinti, bet tasai nabagas jaunasis pasirodė visa kaip ir be proto: sugriebęs virvę buvo bebėgąs miškan pasikarti, o norėjusį sulaikyti jį žmogų kėsinosi nudurti peiliu. Tik keliems vyrams vos pasisekė suvaldyti, kaip kokį areštantą. — Liudna ir biauru darosi, matant tokias vestuves! Ar ne tas.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ TAURAGNŲ, Zarasų pav.

Žemiečių Viršininko malone atgabenta į Tauragnus naujas raštininkas, kuris prie kiekvienos progos skelbia savo "mokslą": kaip tik susirinks raštinėje žmonių ir pradės lietuviškai šnekėti, jis tuoj pradeda aiškinti, — jog "nereikia šnekėt lietuviškai; reikia tik gerai mokėt rusiškai, ir tuomet pamatysite, kad lietuviška kalba visai nereikalinga; su lietuviška kalba, girdi, tik iki Zarasų nuvažiuosi, o su mūsų (t. y. rūsų) tai net ir užsienin". Užėjus kalbai apie Žemiečių Viršininką, jis giriasi, kad naujas zemskis, girdi, busiąs tikras rūsas, net iš Maskvos.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ DAUGAILIŲ, Zarasų pav.

Čia yra: bažnyčia, mokykla, pačtos skyrius, vartotojų krautuvės, monopolis, 2 ar 3 aludės ir kelios žydiškos krautuvės. Žmonės maž daug apsišvietę. Ūkininkai gyvena pasiturinčiai. Didesni sodžiai dalinasi į vienasėdžius. Stropiai rupinas apšvietimu vaikų; dėlei stokos mokyklų, daugelis samdos "daraktorius".

Beto ir girtuoklystė tarpsta irgi gerai, net ir šiokią dieną galima sutikti gerai įsilinksminusių žmonelių. A. Juodvarnis.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ SĖDŲ, Telšių pav.

Spalių 14 d. s. sk. užėjo į mūsų valsčiaus raštinę 7 "učastko" žemiečių viršininkas ir pastebėjęs, kad teisėjai veda bylas lietuvių kalboj, šoko ant teismo pirmininko, grasino areštu, kam jis kalbąs lietuviškai, reikią, girdi, rusiškai kalbėti. Pirmininkas ir teisėjai labai nusiminė, nes rusų kalbos nei jie, nei tie, kurie bylinėjasi, nemoka. Tat ž. viršininkas sakė, kad reikią turėti "perevodčikas" ir už neišpildymą to paliepimo grąsino areštu. — Geistina žinoti, ar tur teisę žemiečių viršininkas duoti panašius paliepimus?

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ SALŲ, Ukmergės pav.

Jau treti metai kaip Salose įkurtas kningynas, bet kad nebuvo jokios tvarkos, tai visi, kas tik norėjo, net glėbiais kningas išnešiojo ir dabar kningynas stovi tuščias. Nors klebonas iš sakyklos ragina sunešti, bet nieko negelbsti. Jurgio Sunus.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ RIETAVO ir KVEDARNOS, Raseinių pav.

Rugsėjo mėn. nuo 24 iki 30 d. Rietavoje, o nuo rugs. 30 iki spalių 6 d. Kvedarnoje buvo nepaprastos šventės — kuningas su barzda "Tėvas Kazimieras" (Kapucinas) laikė misijas. Galima pagirti tėvą Kazimierą, kad degtinės nei saldžios nei karčios nekenčia, savo pamoksluose net prisaikino žmones, kad negertų — "velniai lai geria" —, ir "amžiną atilsį" degtinei atgiedojo. Duok Dieve, kad ana "iš numirusių" neatsikeltų. Bet apšvietimo ir šis "su barzda" kuningas bijo, kaip ir kiti; "L. Žinias", "L. Ūkininką" ir kitus nekuninginius raštus stačiai prakeikė. Dievo Rykštė.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ GARLIAVOS, Mariam. pav.

Pernykštis Garliavos valsčiaus mokyklos mokytojas nors ir apysenis (56 m.), bet dar stiprus, pilnas energijos, visuomet vedė blaivą gyvenimą, tarnavo kadaisė ilgus metus ant vienos vietos. Kaslink mokinimo budo, tai jį galima priskaityti prie tų, kurie, taip sakant, spauste išspaudžia mokslą: todėl mus žmoneliams tankiausia jis patikdavo, ir jie nerugodavo, jaigu kartais iš didelio uolumo ištasydavo vaikams ausis. Man rodosi, tokiuo jis buvo ir Garliavoje, ir nevienas pagal savo pažiūrų, jį gyrė.

Kas link kito senio mokytojo K., kuris šiemet atėjo į valsčiaus mokyklą, — tai yra mokytojas pedagogas, ilgais pritirimais praskynęs sau kelią (budą mokinimo), beeidamas kuriuo, greičiau už kitus pasiekia savo tikslą. Kaipo žmogus, jis su gerais — begalo geras, su blogais — blogas. Mokykloj taipgi tinginius moka aštriai priversti siektiek mokytis, o su darbštesniais meilus. Mokytojauja 34 metai, bet neatjaučia, kad darbas tas jam būtų įsigrįsęs. Mokykloje turi energiją visai jauno. Balsas jo garsus. Tai nestebėtina, kad kur tik mokytojavo, visur savo darbštumu pasižymėjo. Visur mokiniai jo, pastatyti ant kvotimų, pasirodydavo pirmutiniai. Tai toksai tas senis.

Nesidrovėkime senais mokytojais. Ne kaszin-kiek jų užsiliko; o ir užsiliko tai patįs geriausi. Kaip kiekviename darbe, taip ir mokinime, ko ilgesnį laiką tą patį darbą dirbsi, to geriau jame išsilavinsi. Skurdžius.

— Mokykla —

IŠ PAKUONIO, Marijamp. pav.

Galų gale ir męs susilaukėm mokytojaus. Atkėlė jauną vyruką, šiemet baigusį Veiverių seminariją. Laukiame jį tapsiant mūsų tamsaus kampo šviestoju.

— Mokykla —

IŠ SINTAUTŲ.

Senųjų Zyplių kaime yra viena senutė S., kuriai šiais metais suėjo šimtas metų amžiaus. Senukė jau nemato, bet šiaip visai sveika: dar gražiai rateliu paverpia.

— Sintautiečiai džiaugiasi galų-gale gavę puikų mokytoją, kuris jau visus metus mokina Sintautų mokykloje.

Tai nenuilstančio darbštumo vyras.

— Apie mus daugelio ūkininkų serga gyvuliai: galvijai, kiaulės ir avįs. Nors, ačiu Dievui, daugumo gerai perserga ir nenugaišta, bet visgi ūkininkams vertėtų atkreipti į šį dalyką akį, kad apsisaugojus nuo užsikrėtimo, taip ir gaišimo, kreipianties į gyvulių daktarus-veterinorus.

— Šaltinis —

IŠ GRIŠKABŪDŽIO,

Naumiesčio apskr., Suv. gub.

Mergbūdžio kaime pas ūkininką V. vienas darbininkas skaldė akmenis. Padegęs knatą, jis dar norėjo pavalyti skylę. Tuo tarpu netikėtai nuo užsidegusio parako sprogo akmuo ir nunešė vargšui pusę delno. Sužeistasai išvežta Kaunan gydytis.

Vyrai, būkite atsargesni skaldydami paraku akmenis, kad nelikus visam gyvenimui elgeta.

— Šaltinis —

IŠ ŘAMYGALOS, Panev. ap.

Miestelis nemažas; didesnė pusė gyventojų — žydai, kurie iš prekybos traukia nemažą naudą. Yra Ramygaloje taipogi tris krikščionių sankrovos, tarp kurių vienas kningynas. Mūsų žmonės po truputį kįla augštyn. Dauguma jau mėgsta kningas ir laikraščius. Ateis laikas, kad ir ramygaliečiai gal ir degtinę pames gėrę.

IŠ MOSĖDŽIO, Telšių pav.

Šis miestelis — tai gaisrų miestelis: nuo 1906 m. Velykų ligi 6 spalio 1910 metų buvo keturi gaisrai. Per paskutinį, ačiu Dievui, sudegė tik trįs triobos. Spėjama, kad šiuo kartu kas-nors padegė.

Naudinga būtų Mosėdžiui, kaip ir kiekvienam miesteliui, turėti savo ugnagesių draugiją.

— Šaltinis —

IŠ KLANGIŲ, Kauno gub.

Mūsų kaimas žada skirstyties į vienasėdžius, bet tuo tarpu negali susitaikinti. Nors, tiesa, kaimas labai gražus, bet vienasėdžiuose būtų dar gražiau.

— Šaltinis —

IŠ PANEDĖLIO, Ežerėnų ap.

Šiuosmet pas mus, ačiu Dievui, viskas uždėrėjo, o ypač šakniavaisiai.

— Šaltinis —

'Š ALYTŲ, Kalv. pav., Suv. g.

Alytus yra tai nemažas miestelis ir kas kart vis dar augantis didyn. Stovi ant kairiojo Nemuno kranto prie pačio šilo. Čia pat yra ir geležinkelio stotis. Ant vasaros čia suvažiuoja pasilsėt ir iš kitur žmonių.

Prėkyboj Alytus stovi gana augštai, nes tai aplinkinių valsčių ir dalies Vilniaus gub. gyventojų prekybos centras. Miestelyj gi esant daugybei kareivių ir šiaip jau "činovnikų", dar labiau kįla.

Bet apšvietimas čia baisiai žemai stovi.

Į šį kampelį dar nepersenai smarkiai plaukė lenkinimo vilnįs. Dar prieš keletą metų pamaldos bažnyčioj buvo atliekamos lenkiškai; nuėjusiam valsčiun ar šiaip kur "negražu" buvo kalbėti lietuviškai. Dabar jau, įvedus bažnyčion lietuviškas pamaldas, lenkinimo srovė, gali sakyt, nustojo į čia tekėjus, bet visgi dar ir dabar ligvaliai yra tokių, kurie didžiuojasi, pramokę šiaip taip lenkiškai vėbliauti, ir mislina, jog jie mokėdami lenkiškai daug "razumnesni", didžiuojasi savo lenkiškumu, vadina save "šlėktomis" ir, ar kur reikia, ar nereikia, tuojau stveriasi lenkiškai. Yra net tokių neišmanėlių, kurie tik už pavadinimą "ponu" "fundavoja" degtinės. Na, o tuo, žinoma, naudojasi kaikurie girtuokliai, kurie nesiskupina vadinti tokius neišmanėlius "ponais".

Ir reikia pasakyti, jog kuris kampelis labiau sulenkėjęs, tas tamsesnis, nes, kaip jau buvo pasakyta, lenkiškai mokantis mislina, jog jau jie ir taip daug žino, "razumnesni" už kitus ir jau jiems nėra ko mokytis. Tai matyt bus ir iš šito štai atsitikimo. Vietinis jaunasis kuningas sumanė įkurti Alytuj vartotojų krautuvę. Daugumas sodžiaviškių, kurie kalba lietuviškai ir kuriuos "šlėktos" kartais mėgsta pavadinti "chamais", su džiaugsmu pritarė tam naudingam sumanymui. Miestelio gi gyventojai, kurie beveik lig vienam sulenkėję, žydelių kurstomi pradėjo priešintis ir neduoda net vietos statymui namo vartotojų krautuvei, ir ant tos vietos, kur buvo manoma statyti namas, leido žydui užsitverti daržą.

Jokio laikraščio, kad ir lenkiško, pas miestelio ūkininkus turbūt ir dieną su žiburiu nesurastum.

Kitur, kur dar lenkinimo bangos nepasiekė, kaip antai Udrijos valsčiuj, žmonės daug daugiau susipratę ir apsišvietę. Ten gali užeiti vietas, kaip antai, Butrimiškį, kur tik į vieną sodžių pareina keletas egzempliorių laikraščių.

Mokykla visam Alytaus valsč. yra tik viena, kurion negali sutilpti viso valsčiaus vaikai. Žmonės skundžiasi, jog mokytojas p. Semaška ne koks: ne tai lenkas, ne tai lietuvis ir daugiau sėdįs karčiamoj kaip mokykloj.

Draugijos jokios čia nėra. Pernai dar buvo "Žiburys", kuris turėjo šiokį-tokį kningynėlį, kurį mažai kas telankė, na tai šiemet jau apie jį nesigirdi. Turbūt jau užgęso.

Viešpataujant tamsumui, žinoma, puikiai žydi girtuoklystė. Taip Alytus užlaiko monopolį, "renskovy pogrėb" ir apie 20 aludžių, kurioms puikiai sekasi. Pasigėrus, žinoma, neapsieina be muštynių ir peštynių.

Kas čia buvo pasakyta apie Alytų, tą patį galima pasakyti ir apie Rumbonių valsčių. Ir čia gali užtikti net ištisus sodžius, išvirtusius į "šlėktas", kaip antai: Navickų, Junonių, Bundorių ir t. t., kur viešpatauja baisus tamsumas ir su juo suristas vargas. Pažiūrėsi, kur gyvena "chamas", tai išrodo kaip koks palivarkas, net gražu žiūrėt, o pas "šlėktas" triobos apiplyšusios, tvoros išvirtusios, net koktu darosi, bet vis gi jie.... "šlėktos".

Tai tokios naujienos šitam dzukų kampelyj.

Beje, dar pridėsiu porą žodžių apie jaunuomenę.

Iš jaunuomenės yra gal tik koks vienas, ar du, kurie norėtų šviestis ir šį-tą skaito, o kiti visi girtuokliauja, pešasi, mušasi, na ir vaikščioja kuris su įdubusia galva, kuris be dantų, kuris su perskelta lupa ir t. t. Taip, regis, elgiasi ir Udrijos ir kitų valsčių jaunuomenė. Šitaip, vyrukai, negražu.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ RYGOS.

Kursai suaugusiems. "Žvaigždės" valdyba posėdyje spalių 20 dieną nutarė atidaryti Raudondauguvyje kursus suaugusiems.

P. Stankevičius, gyvenąs Rygoje lietuvis-muzikas, išrado naują pagerintą klernotą. Tuos naujuosius klernotus dirbanti jau žinomoji Leipcigo K. Krupės firma; muzikos žinovai labai girią tuos "Stankevičiaus klernotus", kad esą daug gražesnio balso, negu paprastieji. Mat, randasi jau ir tarp lietuvių išradėjų.

P. Stankevičius yra dabar muzikos mokytoju Breitingam-Kudriš muzikos mokykloje.

— Vilties —

IŠ AMERIKOS.

PERMAINOS PO RINKIMŲ.

Amerikoj valdiškosios vietos nėra, — žinoma, ir negali būti — rinktinės. Bet jos priklauso nuo rinkimų. Kokia partija laimėja rinkimuose, tokia stato į įvairas vietas savo žmones. Dabar laimėjo demokratai ir jie jau pradeda vyti iš vietų republikonų šalininkus, ir stato saviškius. Dabartiniai valdininkai, apskritai, visi gana ilgai buvo savo vietose, taigi ir priprato geriaus atlikti darbą. Nauji nepripratę prie tokių ar kitokių darbų valdininkai, kokius pastatys demokratai, žinoma, išpradžios galės daryti daug painių ir kraštui tai nebus ant naudos.

ARIZONOS EGZAMINAI.

Sulyg naujų išduotų Arizonoj teisių, prieš rinkimus norinti balsuoti turi išlaikyti egzaminą, jog anglišką kalbą gerai moka: jie turi perskaityti Amerikos konstituciją angliškoj kalboj ir ją paaiškinti; kas to padaryti negali, neturi tiesos balsuoti. Arizonoj, mat, yra daug ispaniškai kalbančių; tiems tai angliškai kalbantiejie ir nori politiškas tiesas atimti. Su kitaip kalbančiais mat ir Amerikoj mėgina taip elgtiesi, kaip elgiasi Maskolijoj arba Vokietijoj, jaigu ne biauriau.

SVARBESNI AMERIKOS UNIVERSITETAI.

Kad ir daugybė yra Amerikoje universitetų, tačiaus ne visi jie stovi ant pakaktinos mokslo augštybės. Amerikoje toli gražu ne vis viena, kokiame universitete baigsi mokslą. Pabaigus mokslą menkame universitete, tankiausia galima tik menką vietą gauti. Sekantįs universitetai yra geriausiai aprūpinti profesoriais ir išteklium:

Chicagos universitetas — geriausiai aprūpinti skyriai: matematika, fizika, chemija, astronomija, geologija, botanika, zoologija, fiziologija, patologija, psychologija.

Columbia universitetas — matematika, fizika, chemija, zoologija, patologija, antropologija, psychologija.

California universitetas — astronomija, antropologija.

Cornell universitetas — chemija, botanika, zoologija, psychologija.

Clark universitetas — psychologija.

Harvard universitetas — fizika, chemija, astronomija, geologija, botanika, zoologija, fiziologija, patologija, antropologija, psychologija.

Hopkins universitetas — fizika, chemija, fiziologija, anatomija, patologija.

Michigan universitetas — anatomija, patologija.

Massach. technišk. — fizika, chemija.

Illinois universitetas — matematika, chemija.

Princeton universitetas — fizika.

Yale universitetas — matematika, chemija, geologija, fiziologija.

Wisconsin universitetas — chemija, geologija.

DIDELES PRIGAVYSTĖS.

New York. Likosi čia suimti perdėtiniai firmos Burr Brothers, kurie uždėjo apie 30 visokių milijonų vertės kompanijų ir nuo žmonių su savo akcijoms išviliojo apie 50 milijonų dolarių. Akcijos buvo aukso, geležies ir kitokių metalų kasyklų, bet ten, kur nieko nebuvo. Suimtus kompanijos viršininkus paleido užstačius kaucijas po 20,000 dol.

Kita, kompanija, į kurios reikalus valdžia įsikišo, buvo Continental Wireless Co. Jos paleista neturinčių vertės akcijų už milijoną dolarių.

Į reikalą šitų firmų įsikišo pačtas ir jų perdėtinių suėmimo reikalavo užtai, kad prigavingiems mieriams naudojosi iš pačto.

NUODINO KADETUS.

Annopolis, Md. Čianykščioj kadetų mokykloj prašalino du virtuvės tarnu negru. Juos apkaltina, buk jie, norėdami prašalinti nuo vietos vyriausiąjį virėją, į kadėtų valgį pribėrė nuodų. Iš tikro mokykloj po valgiui apsirgo daug mokinių kadėtų.

UŽSIDEGĖ KASYKLOS.

Cauon City, Col. Kasyklose Colorado Fuel & Iron Co. atsirado ugnis. Oloj dirbo 200 žmonių, bet juos, išėmus du, pasisekė išgelbėti. Gelbėtojai tikisi ir tuos du išgelbėti.

NEGERA TVARKA.

New York. Perdėtinis valstijos beprocių namų, Dras Mabat, apreiškė, jog per tris paskutinius metus iš namų pavogta 216,000 svarų mėsos, paskirtos maistui beprocių. Tiek susekta, bet ištikro gal pavogta jos daug daugiaus.

DEMOKRATŲ DAUGIAU.

Washington, D. C. Sulyg oficiališkų žinių, laimėjus paskutiniuose rinkimuose daugelyj vietų demokratams, dabar Amerikos kongrese yra 227 demokratai, 163 republikonai ir vienas socialistas.

UŽMUŠĖ.

Cleveland, Ohio. Sugriuvo čia naujai statomi namai ant Lorain ave. ant mažų namelių siuvėjo Simono Frutkino ir juos sugriovė. Užmušta Frutkino moteris, du jo vaikai ir viena pirkėja, sužeista tarnaitė. Pats Frutkin ir du jo mokiniai, išgirdę braškėjimą, į laiką pabėgo.

AUKOS BOLĖS SPARDYMO.

Pereituose metuose prie bolės spardymo užmušta 18 jaunų vaikinų, 17 sužeista, kaip manyta, mirtinai; 12 gavo nuo sutrenkimo smegenų uždegimą, 300 sulaužyta kaulai; 9 išmušta dantys. Iš viso prie bolės spardymo pereituose metuose nukentėjo 429 jauni vaikinai.

BE MAŽO NESUDRASKĖ.

Bennett, Wiss. Pulkas vilkų be mažo nesudraskė Juozą Backstomą, bet jam pasisekė nuo išalkusių vilkų pasislėpti medyj. Ant laimės, jo pasigedo draugai atėjo pagelbon ir vilkus išvaikė.

PAKIETŲ SIUNTINĖJIMAS.

Washington, D. C. Vyriausiasis pačto užveizdėtojas Hitchcock mano paduoti kongresui sumanymą, kad ir Amerikoj pačtas važiotų pakietus, kaip tai daroma Europoj. Hitchcock reikalauja, kad kongresas leistų pačtu siuntinėti pakietus iki 11 svarų. (Maskolijoj priimami pakietai iki 120 svarų).

UŽMUŠĖ SENĄ PASTORIŲ.

Trenton, N. J. 24 lapkričio d. netoli nuo čia, miestelyj Dutch Neck, į namus 80 metų pastoriaus presbiterijonų bažnyčios Armstrongo, naktyj įsiveržė plėšikai ir užmušė seną pastorių ir jo moterį. Suėmė sunų pastoriaus gaspadinės, negrą.

TVANAI ALASKOJ.

Cordova, Alaska. Beringo upės klonį užliejo išsiliejusio ežero vandens. Vanduo nunešė daug namelių aukso jieškotojų ir kaip mano, tvanuose prażuvo diktai žmonių, nors tikras prigėrusių skaitlius nežinomas.

SUĖMĖ.

Cleveland, Ohio. Pačto urėdninkai liepė suimti savininkus firmos Sandals, Griffin & Co. už pardavinejimą abejotinos vertės akcijų. Jie garsino, buk Oklahomoj turi kerosino šaltinius, kurie akcijonierams duos didelį pelną, bet nuvažiavus ten pačto inspektoriams, tų sėmyklų pažiūrėti, jų rasti nebuvo galima.

GYVENTOJAI NEW YORKO VALSTIJOJ.

Washington, D. C. Sulyg cenzus biuro surinktų laike paskutinio gyventojų suskaitymo žinių, New Yorko valstija turi 9,113,279 gyventojų. 1900 m. gyventojų buvo tik 7,268,894. Taigi į dėšimtį metų gyventojų skaitlius pasidaugino 25,4%.

MEDĖJŲ AUKOS.

Nuo pradžios medžiojimo sezono iki dabar vien Wisconsino giriose užmušta medėjų 21 asmuo, o 18 sunkiai pašauta.

VIŠTOS AUKSĄ RADO.

Seward, Nebr. Vištos turinčio 80 akrų farmą Johno Dillenback. kasinedamas žemę, iškasė aukso pieską. Paskui pasirodė, jog žemėj giliau yra gysla aukso, tona išduoda aukso už $440. Kapitalistai iš Kalifornios pasiulė Dillenback'ui už jo farmą 80,000 dol.

SUGRYŽO ADRESUOTI KARALIUI LAIŠKAI.

Iš Amerikos siųsti buvusiam Portugalijos karaliui Manueliui laiškai sugryžo atgal su užrašu: "adresato neatrasta — grąžinama siuntėjui". Matyt Lisabono pačtorius yra arba juokdarys, arba labai karštas republikonas, arba sausas biurokratas, labai aštriai pildantis pačtos reguliacijas.

EKSPLIOZIJA KASYKLOSE.

Providence, Ky. Oloj N2 kasyklų Providence Mining Co. 25 lapkričio dieną atsitiko dujų ekspliozija, kuri užbėrė olą ir joje buvusius darbininkus, 11 negrų ir 2 balspalvių. Manoma, kad tie žmonės jau negyvi, nes ekspliozija buvo taip smarki, kad iš olos laukan išmėtė joje buvusį mulą ir numetė dar 150 pėdų nuo olos.

KIEK PINIGŲ SUDĖTA Į BANKUS.

Turtų departamentas Washingtone apskelbė, jog už pastaruosius metus žmonių sudėta į taupymo bankus $4.000.000.000. Metais pirma sudėta buvo mažiaus $357.000.000.

PRAPUOLĖ PININGAI.

Muskegon, Okla. Nežinia kokiu budu prapuolė iš Wells Fargo Express Co. piningų siuntinys, kuriame buvo 5,000 dol. sidabrinių piningų ir 11,000 dol. popieriniais.

VĖTROS.

Boston, Mass. Per trįs dienas pereitą savaitę siautė Naujos Anglijos pakrantėsė smarkios vėtros. Vėtros buvo su lytum ir sniegu.

JAUNA MERGINA APKALTINTA.

Cambridge, Mass. Suėmė čia jauną, 17 metų merginą, Kattie Le Blanc. Ji apkaltinta, buk lapkričio mėnesyj pereitų metų užmušė savo darbdavį, skalbyklos savininką Gloverį. Yra tai prancūzė.

GAISRAI.

New York. Sudegė čia pianų dirbtuvės Woodman, Peck & Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300,000 dol.

Cleveland, Ohio. Mebelių krautuvėj Kocho & Huskes atsitiko ekspliozija, kurios pagimdytas gaisras pridirbo nuostolių ant 300,000 dol. Gesinant ugnį, keturi gesintojai sunkiai tapo sužeisti.

Troy, Ala. Sudegė čia medvilnės presavimo intaisos Atlantic Compress Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300,000 dolarių.

Newark, N. Y. Sudegė čia Wolf Manufacturing Co. dirbtuvės. Ugnis platinosi greitai ir užkirto darbininkams ir darbininkėms išsigelbėjimo kelią. Sudegė jų 25. Nuo ko užgimė gaisras, tikrai nežinia, tą dabar tirinėja detektyvai. Bet jaigu tiek žmonių žuvo, tai aišku jog dirbtuvė nebuvo kaip reikia, intaisyta.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **New York.** Sustreikavo čia telegramų išnešiotojai. Jie reikalauja didesnių algų.

¶ **Tampa, Fla.** Tapo teismui atiduoti cigarų dirbėjų vadovai už suorganizavimą streiko ir besistengimus stabdyti darbą streiklaužiams.

¶ Pereitą savaitę Jungtiniuose valsčiuose buvo 212 nusibankrutinimų, arba 36 mažiaus negu užpereitą.

¶ **Philadelphia, Pa.** Siuvėjai prigulinti prie "Central Labor Union" rengia čia streiką, kadangi čianykščiai drabužių pardavėjai ima drabužius iš Chicagos, kur dabar yra streikas.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

20 dieną lapkričio "Šv. Petro ir Povilo" draugijos svetainėje buvo dramatiškas vakaras su dainomis. Vakarą surengė savo naudai — minyškos, mokintojos vietinės parapijinės mokyklos, todėl veikiančių ypatų buvo daugiausiai mokinių.

Žmonių prisirinko apie 200, dauguma buvo tai — mokinių tėvai. Jiems buvo žingeidu matyti, kaip jų vaikeliai pasirodys ant scenos.

Perstatymas prasidėjo pusvalandžiu vėliau negu buvo garsinta.

Ypatingą atydą publikos atkreipė pirmasis veiksmas. Pasikėlus uždangai ant scenos pasirodė 40—50 berniukų ir mėrgaičių puikiai pasipuošusių, dailiai sustatytų, tarytum koki angeliukai! Ir užtraukė jie.... angliską dainą — "The Flag". Dainavo gana sutartinai, tik klausyti buvo kaip tai nesmagu, tarytum pynėsi su dainos garsais, balso žodžiai: "Žiūrėkite, tėveliai! Jūsų vaikeliai dar pirmą sykį viešai pasirodė o jau jūs jų nesuprantate; štai koki jie mokinti; o tai vis puikųs vaisiai kruvinu jūsų prakaitu užlaikomos "tautiškos" mokyklos. Su laiku, jie dar daugiau pramokę, be abejonės pasakys: sudiev tėveliai! Jūs mūsų nesuprantat, męs mokyti, tai sudiev tėveliai ir jūsų tėvynė Lietuva, — jųs mums sunkenybė!" Taip, tas gali buti! Jau ir dabar reikia vidurdienyje su žiburiu jieškoti čia augusio lietuvio, kurs darbuotusi savo brolių labui; tai kąs bus toliaus.

Paskui dvi mergaitės paskambino ant piano (keturiomis rankomis) "Picnic Polka", dvi mažos mergaitės padekliamavo angliškai, toliaus angliską kompoziciją pagriežė — vyras ant smuiko, o moteris ant piano, ir ant galo sulošta kokia tai angliška komedijėlė.

Štai tau Jurguti ir lietuviškas vakaras, dar gi "tautiškos" mokyklos mokytojų surengtas angliškai; o kur lietuviškai?.... Ar tai mažmožiai? Paskui penkios panelės padainavo dvi daineli ir tai, kaip rodosi meliodijos buvo paskolinta iš Anglijos ir pritaikytos lietuviškiems žodžiams, ir sulošta trumputė (nors keturių aktų) komedijėlė "Šv. Kazimieras".

Lošimas buvo vidutiniškas. Žodžius lošėjai mokėjo labai gerai, tik nudavimai kai kur buvo visai prasti ir be jausmo. Geriausiai atlikta Jankelio — žydo role (lošė A. Burinskas). Jam galima užmesti vieną klaidą, — jis turėjo nusigąsti, kada jį suėmė, o tas nebuvo nuduota. Taipgi neblogai atliktos rolės Mireckienės, Lapinienės, Bulienės ir Kamarninko ir Kalniškienės, Barbora, Klebonas ir vaikai greičiau savo roles dekliamavo negu loši.

Komedija "Šv. Kazimieras" turėjo buti kaipo doros pavyzdis vaikams, nes ten yra dori, maldingi žmonės ir motinos klausanti vaikai: Katriuka, Marytė ir Onytė. Bet giliau žiūrint, toji dora ten kokia tai originališka. Koki tie šventi vaikeliai, kurie net pas šventą Kazimierą galėjo išmelsti duonos, kavos, piningų ir t.t., o su žydu Jankeliu jau laikosi kitokios doros: visi vienu balsu, kaip koki Rosijos "karo lauko" teisėjai, sušunka, kad net svetainė sudreba — "Pakarti!" Tai girdėdams žmogus manai sau: o gal tie šventi angeliukai, reikalui atsitikus, ir ištiesų užnertų kilpą žydeliui ant kaklo... gal atlikdami budelio pareigas, nei nesuprastų, kad tas augeliukams netinka.

Rodosi, kad lietuviams dviejų lietuviškų dainelių ir menkos vertės komedijėlės buvo per mažai, nes tikietai buvo po 25c., angliškų veikaliukų aš visai neskaitau, nes mieste už penktuką galima išgirsti angliškos dainos, ir muziką daug geriau atliekamą.

Kaip girdėjau, šio angliško vakaro rengėjos ignoravimą lietuviškos kalbos teisina tuom, kad su lietuviška kalba netoli tevažiuosi. Bet tai jau sena pasaka, ją nuolatai girdime ir girdėjome nuo visokių neprašytų lietuvių auklėtojų.

A. B.

IŠ BALTIMORE, MD.

Čia atvažiavo vienas lietuvis iš Shenandoah, Pa. Turėjo darbą, bet neseniai jo neteko. Nežinia, kas jam pasidarė, nes nuėjo pas kuningą ir reikalavo 2000 dolarių. Žinoma, už tai su kuningu susibarė; besibarant, atėjo vargonininkas, kuris, išėjus anam vaikinui, nusekė paskui ir sužinojo, kur jis gyvena. Padavė jį teisman, o tas pasodino metams kalėjiman. Nežinia, kas tam vaikinui pasidarė, nes negirtuoklis. Serga jis vienok liunatizmo liga. Tai gal sapnuodamas ir nuėjo pas kuningą piningų reikalauti. Dabar kuningas kreipėsi vėl prie valdžios, kad tą vaikiną sugrąžintų Lietuvon.

Lietuviškoj parapijoj čia sutikimo nėra, parapijonai nori, kad kuningas pats pasitrauktų ir nori kitą kuningą gauti.

Vincas Želvis.

IŠ MANCHESTER, CONN.

Čia gyvena pusėtinas lietuvių skaitlius. Trįs lietuviai turi savo namus, o vienas, Januškevičia turi valgomų daiktų krautuvę.

Iš draugijų — yra tik kuopa T. M. D., kurion priguli 13 narių. 11 d. gruodžio kuopa turės savo susirinkimą pas Nizgautaitį. Susirinkime bus dalinami paskutiniai tomai V. Kudirkos raštų.

Buvo bandyta sutvert pašelpinė draugija, bet besistengimai niekais nuėjo.

B. Salaveičikas.

IŠ ELIZEBETH, N. Y.

Jau ir čia darbinikai pradeda suprasti naudą vienybės: jau pereituose rinkimuose kaip kuriose vardose socialistų kandidatai gavo daugiau balsų už republikonus. Jaigu taip eis ir toliau, tai gal po kokių metų ir pasiseks išrinkti socijalistas.

6 lapkričio buvo pašventinimas lietuviškos bažnyčios. Dalyvauti iškilmesė suvažiavo daug kuningų. Bažnyčia išrodo graži. Iškilmėse dalyvavo visos katalikiškos draugovės. Parados vedėju buvo Petraškevičia, o angliškuose laikraščiuose tilpo pasigyrimai, buk parodą vedė Bazinskas.

Pastatymas bažnyčios atsiėjo 80,000 dol. Nežinia, kada sulauksime savo mokyklos. Nėsant mokyklos, lietuvių vaikai turi lankyti viešas angliškas ar lenkiškas. Čia gyvena apie 4,000 lietuvių. Pramonė ir vaizba žydų rankose, kaip ir Lietuvos miesteliuose. Labai būtų gerai kad koks lietuvis čia užsidėtų valgomų daiktų krautuvę ir mėsos pardavinę, nes dabar žydai iš lietuvių daug piningų išrenka.

Socialistas.

IŠ OMAHA, NEBR.

20 lapkričio dieną čia buvo surengtas lietuviškas teatrališkas perstatymas. Atlošė komediją "Kerštinga Meilė". Lošėjai gražiai savo roles atliko, todėl ir perstatymas ilgam laikui pasiliks lietuvių atmintyj. Atlankę teatrą buvo labai užganėdinti, visi džiaugėsi perstatymą pamatę. Nors So. Omahoj ir nedaugiausiai yra lietuvių, bet vienybėj besidarbuodami, gražius darbus nuveikia.

Pasibaigus teatrui, buvo bálius. Buvo lakiojanti krasa. Gavusi daugiausiai atvirukių Žulpytė gavo auksinį su deimantais žiedą.

Visas pelnas iš teatro ir baliaus atiduotas So. Omahos lietuviškai parapijai pastatymui klebonijos kuningui Janavičiui.

Juozas Janevičius.

IŠ BROOKLYNO, N. Y.

Lapkričio dieną 20, 3-čia T. M. D. kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą. Tarp kitų kuopos reikalų buvo nutarta prieš Kalėdas surėngti fėrus (loterijas), pelną paskiriant pusiau — kuopos reikalams ir Draugijos išdui.

Apie Naujus metus, ar tuojaus po Naujų metų bus parengtas Pranciškaus Vaičaičio vakaras, supažindinimui visuomenės su jo

gyvenimu ir darbais tautai. Fėrų rengimo komisijon išrinkta 11 asmenų. Vyriausiu fėrų vedėju išrinkta visiems brooklyniečiams žinomas tautietis p. A. Kundrota.

Vaičiaičio vakaro surengimo komisijon įėjo: J. V. Liutkauckas, J, Ambroziejus, ir A. Ramanauckas, visi darbštųs tautiečiai, todėl galima laukti gražaus vakaro.

Tai pačiai Vaičaičio vakaro surengimo komisijai pavesta sukviesti ir kitas Brooklyno ir New Yorko T. M. D. kuopos prie bendro darbo.

Su kuopos reikalais atlikus, buvo padalinti paskutiniai neišdalinti V. Kudirkos raštai.

Antanas iš Paveviržio.

IŠ CLINTON, IND.

7 dieną lapkričio buvo susirinkimas čianykščios kuopos S. L. A. Skaityta buva naujoji konstitucija. Nutarta laukti 26 seimo, nes konstitucija seimo priimta, tai seimas ir gali ją atmesti, ar pataisyti.

Likosi atnaujinta L. S. S. kuopelė. Ji turi 7 narius. Iki šiol ji miegojo, bet dabar ketina veikti. Kad noriai vėl neužmigtų, sumanyta surengti prakalbas. Ketina atvažiuoti pas mus p. Šeštokas prakalbą laikyti, kaip turės laiko. Čia dar prakalbų nebuvo, gerų kalbėtojų čianykščiai lietuviai negirdėjo; kalbėjo čia tik Rutkus keli metai atgal. Tąsyk buvo sutverta ir L. S. S. kuopelė, bet kad ragintojų paskui truko, tai ir kuopelė užmigo.

Lietuvių yra čia apie 50 šeimynų, o pavienių dusyk tiek. Gėrimą čia gali gaut kiekvienoj lietuvių apgyventoj grinčioj, o pardavinės nėra nei vienos. Jaigu užsimanai sutverti korporaciją, tai atsako, buk tokį dalykai ne lietuviams. Ištikro, argi lietuviams tinka tik karčiamas laikyti ir jas lankyti? Jaigu tik tarp mus būtų daugiau supratimo ir jaigu būtų vienybė, tai ne vieną rodosi negalima darbą galėtume atlikti

P. T. Grigaliunas.

IŠ ROCKFORD, ILL.

Darbai eina čia neblogiausiai. Lietuvių yra čia nedidelis burelis, bet gražiais darbais pasigirti negali.

Pasitaiko, kad ant tilto pastoja kelią praeiviams ir akmenimis mėto. Kartais ir patį su peiliais susipjausto. Neseniai sugriebė vieną lietuvį pardavinėjant alų. Tą teismas nubaudė 315 dol.: jis tupi dabar kalėjime.

Teisybės Mylėtojas.

KLAIDOS ATITAISYMAS.

"Lietuvos", Nr. 46, korespondencijoj iš Pittstono, Pa. įsiskverbė klaida: ten pasakyta buk aukos buvo renkamos kningyno naudai, o turi but muzikališkos kuopos naudai. Čia kningyno nėra.

IŠ LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ.

Lietuvoj lietuviškoji kalba ir tarp lietuvių nevisur ir nevisuomet yra vartojama, o jau lietuviui susitikus su svetimtaučiu, lietuviškai labai retai pratariama. *Lietuvos Žiniose* N86 pp. J. V. ir Ant. Žm. byloja šitame dalyke ir kviečia laikyties devizo "kalbėk lietuviškai". Ponas J. V. sako:

> "Paplatinimui šio devizo nereikia tverti kokios ten draugijos, bet reikia tik nuosekliai ir nuolatiniai jį pildyti. Ilgainiui susiras visa eilė viengenčių, kurie pamatys, kad kitaip nei būti negali; ilgainiui ir lietuviai susipras turį savo norus, savo valią, susipras pilnais žmonėmis esą. Nuosekliai pildąs šį devizą "kalbėk lietuviškai", jaigu nori, gali prasimanyti kokį-nors ženklelį, tuomet jam bus smagiau jausti, kad ne jis vienas jau susiprato, bet kad tokių susipratelių priviso Lietuvoje jau visa brolija, kuri mokės pakelti iš nusiminimo ir nuolaidumo kiekvieną, kad jis ir silpniausias būtų".

"Kalbėkim lietuviškai", — rašo p. Ant. Žm.:

> "Tarp savęs ir prie svetimųjų mūsų žemėj gyvenančių, prie didžiunų ir mažučių, kiekvienoje vietoje ir kiekvienoje valandoje, viešai ir atvirai... *** Kalbėkim lietuviškai!"

Ir čia, tarp Amerikoj augusios lietuvjų jaunuomenės labai reikalinga būtų praplatinti tas devizas: kalbėkim lietuviškai.

* * *

Prasidėjus Peterburge dumos posėdžiams mūsų Lietuvos laikraščiai vėl turi didelį atskirą antgalvį *Valstybės Duma*, po kuriuo aprašo kiekvieną dumos posėdį. Tarytum tai jau taip indomu ir svarbu lietuviams bei lietuvių gyvenimui. Juk lietuviams pilnai pakąktų žinoti, ką duma nutaria, o ne tai, ką ten kiekvienas kvaišas plepa.

* * *

Viltis praneša, jog Seinų *Vadovas* (N27) pradėjęs spausdinti p. Rygiškių Jono lietuvių kalbos syntaksį. Šitas syntaksis (*Viltis* sako *sintaksė*) tai vaisius lietuvių kalbininkų suvažiavimo Seinuose pernai metą. *Viltis* sako, kad visiems turi būt aišku, kokią didelę svarbą turės šis syntaksis lietuvių literatūrai. Kaszin kodėl tas jau taip turi būt aišku, nors ir visai dar nemačius to syntaksio. Apie svarbumus tik juos pasvėrus reiktų kalbėti.

* * *

Lietuvos Žiniose N87 p. J. Br., kalba apie *Lietuvos* sumanytą leisti encyklopediją ir mato ja nereikalinga esant, nes sodiečiams ji bus neprieinama ir nesuprantama, o inteligentams ją irgi bus sunku skaityti, ir jie geriaus vėlys svetimais žodynais naudoties. Bet juk šitokiu atžvilgiu žiūrint, nereiktų lietuviams ir jokių kningų ir net beveik jokių leikraščių. Vargu bau kas, trokštąs lietuvių tausvarbumus tik juos pasvėrus gafima kalbėti.

* * *

Saulė N94 paduodama žinią, kad kun. Urbonas tapo atkeltas į Mahanoy City, pažymi, kad

> "Iš visu šaliu pasipylė telegramai ir gromatos, apreikšdamos buk tai yra apgavikas ir ne yra jokis katalikiškas kuningas".

Šitas "kuningas" Urbonas spaudė žemiausios rųšies popiergalį — vadino jį laikraščiu — *Žemaitį*, kuriame kviete nešti jam dolarius, o jis suteiks visokiaš dvasiškas malones. Anot kun. A. Tyškos (kurio laišką paduoda *Saulė*), Urbonas nėra katalikų kuningas, kuningų vadinas tik dėl piningų, turi pačią ir kūdykį, buvo zakrastijonu.

Įdomu, kad *Darb. Viltyj* N48 tasai Urbonas atsiliepė, tarydamas, jog *Saulė* meluoja, bet jokių to darodymų nedavė. —

* * *

Na, kas naudos, leiskim, iš tokios prakalbos, kaip kad ši, aprašytoji *Keleivio* N47.

> "Kalba sukėsi apie politišką ekonomiją, religiją, atsiradimą žmogaus sielos, peklą, dangų ir nežinomą Dievą. Ant galo kalbėjo apie socijalizmą. Kalba daugeliui patiko."

Kokio bereikia didesnio šiupinio ir liudnesnės pasekmės, kad panaši kalba.... daugeliui patiko....

* * *

P. J. Baltrušaitis *Keleivio* N47 nusiskundžia, kad Tėv. Myl. Dr. valdyba ne tik jam ypatiškai nesuteikė Kudirkos raštų, bet ir *Dilgėlėms* neprisiuntė. J. Baltrušaitis supranta, kad tuo jį tyčia norima erzinti, "kad tik atsitraukti su "pilna laisve". (?). —

Aleksandras I.

Paduodamoji žemiaus legenda apie carą Aleksandrą I nuolat interesavo L. Tolstoi'jų. Surašęs ją, Tolstoi'jus manė pagal jos parašyti didesnį veikalą, kadangi joje matė gilią mintį, spėką, tautiškąją teisybę. Aleksandrė I Tolstoi'jus matė tyrą rusiškosios sielos insikūnyjimą.

Baisybės, kokios buvo papildytos Inženerinėj Pylyj jo kūdykystės laiku*), sunkiai slėgė Aleksandro sielą ir jis niekur negalėjo rasti ramybės. Nei sosto spindėjimas, nei karališkųjų rūmų gyvenimo malonybės neramino jo sielos. Jo religiškieji palinkimai vertė jį apribotu būdu žiūrėti į gyvenimą, piešdami jam kitonišką ateitį, kitoniškus klausimus. Jis tvirtai nusitarė atsisakyti nuo sosto ir pranešė apie tai Nikalojui ir jo pačiai. Paskui jis išvažiavo Taganrogan ir gyveno privatišku gyvenimu.

Klaidžiodamas miesto apielinkėse, Aleksandras mėgo pašnekučiuoti su paprastais žmonėmis, ir kada tik jis kalbėjo su jais, jo širdyj kilo karštas užvydėjimas gyvenimui tų žmonių, kurie taip aiškiai žinojo savo rūpesčius ir kurie taip tvirtai tikėjo į Jį, kurs davė jiems tą gyvenimą.

"Kada, kada", tankiai Aleksandras šaukė pats į save, "Kada-gi aš gyvensiu tokiuo gyvenimu?"

Rodėsi buvo taip lengva užsivilkti praščioko drabužius ir pradėti Dievuje paprastąjį darbą draug su žmonėmis. Bet Aleksandras jautė, kad prieš pasieksiant kitą kraštą tokiu ar kitokiu būdu, jis turi pirma pereiti didelę plačia upę, ištyrimo upę. Ir jis laukė šito laiko baimėje ir maldavimuose.

Vieną dieną jis vaikščiojo užmiestyje ir pastebėjo žmonių minią, susispietusią apie kareivių pulką. Kareiviai, sudarę dvi ilgi liniji išilgai gatvės, stovėjo išsitiesę be šautuvų, bet rankose laikė trumpus pagalius.

Paskui jis pamatė, kaip jie išvedė vidutinio amžiaus kareivį, pririšo jo ištemptas rankas prie šautuvo kulbės ir nuplėšę jo drabužius vedė jį tarp kareivių eilių. Bubinai bubinavo kol baisi bausmė buvo pildoma.

Aleksandras žvilgterėjo į nubalusį kareivio veidą ir nustebo, pamatęs jį esant panašiu į save. Kareivio veidas buvo kaip tik Aleksandro veidas.

Paklausinėjęs, sužinojo, kad nelaimingasai žmogus buvo jau beveik baigęs tarnauti savo dvidešimts penkis metus kariumenėje, kuomet atėjo pas jį laiškas iš jo gimtinio kaimo, pranešdamas jam, kad jo tėvas miršta ir prašydamas atsilankyti, kad pamačius savo tėvą paskutinį sykį. Iš kariumenės jo nepaleidė. Tada jis pabėgo. Buvo sugautas ir nuteistas kariškojo teismo. Bet jis pabėgo vėl, ir vėl buvo sugautas. Dabar jis buvo nuteistais 8.000 lazdoms, kas reiškė tikrą mirtį.

Aleksandras girdėjo bukius poškėjimus. Iš pradžios jie girdėjos kartu su nelaimingojo žmogaus vaitojimais. Paskui vaitojimai liovėsi ir vietoj jo liemens buvo tik sudraskyta apkruvinta mėsa.

Aleksandrą apėmė pasibaisėjimas.

"Dieve mano!" jis manė. "Mano Dieve! Jis norėjo pamatyt savo tėvą, pabučiuoti jį paskutinį kartą, išgirst jo paskutinį žodį.... ir už tai jis yra torturuojamas mano vardan! O aš.... aš.... ką aš padariau?"

Ir baisiosios scenos Inženerinėj Pylyj stojo prieš jo akis, "Tėvė!" jis suvaitojo ir pradėjo verkti kaip vaikas.

Bet ir daugelis kitų minioj verkė, taigi niekas jo nepastebėjo.

Ūmai bubinai sustojo bubinave ir liovėsi poškėjimai. Nelaimingasai kareivis gulėjo ant žemės be žado. Jį uždėjo ant nešyklių ir nunešė ligonbutin. Žilas prakilnaus veido gydytojas, pildęs ten savo pareigas, davė savo asistentams nurodymus, kas reikia daryti.

"Ar jis išgys, daktare?" paklausė Aleksandras, kuomet jie paliko vienudu, ir pasisakė, kas jis yra.

Daktaras išbalo, buvo mirtinai persigandęs.

"Jūsų.... Jūsų Mylistą...." pradėjo jis.

Aleksandras jį nuramino ir padrąsino. Tąsyk daktaras tarė:

"Jis mirs šiandien. Jis gavo 4.000 kirčių ir jo nugarkaulis perlaužtas dvejose vietose. Jo mirtis neišvengtina."

"Tokiam atsitikime", tarė didžiai sujudintas Aleksandras, "aš noriu išreikšti mano prašymą, mano paskutinį prašymą, daktare. Bet, prieš man jį išreikšiant, tamsta turi prisiekt, kad paslaptis mirs kartu su tamsta.

"Aš prisiekių! Aš prisiekiu! Dėl mano meilės prie jūsų, didysis imperatoriau!"

"Aš tikiu jums", tarė maloniai Aleksandras, išimdamas pauksuotą raktą iš kišeniaus. "Tai yra raktas nuo mano kambario. Paliepk, kad kareivį perneštų tenai. Aš nusivilksiu savo drabužius ir jais apvilkkite kareivį. O aš paliksiu čia lovoje vietoj kareivio."

Sekančią dieną visas svietas sužinojo apie imperatoriaus mirtį, ir jo uždarytas grabas buvo paimtas Peterburgan.

Aleksandro žaizdos užgijo į dvi sevaiti ir jis buvo vėl paimtas tarp kareivių eilių, kad pribaigus tuos kirčius, kurių dar trūko prie 8.000.

Jis gavo keturis tūkstantis kirčių ir per stebūklą pakėlė juos. Kareiviai tur būt gailėjos sykį jau baustojo žmogaus. Sutiktinai su to laiko įstatymais jis buvo išsiųstas į Siberiją, kaipo ištremtinis, nustojęs visokių tiesų.

Augštakilmis kareivis "Mykolas Silin" buvo išsiųstas į tolimą Siberijos kaimą, kame turėjo gyvent po policijos priežiūra.

Ten jis gyveno ilgą laiką, išmoko ūkininkaut, gelbėjo kaimiečius, mokino jų vaikus ir gydė ligonis.

Vieną dieną du išgutiniai buvo atvesti kaiman; vienas jų buvo senyvas žmogus, tarnavęs kitą syk prie karališkųjų rūmų. Senis sunkiai susirgo. Žmonės įdėjo jį į ratukus ir atvežė pas seną Mykolą, kurs meldėsi.

Aleksandras pažiūrėjo į jį ir tuojaus pažino savo seną tarną, dirbusį kitą syk jo sodne. Sodauninkas irgi jį pažino. Perimtas džiaugsmo ir laimės jis stojosi ant kojų ir buvo bebučiuojąs Aleksandro ranką. Bet Aleksandras švelniai jį atstūmė ir paliepė visiems išeiti iš kambario.

"Ar užlaikysi paslaptį?" paklausė jis ligotą seną žmogų.

"Aš pasakysiu visam svietui, ką mano akįs regėjo ir ką mano rankos jautė."

Ir perimtas jausmo senis parkrito ant žemės apsilpęs. Žmonės paėmė jį į ratukus ir nuvežė namo. Kada jis atsipeikėjo, jis pasakė jiems, ką jis sužinojo ir visas kaimas nugriuvo pas Aleksandro triobelę.

Vienok jo ten nerado, jo niekad daugiaus čia nebuvo matyti.

Po šito atsitikimo augštakilmis senasai žmogus klaidžiojęs, esą, ilgą laiką pagal Siberiją ir savo paskutinę valandą sutikęs kaszinkur ties Uralo kalnais, netoli Europos rubežiaus.

Koks didelis momentas turėjo būti prie tokios jo gyvenimo pabaigos! Koks augštas dūšios atliuosavimas.

L. Tolstoi.

*) Inženerinėj Pylyj buvo užsmaugtas caras Povilas I, po ko užėmė sostą Aleksandras I.

L. Tolstojaus Raštai Lietuvių Kalboje.

Kad ir nedaug bet visgi keletas L. Tolstoi'jaus parašytų kningelių yra išversta ir lietuvių kalbon. Visas jas perskaitęs, lietuvis skaitytojas galės turėti šiokį tokį supratimą apie L. Tolstoi'jaus rašymo būdą bei jo idejas.

Su Tolstoi'jum, kaipo dailininku rašytoju, lietuvis gali susipažint perskaitęs vieną aukstybesnįjį Tolstoi'jaus apysakų *Kaukazo belaisvis*, išguldyta lietuvių kalbon S. O. Kningutė išleista 1894 m., vertimas iki šiol yra geras. Dvi kitos apysakutės *Mikalėjus Palkinas* ir *Per Brangu* yra išverstos J. Montvilos (nesenai mirusio). Vertimas menkesnis.

L. Tolstoi'jų, kaipo moralizatorių (kiek ankstesnio laiko) parodo jo dvi apysaki *Ponas ir bernas* ir *Po keturesdešimts metų*. Šitose apysakose L. Tolstoi'jus stoja prieš turtų pamylimą ir giliai tyrinėja žmogaus sąžinę. Šiedvi apysaki ypatingai gerai parodo Tolstoi'jų. Jas perskaitęs žmogus daug geresniu, doresniu šviesesniu patapti gali. *Ponas ir Bernas* išversta geriaus negu *Po Keturesdešimts metų*. Prie *Pono ir Berno* pridėta trumputė prakalba apie Tolstoi'jų.

Pagalios apie vėliausias Tolstoi'jaus pažvalgas galima gauti supratimą, perskaičius nesenai išleistąjį *Pragaro Atgijimą*. Čia Tolstoi'jus vaisdžioj trumpoj apysakoj suglaudė savo pažiūras apie dabartinius mokslus ir tikėjimą. Ir tie ir tas, Tolstoi'jaus supratimu, dabar yra apgalėti Belzebubo bei jo tarnų — velnių.

Neturėdami kitų svarbesnių Tolstoi'jaus raštų lietuvių kalboje, privalome dabar, mirus didžiajam mintytojui, parskaityti kad ir tai, ką turime.

Visas paminėtas čia kningutes galima gauti *Lietuvos* kningyne. Visos drauge jos kaštuoja 65 centus.

Valparaiso Universitetas.

Laikas nuo laiko buvo garsinama apie Valparaiso mokyklą ir kviečiama lietuvius ten važuoti.

Valparaiso universitetas yra mažame miestelyje 44 mylios nuo Chicagos. Šita mokykla yra viena iš didžiausių Amerikoje dėlto, kad čionai randasi arti 6,000 mokinių. Buvo užmetinėjama, kad šita mokykla negera, bet dėl kokios priežasties negera tai patįs užmetinėtojai nežinojo. Nereikia geresnio paliudyjimo, kaip tik parodyti jos trumpą historiją. Ši mokykla tapo įkurta 1872 metuose; ji tada turėjo keturis ir tai žemesnės mokslo šakas, penkis profesorius ir vieną namą, o šiandien susideda iš 25 mokslo šakų, turi 176 profesorius ir aštuonis didelius namus. Toks mokyklos augimas aiškiai parodo gerą tvarką ir vedimą mokykloj. Į šią mokyklą gali kiekvienas instoti ir pradėti mokytis.

Kaikurios mokslo šakos reikalauja, kad mokinys pastotų nuo pat pradžios metų, k. a., medecinos, teisių, ir k. Be to dar yra vienas skyrius, į kurį galima jaib kada pastoti, tai prirengimo skyrius.

Lietuviai pradėjo lankyti šitą mokyklą apie šeši metai atgal. Per pirmus dvejus ar trejus metus rasdavosi apie 80 vaikinų ir penkios merginos. Lietuviai čionai stovi augštai dėlto, kad jie gavo iš mokyklos dvi lietuviškas kliasas, kur gali kiekvienas lietuvis susipažinti su savo kalba. Tose kliasose mokinama: lietuviška gramatika ir santaika, taippat kartais ir literatūra. Lietuviai turi čionai insteigę kelias draugijas k. v.: Literaturišką Draugiją Lietuvių Valparaiso universiteto, kuopos S. L. A., T. M. D. ir kitos, L. D. L. V. U. laiko kas penktadienis susirinkimus, kur beveik kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė atsilanko. Susirinkimų programai susideda iš: prolekcijų, referatų, dainų, dekliamacijų ir t.t. Paskui leidžiama kiekvienam draugui ir draugei išreikšti savo nuomonę, kritikuoti, taisyti klaidas dalyvavusių programe asmenų. Paskui buva svarstomi draugijos reikalaj. L. D. L. V. U. turi kningyną ir kiekvienas lietuvis mokinys gali pasiskaityti naudingų, kningų ir laikraščių. Žodžiu sakant, čia lietuviai iš dvasiško atžilgio gyvena pavyzdingai; visi sutinka, viens kitam padeda visokiuose dalykuose ir atsitikimuose.

Išlaidos mažos, sulyginant su kitomis mokykloms; už mokslą mokasi $18. į bertainį, o į metus $60. Valgis irgi neperbrangiausias, į bertainį atsieina $16.80 iki $24.00. Kambarių gyvenimui galima gauti visokių nuo $9.00 iki $20.00 į terminą. Žodžiu sakant, norintis mokytis ir bereikalo nelisdamas piningų gali pragyventi metus už $210.00.

Mokslo antras bertainis šių metų atsidarys gruodžio 13 dieną. Tas bertainis, kaip ir visi, tęsis dvyliką savaičių. Lietuvoje budami, neturėjome progos mokytis, ten buvo užginta mokytis prigimtos kalbos, buvo užginta skaityti kningas ir laikraščius, bet dabar turime kiekvienas progą. Broliai ir seserįs! pradėkime jieškoti dvasiai maisto.

A. Strikulis.

P. S. Jaigu būtų kas neaišku arba norėtumėte daugiaus žinių apie šitą mokyklą, teiksitės prisiųsti laišką, męs atsakysime ant klausimų ir prisiųsime mokyklos kataliogą. Rašykite šiuo antrašu: Lithuanian Library, 751 Cyrus street, Valparaiso, Ind.

P. Kropotkin.

Tvarka.

Vertė A. J. B.

Mus tankiai peikia dėlto, kad męs pasirinkom sau devizą žodį anarchija, įgąsdinatį bailius protus. "Jus idejos gražios", sako mums, bet sutikkite, kad jūs deviza neparanki. Anarchija — synonymas betvarkės, chaoso. Šitas žodis iššaukia perstatymą nuolatinių susiremimų, amžinos kovos reikalą ir negalėjimą pilnai įvikdinti harmonijos.

Pirmiausiai atsakysim, kad aktyviška partija, partija naujų idėjų, labai retai turi galę pati sau išsirinkt vardą. Sankiulotai 1793 metuose ne patįs sau davė šitą vardą. Jis buvo išmislytas revoliucijos priešų. Bet ar-gi šitas vardas neturi savyje aiškiai nurodytos idejos — idejos sukilimo nuvargusios žmonijos prieš karalinius šalininkus, šituos taip vadinamos tėvynainius ir jakobinus, kuriuos, nors juos kaszinkaip garbintų historikai — buržua, — bet jie buvo tikrais priešais žmonijos, neapkentė ir paniekino ją dėl skurdo, dėl siekimo prie laisvės ir lygybės, dėl revoliucijoniškumo.

Tą patį galima pasakyti apie žodį nihilistas, kuris taip ilgai laikė įtemptą atydą žurnalistų, ir buvo tema neperstojamų kalamburų, pakol neišsiaiškino, kad nihilistai tai neiškraipyta tikėjimiška sekta, bet tikra revoliucijinė spėka. Pirmiausiai vartotas žemės. Tai moteriškė, parduodami savę, kad galėtų pavalgidinti savo kūdykius. Tai kūdykis, pririštas prie dirbtuvės ir mirštantis džiova. Tai darbininkas, paverstas automatiška mašina. Tai paveikslas sukilusių darbininkų prie turčių slenksčio, paveikslas sukilusios žmonijos prie slenksčio valdonų.

Jų tvarką — tai nedidelė mažuma viešpataujanti ant didumos ir auklėjanti savo ginnes taip, kad jie mokėtų per gudrumą, ištvirkimą ir žudymą užlaikyti savo rankose valdžią ir privilegijas.

Jų tvarka — tai nesiliaujantis karas žmogaus su žmogum, amato su amatu, kliasos su kliasa, tautos su tauta. Tai amžinas trenksmas kanuolių, draskymas kaimų, žudymas čielų gentkarčių mūsų laukuose, išnaikinimas akies mirksnyje turtų, sutaupytų amžiais sunkaus darbo.

Jų tvarka — tai minties vergystė, nužeminimas žmogaus, prižiūrint jį su bizunu ir ginklų. Tai tūkstančiai anglekasių, mirštančių dėl godumo ir nepaisymo darbdavių, šaudančių ir badančių durtuvais, jai tik jie išdrysta pakelt balsą.

Jų tvarka — tai prigirdymas kraujuose Paryžiaus komunos. Tai pražuvimas trijų dešimčių tūkstančių vyrų, moterų ir kūdikių, sudraskytų granatais, sušaudytų ir palaidotų po akmenimis Paryžiaus.

Tai likimas rūsų jaunuomenės, susodintos kalėjimuose, palaidotos Siberijos tundrose, nužudytos budelio ranka.

Štai ką jie vadina "tvarka".

O kas betvarke, — teisingiau tas, ką jie vadina betvarke?

Betvarkė — tai sugriovimas šiandieninės netikusios tvarkos, tai sukilimas žmonijos, norinčios šutraukyti retėžius, žengiančios prie geresnės ateities. Tai pakilimas žmonijos proto, kas yra brangiausiu žmonijos historijoj.

Tai minties pakilimas prieš revoliuciją, tai panaikinimas hipotezių, įvykusių dėl tylėjimo praeitų amžių; tai pražydėjimas augštų minčių ir narsių išradimų; tai išaiškinimas moksliškų problemų.

Betvarkė — tai panaikinimas senosios vergijos, panaikinimas feodališkos baudžiavos, mėginimas panaikint ekonomišką vergystę.

Tai įnirtimas prieš dvasiškiją ir dvarponius, tai sukilimas kaimiečių deginančių rūmus, kad padaryti vietą savo stubelėms, einančių iš tamsių urvų užimt sau vietas prie saulės spindulių. Tai Prancūzija, naikinanti karališką valdžią ir duodanti mirtiną smugį vergijai visoj Vakarų Europoj.

Tai 1848 m., privertę sudrebėt karalius ir apšaukę darbo tiesas; tai Paryžiaus žmonės, kovojanti už naują ideją, mirštanti ant barikadų, palikdami žmonijaj ideją laisvos komunos, rodanti kelią socijališkai revoliucijai.

Betvarkė — tai laikas besikeliančios kovos čielų gentkarčių už geresnę žmonijos ateitį, už jos išsiliuosavimą iš po vergijos jungo. Tai laikas pabudimo žmonijos genijaus, laikas laisvo žmonijos išsivystymo, žengimo dideliais žingsniais pirmyn, be ko žmogus ant visados pasiliktų slankiojančiu sutvėrimu, paskendusiu varguose.

Betvarkė — tai pražydėjimas mandagumo ir teisingumo, tai pražydėjimas augštos tarp žmonijos meilės!

Žodis anarchija, reiškiantis nebutybę šiandieninės tvarkos ir gimdantis atsiminimą geriausių laikų žmonijos jos gyvenime, ar ne pritinka jis idejoms anarchistų? Ar neparanku taip vadintis partijai, bandančiai iškovot žmonijai geresnę ateitį?

Turgenevo romane "Tėvai ir Vaikai" jis buvo atkartotas "tėvų", kurie keršijo šituo užvardžiu savo nenuolankiems "vaikams". Vaikai rimtai priėmė jį; kada jie pamatė, kad šitas žodis gali privesti prie negeistinų nuotikių, atsikratyt nuo jo jau nebebuvo galima.

Rosijoj ir draugija nenorėjo vadint kitu vardu rūsų revoliucijonierių. Bet ir negalima sakyt, kad jis būtų neparankus; jis išreiškia pilnai nurodytą ideją. Jis išreiškia atmetimą visos šiandieninės civilizacijos, paremtos ant išnaudojimo ir viešpatavimo vienos žmonių kliasos, atmetančios valdžios autoritetą, buržuaziškos politikos ir doros, mokslo ir dailės, kaipo įrankių eksploatacijos, ji reiškie atmetimą veidmaningų pobudžių, paliktų mums prąėjusių gentkarčių, žodžiu kaipo atmetimas viso to, prieš ką lenkiasi buržuazijos civilizacija.

Taip buvo ir su anarchistais. Internacijonale atsirado partija, kuri atmesdavo visokią valdžią draugijoj ir priešindavosi kokiam nebuk autoritetui; išsyk ji vadinosi partija federalistų, o paskui partija prieš-valdiška. Tuom laiku ji nevartojo vardo anarchistai. Žodžiu an—archija (taip rašė tada šitą žodį) rodėsi, surišo šitą partiją su pasekėjais Prudhono, su kurio idejomis ekonomiškos reformos tada kovojo Internacijonalas. Jos priešai tyčia vartojo žodį anarchistai norėdami jiems darodyt, kad pasekėjai šitos partijos nori visur įvikdyt betvarkę ir chaosą, niekados neapsvarsto pasekmių savo teorijos.

Anarchistai visgi priėmė šitą vardą. Jie išsyk reikalavo, kad rašytų an-archija, sakydami, kad šitas žodis, taip parašytas, gramatiškai reiškia nebutybę valdžios, o ne betvarkę. Bet vėliaus neatkreipdavo į tai atydos ir patįs vadindavosi anarchistais.

Štai ką kalbėjo apie anarchistus anglų filozofas Bentam 1861 metuose: "filozofas norėdamas perkeisti kokį-nors įstatymą niekados nešaukia prieš jį sukilti. Anarchistai gi pasielgia priešingai. Jie nepripažįsta pačios butybės įstatymo ir ragina savo pasekėjus nepripažint jo ir priešintis jo įvykimui". Dabar gi męs pasakysim, kad anarchistai netik nepripažįsta įstatymų, bet nei valdžios, nei jos autoriteto. Jie pradeda nuo to, kad priešinasi kokiai nebuk valdžiai, kokiam nebuk autoritetui.

Anarchizmas, sako mums, nepripažįsta tvarkos, daro betvarkę ir chaosą.

Apie kokią čia tvarką kalbama? Ar apie tą harmoniją, apie kurią męs mislyjam? Ar apie harmoniją, kuri užviešpataus, kada žmonija nebus pasidalinus į dvi kliasas, iš kurių viena pasiaukauja kitai? Ar apie harmoniją, kuri užgims iš solidariškumo interesų, kada visa žmonija bus viena šeimyna, kada kiekvienas dirbs visų labui ir visi kiekvieno labui? Matyt, kad ne!

Tie, kurie kaltina anarchiją, užmeta jai, nepripažinimą tvarkos, kalba ne apie harmoniją ateities, bet apie tvarką, pripažintą dabartinės draugijos. Pažiūrėsim, kokia prakeikta ta tvarka, prie kurios griovimo žengia anarchija.

Tvarka,—tai, ką jie vadina tvarka, — tai devynios dešimtįs žmonių, dirbančių pagaminimui grožybių ir linksmybių išrinktiems, užganėdinimui žemiausių pageidimų kelių dykaduonių.

Tvarka — tai trukumas devynioms dešimtims žmonių viso to, kas yra reikalingiausiu gyvenime, racijonališko protiško išsivystymo. Padaryti iš devynių dešimčių nuošimčių žmonių pakinkytus gyvulius, gyvenančius iš dienos į dieną, neturinčius tiesos nei mislyt apie linksmybes, suteikiamas mokslų ir dailės, štai ką jie vadina "tvarka".

Jų tvarka — tai badas, vargas, tapęs normališkoms sąlygoms kasdieninio draugijos gyvenimo. Tai Airijos ūkininkas, mirštantis badu; tai trečdalis žmonių Rosijos, mirštančių nuo difterito, tifo ir dėl neuždėrėjimų, kada pilni vagonai kviečių vežama į užsienius, tai Italijos liaudis, priversta apleisti savo gražius, derlingus laukus ir jieškot darbo kokiam nors tunelyj, kur kiekvieną minutą gali užgriuti. Tai žemė, atimta ūkininkui ir paversta ganykloms, veisimui gyvulių stalui turčių. Tai apleisti, neapdirbti laukai, kada ūkininkui trūksta sklypelio žemės. Tai moteriškė, parduodanti savę, kad galėtų pavalgidinti savo kūdykius. Tai kūdykis, pririštas prie dirbtuvės ir mirštantis džiova. Tai darbininkas, paverstas automatiška mašina. Tai paveikslas sukilusių darbininkų prie turčių slenksčio, paveikslas sukilusios žmonijos prie slenksčio valdonų.

Jų tvarką — tai nedidelė mažuma viešpataujanti ant didumos ir auklėjanti savo ginnes taip, kad jie mokėtų per gudrumą, ištvirkimą ir žudymą užlaikyti savo rankose valdžią ir privilegijas.

Jų tvarka — tai nesiliaujantis karas žmogaus su žmogum, amato su amatu, kliasos su kliasa, tautos su tauta. Tai amžinas trenksmas kanuolių, draskymas kaimų, žudymas čielų gentkarčių mūsų laukuose, išnaikinimas akies mirksnyje turtų, sutaupytų amžiais sunkaus darbo.

Jų tvarka — tai minties vergystė, nužeminimas žmogaus, prižiūrint jį su bizunu ir ginklų. Tai tūkstančiai anglekasių, mirštančių dėl godumo ir nepaisymo darbdavių, šaudančių ir badančių durtuvais, jai tik jie išdrysta pakelt balsą.

Jų tvarka — tai prigirdymas kraujuose Paryžiaus komunos. Tai pražuvimas trijų dešimčių tūkstančių vyrų, moterų ir kūdikių, sudraskytų granatais, sušaudytų ir palaidotų po akmenimis Paryžiaus.

Tai likimas rūsų jaunuomenės, susodintos kalėjimuose, palaidotos Siberijos tundrose, nužudytos budelio ranka.

Štai ką jie vadina "tvarka".

O kas betvarke, — teisingiau tas, ką jie vadina betvarke?

Betvarkė — tai sugriovimas šiandieninės netikusios tvarkos, tai sukilimas žmonijos, norinčios šutraukyti retėžius, žengiančios prie geresnės ateities. Tai pakilimas žmonijos proto, kas yra brangiausiu žmonijos historijoj.

Tai minties pakilimas prieš revoliuciją, tai panaikinimas hipotezių, įvykusių dėl tylėjimo praeitų amžių; tai pražydėjimas augštų minčių ir narsių išradimų; tai išaiškinimas moksliškų problemų.

Betvarkė — tai panaikinimas senosios vergijos, panaikinimas feodališkos baudžiavos, mėginimas panaikint ekonomišką vergystę.

Tai įnirtimas prieš dvasiškiją ir dvarponius, tai sukilimas kaimiečių deginančių rūmus, kad padaryti vietą savo stubelėms, einančių iš tamsių urvų užimt sau vietas prie saulės spindulių. Tai Prancūzija, naikinanti karališką valdžią ir duodanti mirtiną smugį vergijai visoj Vakarų Europoj.

Tai 1848 m., privertę sudrebėt karalius ir apšaukę darbo tiesas; tai Paryžiaus žmonės, kovojanti už naują ideją, mirštanti ant barikadų, palikdami žmonijaj ideją laisvos komunos, rodanti kelią socijališkai revoliucijai.

Betvarkė — tai laikas besikeliančios kovos čielų gentkarčių už geresnę žmonijos ateitį, už jos išsiliuosavimą iš po vergijos jungo. Tai laikas pabudimo žmonijos genijaus, laikas laisvo žmonijos išsivystymo, žengimo dideliais žingsniais pirmyn, be ko žmogus ant visados pasiliktų slankiojančiu sutvėrimu, paskendusiu varguose.

Betvarkė — tai pražydėjimas mandagumo ir teisingumo, tai pražydėjimas augštos tarp žmonijos meilės!

Žodis anarchija, reiškiantis nebutybę šiandieninės tvarkos ir gimdantis atsiminimą geriausių laikų žmonijos jos gyvenime, ar ne pritinka jis idejoms anarchistų? Ar neparanku taip vadintis partijai, bandančiai iškovot žmonijai geresnę ateitį?

Abejoti apie viską ir apie nieką neabejoti — vienodai yra melaginga. **Balzakas.**

‖ Varšavoj valdžia ant laikraščio, "Kurjer Warszawski", uždėjo bausmę 200 rublių. 175 rublių už perspaudinimą straipsnio iš laikraščio "Izraelita", 25 rubl. už patalpinimą žinios apie kratas mieste Lodž. Straipsniai tie buvo neprilankus žydams.

‖ 1908 m. Indijose tigrai sudraskė 909 žmones, leopardai 302, vilkai 269, kitoki draskanti žvėrįs 686. Nuo gyvačių inkandimo mirė 19,738 žmonės.

Aušros draugijos kuopų įstatymų projektas.

"Lietuvos" nr. 35 šių metų buvo padėta "Aušros" draugijos pamatiniai įstatymai, kurie jau yra priimti. Prie tų įstatymų dabar paduodama čia tolesniai jų skyriai apie kuopas. Tai yra projektas. Kuopos, apsvarstę juos susirinkimuose, paduos savo pastebėjimus į centrą ir pagal to jau galės būt sutaisyta įstatymai galūtinai.

ĮSTATYMŲ SKYRIUS IX.

Kuopos.

1) "Aušros" Dr-ja apima visas suvienytas valstijas ir susideda iš atskirų kuopų ir pavienių narių.

2) Užduotis atskirų kuopų — a) platinti apšvietimą tarpie vietinių lietuvių. b) Surinkti piningus paskolei augštesnias mokyklas lankantiems moksleiviams.

3) Arčiausios kuopos susijungia ir išrenka bendrą tų kuopų apšvietos komisiją (rajono komisija), reikalui atsiradus, gali buti išrinkta tokia jau centrališka komisija.

Pasarga. Kaip į centrališką taip ir į rajono apšvietos komisijas turi buti renkami apšviestesni žmonės. Rajono apšvietos komisijai reikia turėti kiekvienos kuopos atstovus, nors jie ir nebutų išrinkti į apšvietos komisiją. (Tokie atstovai turi tik patariamą balsą).

4) Kuopos savo apskrityj įkuria kningynus, skaityklas, parengia prelekcijas, prakalbas, vakarines mokyklas ir apskritai visokiais budais platina apšvietimą.

Pasarga: Įkurus kuriai kuopai kningyną ar skaityklą, kuopa gauna po vieną egz. kningų iš centro (paaukautų Aušros Djai). Centras taipgi turi gelbėti įgyti visas kitas kningas ir periodiškus išleidimus, jaigu ne dovanai, tai sumažinta kaina.

5) Visus iškaščius kuopa padengia iš savo iždo.

6) Visas mėnesines ir įstojimo mokestis siunčia į centrą moksleivių šelpimui.

7) Pelnas iš parengtų vakarų, prelekcijų ir t.t., padengus kuopos iškaščius, siunčiamas į centrališką iždą, bet kuopos gali pasilikti iš tų piningų dalį įkunyjimui naujų užmanymų apšvietos reikaluose.

SKYRIUS X.

Kuopų Valdyba.

1) Kuopų valdyba susideda iš: a) Pirmininko, b) Pirmininko pagelbininko, c) Protokolų raštininko, d) Finansų raštininko, e) iždininko.

2) Reikalui prisėjus kuopa išrenka komisijas atlikimui visokių savo reikalų.

3) Rinkimai visokių komisijų ir kuopos valdybos atsilieka slaptu lygiu ir tiesiu balsavimų (susirinkusieji dėlei parankumo gali priimti ir kitokį balsavimo būdą).

4) Valdyba renkama vieniems metams.

5) Valdyba pabaigoj metų turi išduoti savo raportus apie nuveiktus darbus.

6) Komisijos, kurių darbas nuolatinis (tęsiasi iš metų į metus), renkamos vieniems metams. Komisijos, kurių darbas laikinis — renkamos ant laiko reikalingo atlikimui to darbo.

7) Visokios komisijos išduoda raportus kuopos susirinkimui.

SKYRIUS XI.

Kuopų Valdybos pareigos.

1) Kuopos pirmininko pareiga vesti visus kuopos susirinkimus parlamentarinėmis taisyklėmis; užtvirtinti savo parašu visus piningų išmokėjimo paliepimus iždininkui; pirmininkauti ant kuopos parengtų prelekcijų ir prakalbų, atsovauti kuopą rajono apšvietos komisijoj, jai nėra paskirto tam tikro atstovo. Dalyvauti visuose komisijų susirinkimuose su patariamuoju balsu, patvirtinti savo parašu visokius raštininko užrašus, kaip protokolo taip ir ištraukų ir protokolo, siunčiamų kitom kuopoms ir centro raštininkui. Apskritai daboti, kad būtų išpildomi Dr-jos įstatai ir rūpintiesi visais kuopos reikalais.

2) Pirmininko pagelbininko pareiga gelbėti visame kame pirmininkui.

3) Protokolų raštininko pareiga:

A) Vesti protokolų kningą, kur turi buti užrašomi: a) smulkmeniškai visi nusprendimai kuopos (iškiriant ginčų), paduodant kiek balsų buvo už nusprendimą ir kiek prieš, b) skaitlius sąnarių atėjusių susirinkiman, c) visi piningiški aprokavimai, kurie buvo svarstomi ant susirinkimo, d) visi laiškai, kurie buvo skaityti susirinkime paženklinant numeriais tuos laiškus, jaigu jie pasilieka archivė kuopos, arba jų kopijas, jai jie turi buti kur pasiųsti.

B) Sušaukti susirinkimus kuopos pagal valdybos nutarimus.

C) Pasiųsti Centrališkam raštininkui ir raštinikams visų kuopų surašą visų kuopos nutarimų, paliečiančiu reikalus visos organizacijos.

D) Užlaikyti tvarkoj archivą vioskių susirašinėjimų.

Pasarga: Archive turi buti kopija kiekvieno laiško rašyto kuopos reikaluose.

E) Vesti surašą sąnarių kuopų ir turėti jų adresus.

4) Finansų raštininko pareigos:

A) Vesti kuopos finansų kningą, kur turi buti suprantamai užrašomi: a) kiekvieno sąnario mėnesinės ir įstojimo mokestis, b) pilnos su dokumentališkais prirodymais visokios finansų atskaitos komisijų ar valdybos nuo visokių vakarų prelekcijų, prakalbų kningynų ir t.t., c) apskritai visi kuopos įplaukimai ir išlaidos, iš kurių galima matyti, kiek ižde yra piningų.

B) Kas trįs mėnesiai turi pasiųsti Centro finansų raštininkui surašą pilnai užsimokėjusių sąnarių.

C) Užlaikyti visokias kvitas ir dokumentus pilnoj tvarkoj.

D) Vesti surašą, visokio kuopos turto.

5) Iždininko pareiga:

A) Vesti iždo kningą, iš kurios turi buti aiškiai matomas kuopos iždo stovis.

B) Užlaikyti savo globoj visokį kuopos turtą.

C) Kas tris mėnesiai pasiųsti Centro finansų raštininkui Money Orderį, išpirktą ant kasieriaus vardo, o laiške nurodyti iš kokių įplaukimų susideda siunčiamoji suma.

6) Kuopos turi savo revizijos komisiją susidedančią iš 3 sąnarių, kurie kontroliuoja kaip kasos taip ir finansų raštininko kningas.

8) Visuose kituose atsitikimuose kuopos turi autonomiją, ant kiek kuopos darbai nesipriešina Aušros Draugijos konstitucijai.

Projektas blankos, moksleivio surašomosios, norint gauti iš Aušros D-jos paskolę.

Vardas pavardė .....
Tėvo ir motinos vardai.....
Lytis .....
Kada gimęs .....
Kokias mokyklas lankęs.....
Į kokią mokyklą nori įstoti ar jau įstojęs .....
Į kokį skyrių .....
Kiek metų ima kursas .....
Nuo kokių dviejų ištikimių (Aušrai) ypatų ar įstaigų duodama paliudyjimai .....

Pasargos:

1) Geistina, kad kiekvienas moksleivis, gaunąs nuo Aušros Dr-jos paskolą, prisiųstų Dr-jai kas metai nors vieną referatą, kurį Dr-ja sunaudos savo reikalams.

2) Nei vienas moksleivis paskolos negali panaudoti kitiems reikalams kaip tik mokslo. Jaigu moksleivis, gavęs paskolą, išstotų iš mokyklos, tuomet jis privalo apie tai tuojau pranešti Aušros Dr-jai, nurodant priežastis, kurios vertė apleisti mokyklą.

3) Kiekvieno moksleivio pareiga yra grąžinti paskolą tuojaus, kaip tik tai jo medžiagiškas padėjimas leis. Pabaigęs mokslą, ilgiausiai po pirmų metų laiko, moksleivis turi pranešti Aušros Dr-jai, kada ir kaip jis galės sugrąžinti paskolą.

4) Paskola duodama lietuviams ir lietuvaitėms, lankantiems aukštesnes svietiškas, mokslo žmonių pripažintas geresnėmis, mokyklas — be skirtumo kokioj svietiško mokslo ar meno šakoj jie lavintųsi.

5) Moksleivis turi priduoti savo patsovų adresą (tėviškės ar kitos vietos).

6) Gaunantįs paskolą skaitomi Aušros Dr-jos sąnariais.

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

atskiro žmogaus gyvenimas pereina į gentės gyvenimą, teip ir tikėjimas savo esmenyje yra gentės tikėjimu. Dievybė parodo savimi gentės vienumą. Gentė susineša su dievybe šventose vietose, kurios podrang padaro ir centriškas gentinio gyvenimo vietas, kuriose visuomeniškas susijungimas drutėja ir naujinasi susiėjimais šventiems aukojimams. (Schultz). Iš to išeina bent tulas, nors ir menkas, dievų pavieniavimas: jie darosi gentiniais dievais. Kaip matyt iš vardų: El, Baal, Moloch, Adon, Šaddai, jie skaitoma augštaisiais, galingais valdovais. Šitie vardai yra greičiau nomina apellativa, negu propria ir reiškia greičiau visą kilmę, negu atskirą asmenį. Jei jie vartojama kaipo tikri vardai, tai prie jų visuomet pridedama artymiausia reikšmė: tos ar kitos vietos Baal, tokios tai tautos ar gardo karalius. Kiekviena gentė ir net kiekviena gentinė grupa stovi prie to kas sau. Principe tam tikros gentės dievas turi tikėjimišką svarbą tik jos nariams.

Kad toksai gentės dievas buvo Izraėliaus prosenių garbinamas po vardu El Šaddai, tai gali buti išvedama tik iš Kun. Kodekso. Padaryme šito vardo, matomai, lošia rolę teoretiški ir ypatingai etnologiški sanprotavimai. Vienok, turėjo buti ir senas dieviškas vardas Šaddai, kurio prasmė, galbut, gali buti aiškinama iš assyrų kalbos*), kaipo Augštasis. Tokiu budu Kun. Kodekso suopračių esmenyje gali gludoti teisingas, nors ir nepritaikytas prie teorijos, istoriškas atminimas. Be to ir gentiniai vardai Asir ir Gad, matomai, buvo išpradžių dievų vardais. But. 30, 11, 13; slg. Isajas 65, 11.

*) Slg. Fr. Delitzch: Prolegomena eines neuen hebr.-aram. Woerterbuchs zum At. pusl. 96.

Bet yra dar ir kita pusė: jeigu ir teisinga, kaip sako Schultz, kad gentės valdovas buvo su didesne svarba, negu kokių nors gamtos apsireiškimų viršininkas, tai visgi šitoje dėstyje dievai buvo ne tik savo gentės globėjais, bet ir apsireiškiančiais įvairiuose pavidaluose gamtos dievais. Vienok M. Mueller nueina pertoli, skaitydamas griežta priešpryšybe terp semitų ir indogermanų tą, kad pirmieji pažinę Dievą istorijoje, antrieji gi gamtoje. Pas semitiškus dievus tankiai stovi teipgi ant pirmos vietos jų veiklumas, reiškiamas gamtos apsireiškimais. Su šituo ankštai sujungta dievų dalinimas į vyrišką ir moterišką pradžias. Su šitos naturalistiškos pusės apsireiškimu Jehovybė stovi pačiame griežčiausiame priešingume. Bet nutaikyti pries ją įstatymai parodo, kad ir vėlesniame laike panašus siekimaisi nebuvo nežinomais pas Izraėlių.

Šitam suopročiui apie dievą, kaipo gentės valdovą, atsako giliausios guodonės jausmas, kurią kalti jam jo valdiniai. Jei Baudisseno tvirtinimas, jog semitų dievai visuomet buvo dangiškomis, o ne žemiškomis esybėmis, ir negali buti pilnai priimtas, tai tikra yra tas, kad tikėjimas pas juos deda labai didelį tarpą terp dievo ir žmogaus. Dievas yra šventas, nors greičiau fiziškoje negu etiškoje prasmėje. Žmogus yra jo tarnas; pasidavimas, baimė, klausybė yra esmeniškomis dievotumo ypatybėmis. Islame sakymas: "Allach yra Allach" užbaigia visus klausimus, visokią nuostebą ir visokią pastangą. Tam panašaus yra ir Sename Įstatyme. Vienas svarbiausių pranašinio mokinimo tiksių yra tame, kad žmogus turi buti pažemintas, nes augštas tik vienas Jehova. Dirva tokiai nuotaisai buvo suteikta šitų genčių tikėjimiškos pakraipos, kuri buvo laikoma apsiaučiančių jas gamtinių ir gyveniniškų sąlygų. Su šituo susitaiko ir ta buitis, kad semitų apskritys yra tikra pranašybės gimtine visuose jos įvairiuose apsireiškimuose, pradėdant nuo tikėjimiškos beprotybės iki Dievo inkvepiamųjų kalbų. Jame išjautojama nepergalima Dievo galybė, visiškai apvaldžiusi žmogų.

57. BUDAS IR KULTAS PIRMA MOZĖS.

Kas atsieina papročių ir kulto iki Mozės liakų, tai Buties knygos pasakojimai suteikia mums jų paveikslą, jei neistorišką griežtoje prasmėje, tai bent tikrą sulyg tikrybės.

Žinomas dalykas, kad papročiai turėjo tikėjimišką pobudį. Kas buvo papročiu vienoj ar kitoj gentėj, tas skaityta Dievo valia; kas buvo priešinga papročiui, tas skaityta įžeidingu ir Dievui. Todėl didžiausia papeika buvo žodžiuose: "teip nedera daryti", arba epitete "beprotis". Slg. But. XXXIV, 7.

Išvieno su papročiais eina ir kultas. Terp visuomeniško ir tikėjimiško gyvenimo sričių nedaryta skirtumo. Ir toji tikėjimo pusė, kuri lietė gamtą, teipgi turėjo savo išraiškę kulte, juo didesnę, juo daugiau klajoklinis gyvenimas virto į kulturišką. Elohininko pasakojime, kn. Juc. H. XXIV, 2, 14 15, pasakyta, kad Izraėliaus tėvai, jiems gyvenant už Eufrato, "garbino kitus dievus", bet jų Dievas išvedė juos ir išliuosavo nuo šito garbinimo. Šunku pasakyti, ant kiek čia išreikšta istoriškasis atminimas, padava, ar teorija. Vienok, čion išreiškiama sužinumas principiališko skirtumo terp Izraėliaus tėvų ir didžiųjų rytinių kulturiškų viešpatybių. Šitame verta pastebėti ta aplinkybė, kad kaip matyt iš eil. 14 garbinimas "kitų dievų" buvo Izraėliuje dar bepersikeliant jam į Chanaaną.

Šitas principiališkas skirtumas turėjo ypatingai buti pastebiamas kulte. Tikėjimo aistra, viš daugiau įeinanti į gamtos gyvenimą, buvo kuo didžiausiame prieštaringume prastam piemeniškam dievotumui, į kurį ir vėliaus žiurėta kaipo į ideėlą.

Nė tikrų dievybės paveikslų, nė tam tikro kunigų luomo nerandame tuo laiku. Dieviškais simbolais skaitoma šventi akmenys ir medžiai: Masseba ir Ašera; paskutiniais yra mediniai stulpai, atstovinti gyvus medžius.

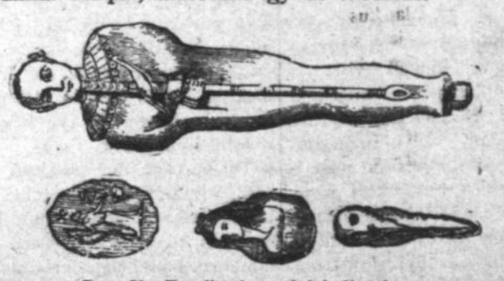

Pav. 61. Terafimai naminiai dievai.

(Toliau bus).

Dr. F. Matulaitis.

DŽIOVA.

Nėra kampučio ant žemės paviršiaus, kuris būtų liuosas no "baltosios plėgos", kaip paprastai yra vadinama džiova. Visos tautos atiduoda jai aukas. Klimatas matomai mažai turi svarbos. Tiek sausam, tiek drėgnam klimate, tiek kalnuose, tiek kloniuose, visur lygiai serga džiova. *Svarbą turi susigrudimas ir skurdas. Miestuose sergama dešimtį sykių dangiaus, negu kaimuose.* Suvienytose Amerikos Valstijose indai ir negrai apserga tankiaus, negu baltiejie; *ateiviai tankiaus*, nėgu čion gimę; iš ateivių pirmą vietą užima airiai, paskui eina prancūzai, vokiečiai ir lietuviai. Žydai serga džiova mažiaus už visas kitas tautas.

Džiova apserga žmogus by kokiam amžiuj. Kūdikystėj ir senatvėj džiova papjauna vieną iš dešimties; pačiam suaugime tarpe 15 ir 44 metų vieną iš trijų; negrų tarpe — vieną iš dviejų. Visose Suvienytose Valstijose no džiovos miršta per metus 150.000 žmonių. Žmonija atiduoda kasmet aukų džiovai suviršum milijoną, arba kasdien 3.000. Iš 80 milijonų šios šalies gyventojų bent dešimčiai milijonų yra lemta mirti no džiovos. Jokios džumos, jokios choleros neišnaikino tiek žmonių, kiek džiova. Karėje rūsų su japonais nežuvo tiek no ginklų, kiek tame pat laike tose šalyse žuyo no džiovos.

Džiova yra namų liga. Girių gyvuliai jos nepažįsta, bet patekę į nelaisvę greitai nyksta no džiovos. *Žmonių tarpe kuo labiaus susikimšama butuose, tuo daugiaus jaja sergama.* Cornet'o tyrinėjimai parodo, jog Europoj katalikų vienulynuose suviršum 60 procentų miršta no džiovos. Yra vienuolynų, kur iš keturių ypatų trįs miršta no džiovos. Katalikiškuose ligonbučiuose anot Cornet'o 63 iš šimto prižiūrėtojų gauna džiovą. Bet sanatorijose, kur gydo vien tik džiovininkus, labai retai pasitaiko, kad nors vienas iš prižiūrėtojų tarpo apsirgtų džiova. Kelėjimuose miršta nuo džiovos keturis syk daugiaus negu ant laisvės. Pavyzdžiui, New Yorko kalėjimuose miršta net 75 iš šimto.

Už kalėjimo sienų didžiausią šienapjutę džiova atlieka *neturėių tarpe*. Kuo labiaus žmonės pavargę, susigrūdę kambariuose, *kuo nešvariau gyvena*, tuo daugiau aukų atiduoda džiovai. Darbininkų luoma duoda puikią dirvą džiovos išsiplėtojimui. Štai kelios skaitlinės parodančios amato įtekme į užsikrėtimą džiova. Iš 10.000 žmonių nuo džiovos miršta kasmet:

Akmenų skaldytojų	540
Cigarų darbininkų	477
Raidžių statytojų	434
Kepurninkų	415
Murininkų	294
Geležies darbininkų	236
Daktarų	168
Advokatų	140
Bankerių ir kompanijų urėdininkų	92

Tas reiškia, jog iš tūkstančio akmenų tašytojų 54 kasmet miršta nuo džiovos, cigarų darbininkų 47, raidžių statytojų 43; kitam galo stovi bankieriai ir kompanijų urėdninkai, kurių nuo džiovos miršta tik 9 iš tūkstančio, arba šešis syk mažiaus negu akmenų tašytojų. Podraug tas parodo, kad ir turčiai nėra liuosi nuo džiovos. Išauklėta skurdžių namuose, džiova nekartą prikimba ir prie šilkinių drabužių.

Daugybė mokslo žmonių, muzikantų, poetų, raštininkų mirė nuo džiovos. Ir iš mūsų tarpo ta nelemta liga išplėšė per paskutinius keletą metų daug brangių gyvasčių. Užtenka paminėti vardus Kudirkos, Vaičaičio, Mačio, Biliūno, Višinskio. Visi jie žūvo pačioj jaunystėj, pačiam jaunųjų pajiegų išsivystyme.

Paskutiniuose dvidešimtyje metų džiova žymiai sumažėjo, tai yra, sumažėjo proporcionališkai, sulyginus su gyventojų skaičium. Bet apskritai imant džiovininkų skaičius greičiaus didinasi, nagu mąžta. Nathan Straus išsireiškė, jog New Yorke paskutiniuose dvejuose metuose skaičius džiovininkų pasididino ant trečios dalies. Džiovos panaikinimas yra darbas ateities.

DŽIOVOS PRIEŽASTIS.

Džiovos priežasčia yra mažytis parazitas, matomas tiktai su padidinamu stiklu. Atrado jį daktaras Koch 1882 ir pavadino *Bacillus Tuberculosis*. Jis yra panašus į lazdutę (*bacillus* — latyniškai reiškia lazdutę, ilgio turi vieną dešimtstūkstantinę colio dalį. Tų lazdučių, arba bakterijų ligonis atkosti milijonus, net bilijonus į 24 valandas. Žmogus jas įkvepia į plaučius drauge su ligonio skreplio lašeliais arba su dulkėmis, prie kurių tie gyvunėliai esti prikibę. Toks yra paprastas užsikrėtimo būdas. Bet lygiai pasekmingai bakterijos gali patekti į kūną su maistu, ypatingai su pienu džiovininkių karvių.

Radę sau tinkamą vietą, bakterijos apsigyvena kūno mezginyj, naikina jį, dauginasi, o kūnas iš savo pusės stengiasi apsiginti, atsiranda guzukas aplink bakterijų koloniją, kur eina mirtinoji kova kūno su užpuolikais. Tie guzukai latyniškai pavadinti *tuberculum*, nuo ko paeina ir žodis *tuberculosis*.

Tuberculosis gal apsireikšti bent kokioj kūno dalyj. Suaugę tankiausiai gauna plaučių tuberculosį, bet būna užimti ir kiti organai. Maži vaikai tankiausiai gauna kaulų tuberculosį strėnose, klube, kelyj ar alkūnėj.

Bet klausimas užeina, jaigu bakterijų yra taip daug ir visur jos randasi, tai kaip gali nors vienas žmogus jų išvengti. Dalykas tame, kad mūsų kraujuje yra kūneliai, kurie sunaikina priešus. Jie vadinasi *phogocital* — ėdikai. Yra taipgi medžiaga, vadinama *opsonin*, kuri pagelbsti kraujo kūnelių darbui. Tie, kurie pasiduoda džiovai, matomai neturi ganėtinai tų apsigynimo įrankių; matomai, jų kūno pajiėgos yra apsilpę nuo skurdo, bado arba blogų papročių. Palinkimas prie džiovos gali būti perduotas nuo tėvų vaikams, nors pati džiova nėra įgemama. Nuo ligotų tėvų kūdikis paveldėja silpną sudėjimą, kūną, kuris neturi pajiegos apsiginti nuo ligos, ir tokiu būdu džiova gali lengvai prisiplakti. Džiovininkų tėvų kūdikis užgema sveikas, liuosas nuo džiovos, bet į keletą mėnesių jis gal apsirgti džiova, užsikrėtęs nuo tėvų.

Gyvenimo aplinkybės sutveria palinkimą prie džiovos. Užsiėnimuose, kur reikia įkvėpti dulkes akmenų, metalų arba auginių, mirtingumas nuo džiovos yra labai didelis. Gazai apsilpnina žmogų, erzina gerklę. Ant galo sėdintis darbas ir ilgos valandos suteikia palinkimą prie džiovos. Lilian Brandt nurodo sekančias aplinkybes, vedančias prie džiovos.

1. Mažos algos ir skurdas namuose.
2. Nesveika darbavietė.
3. Įkvėpimas dulkių marmuro, akmenų, plasterio, medžio, metalų ir audinių.
4. Persunkus darbas.
5. Užsidarymas namuose.
6. Perkarštas darbas.
7. Girtuoklybė.
8. Ilgos darbo valandos.

Kitais žodžiais kalbant nesveika yra buti darbininku. Jis gyvena trumpai ir miršta nuo džiovos, jaigu netenka dar pirm to užsikrėtsi šiltine ar kokia kita liga. Mainieriai laimingiausi iš visų darbininkų: jie miršta nuo dusulio, bet ne nuo džiovos, žinoma, jaigu jų neužmuša kasykloj. Geriausia yra užgimti džentelmonu, arba tapti bankierium. Taipgi nebloga išsirinkt profesiją, tapti advokatu, daktaru, kuningu, — bet ne lietuvišku raštininku.

Blogi papročiai daug prisideda prie užsikrėtimo. Svaiginanti gėrimai tankiai atneša džiovą ir tiems, kurie šiaip jau gyvena gerose aplinkybėse. Patentuotos gyduolės, paprastai susidedančios iš alkoholio, morfinos, arba kitų kenksmingų vaistų, nusilpnina žmogų ir duoda gerą progą džiovai prisikabinti. Lytiškas palaidumas nusilpnina energiją ir kraujo cirkuliaciją.

Visgi skurdas yra svarbiausias džiovos platintojas. Susigrūdimas tamsiuose, drėgnuose kambariuose, nedavalgymas, nešvarumas, rūpestis, dvasios nupuolimas suteikia puikią dirvą džiovos išsiplatinimui. Kuo daugiaus draugijoj skurdo, tuo daugiaus joje džiovininkų. Džiova yra draugijos skurdo rodyklė.

KOVA SU DŽIOVA.

Kad kovoti pasekmingai su džiova, reikia, kad visuomenė būtų su jaja susipažinus. Vieši skaitymai čia daug turėtų prigelbėti: Mokyklose vaikai nuo mažens turi būti mokinami, kaip užlaikyti sveikatą, kaip yra reikalinga šviesa, valyvumas, tyras oras. Knopf paduoda tokius patarimus *vaikams*:

Nespjauk kitur, kaip tik į spjaudyklą arba į skepetuką, kurį paskui reik sudegint.
Nespjauk ant grindų nė ant šalitakio.
Nekišk piršto į burną.
Nekrapštyk nosies ir nešluostyk su rankove.
Neseilėk piršto, vartant kningos lapus.
Nelaižyk paišiuko.
Nelaikyk piningų arba spilkos burnoj.
Nedėk į burną nieko, išskiriant maistą.
Nekosėk ir nečiaudėk žmogui į veidą.

Prie tų patarimų da pridurčiau porą *suaugusiems*.

Nekišk piršto į burną, nors būtų medum pateptas.

Bučiuoties irgi negerai. Bakterijos nuo lūpų prikimba prie lūpų. Ypač pavojinga bučiuoties su svetima motere.

Flick vadina džiovą namų liga. Žmogus pastatė namus apsigynimui nuo šalčio ir kaimynų, bet užsidarė juose su džiova, kuri veisiasi, bujoja ir paskerdžia žmogų.

Bloga pusė šiandieninių namų — tai *susigrūdimas*. Kiekvienas suaugęs žmogus turi turėti bent 600 kubiškų pėdų oro. Į kambarį turi įeiti saulės šviesa. Saulės spindulys užmuša džiovos bakterijas į penkias ar šešias valandas. Kambarys turi būti gerai išvėdintas. Iš to atžvilgio rodosi galima būtų duoti patarimą *lietuvėms moterims* nelaikyti daugiaus kaip dvyliką burdingierių vienam kambaryj.

Namai, kur gyveno džiovininkas, turi būti gerai išvalyti ir išrūkyti su *formaldehydu*.

Seni tenementai yra džiovos palociai. New Yorke yra daugybė supuvusių tenementų, su tamsiais kambariais, su prašvinkusiu oru. Sveikatos užveizdos užženklina juos savo mapose, kaipo "plaučių blokus". Juos reiktų visai sugriauti.

Po namų pirmą vietą užima darbavietė, kur žmonės daugiausiai užsikrečia džiova. Oras dirbtuvėje turi būti tyras, pilna saulės šviesos, dulkės išsluostytos, darbo valandos trumpos, algos geros.

Kiekvienas gali išvengti džiovos, jaigu išpildys šiuos patarimus.

Kadangi mieste gaunama džiova, tai geriausia gyventi girioj. Kas butinai nori gyventi mieste, turi uždirbti bent $1200 į metus. Bet nereik apsigaut, reik žiūrėt, kad ir kaimynai nemažiaus uždirbtų, nes kitaip jie perės džiovą, o jųs nuo anų gausit.

(Toliaus bus.)

Reikia mums Kningynų.

Dabar beveik kiekviename Suvienytų valstijų didesniame miešte yra ir lietuvių; tarp jų nemažai yra ir ūkininkų. Daugiausia lietuviai gyvena jiems žinamose valstijose: New Yorke, Pennsylvanijoj, Illinois, Michigano, Wisconsino, Indianos, Connecticut ir Massachusetts. Didesnė dalis lietuvių dirba sunkius darbus kasyklose ir pabrikuose. Pastarame laikė jie pradėjo griebtis ir mokslų ir galime pasigirt, kad lietuvių tarpe yra nemažai samanių asmenų, vertelgų ir amatninkų turime gerą nuošimtį. Mūsų inteligentai daugiausiai gyveną dideliuose miestuose; kur daugiaus inteligentų yra, ten tankiai buva lietuviškos prakalbos, koncertai, prelekcijos, teatrai; yra kningynai, krautuvės, benai, bažnyčios svetainės ir mokyklos. Ten žmonės jaučias kaip Lietuvoje. Iškiriant miestus, kur lietuviai skaitosi dešimtimis, kad ir šimtais, inteligentų nėra, o jai yra, tai labai retai. Mat mūsų inteligentai pripratę prie suterštos gamtos, todėl gyvena dideliuose miestuose, kaip tai: Chicagoje, New Yorke ir kituose.

Kasyklų apskričiuose lietuviai labai tamsūs, mažai skaito laikraščius ir kningas, vietoje lavintiesi parsigeria svaiginančių gėrimų; tankiai ten buva muštynės.

Tarp lietuvių, kur nėra inteligentų, ten nėra gerų organizacijų, nėra lietuviškų kningynų ir nėra kam juos insteigti.

Išdalies mūsų žmonės labai prijaučia geriams tėvynainiams ir remia jų gerus darbus. Kenoshoj, Wisconsin 1909 metuose užmaniau įsteigti viešame kningyne lietuviškų kningų skyrių. Vietiniai lietuviai parėmė mano užmanyma ir trumpam laike kningyne radosi 25 lietuviškos kningos, o dabar ten galima gaut visokios lietuviškos kningos, kokios kam patinka. Dabar aš išrūpinau lietuviškų kningų skyrių Portland, Ore. viešame kningyne prie Stark gatvės, tarpe septintos ir Park gatvių. Čia yra trįs savaitiniai laikraščiai ir 40 kningų visokio turinio. Jaigu portlandiečiai skaitys kningas, tai bus galima gauti šimtai kningų ir daugiaus. Girdėjau lietuvių pasiskundimus iš įvairių vietų, kad lietuviškų kningynų negali turėt, nes labai brangiai tas atsieina. Aš patariu visiems Amerikos lietuviams stengtiesi dauginti skaitlių lietuviškų kningynų, nes tai brangiausias mūsų turtas. Kur nėra lietuviškų kningynų, tai eikite prie viešo kningyno užveizdos ir reikalaukite lietuviškų kningų, o jums bus duota be jokių iškaščių; jaigu tokių kningų iš syk ir nebūtų, jas kningynas parūpįs.

Pradžią turi padaryt mokanti angliškai. Yra taipgi keliaujanti kningynai. Ir tokius kningynus galima gauti dykai, reikia tik paduoti prašymas į kningynų komisiją. **P. Atkočiunas.**

IŠ VISUR.

|| 22 lapkričio dieną kūnas mirusio maskoliškojo raštininko Tolstoi'jaus palaidotas Jasnoje Polianoj be bažnytinių ceremonijų. Iš Maskvos atkako 23 gelžkelio vagonai augščiausių mokyklų studentų. Vien choras, laidojant kūną, giedojo giesmę.

|| Nors reakcijoneriai maskoliškosios dumos atstovai ir priešinosi, bet pagerbimui mirusio Tolstoi'jaus dumą nutarta uždaryti, kol kunas nebus palaidotas.

|| Peterburge, dienoj laidojimo Tolstoi'jaus studentai susirėmė su policistais, susirėmime sužeista 20 studentų.

|| **Mokslininkas E. Haeckel atsiskyrė nuo bažnyčios.** E. Haeckel'is apreiškė atsiskyriąs nuo evangeliškosios bažnyčios, nes ji, įeidama į kliką su katalikais, vis daugiaus prisideda prie politiškosios reakcijos. Beto Haeckel'is savo atsiskyrimu protestuoja prieš klerikališkos spaudos garsinimą būk jis, Haeckel'is, sufalšavęs embrionų fotografijas.

Prof. Ernst Heinrich Haeckel yra žinomas kaipo Ch. Darwino mokinys. Po atspaudimui savo kningos "Generališkoji morfologija" Haeckel'is Vokietijoj buvo pripažintas kaipo svarbiausias Ch. Darwino teorijų išguldytojas. Ši jo kninga savu laiku turėjo didelę svarbą biologijos tyrinėjimams. Ją jis perdėjo į populariškesnę formą ir vėliaus išleido vardu: "Naturališkoji sutvėrimo historija". Darvino teorijoms jis davė daugiaus galūtiną pobūdį. Žmogaus evoliuciją jis pervedė per dvidešimts šešis laipsnius ir išvedė iš gyvulių šeimynos. Jo paskiausioji kninga išėjo 1900 m. vardu: "Visatos mįslė".

Anglijos parlamentas Londone ir ministerių pirmininkas H. Asquith.

|| Išeinant iš parlamento Anglijos ministerių pirmininkui Asquithui 22 lapkričio dieną ant jo užpuolė prieš parlamento trioba susirinkusios moterįs sufragettes ir būtų gal apdanžusios, bet Asquithui pagelbon pasiskubino policistai ir įpykusias moterįs nustumė. Moterįs žada visoj Anglijoj maištus sukelti, jaigu joms nebus pripažintos balsavimo tiesos. Užpuolimas atsitiko tada, kada Asquith parlamentė prižadėjo įnešti sumanymą pripažinimo moterims balsavimo teisių, bet moterįs, turbut, netiki, kad Asquith užganėdinanti sumanymą parlamentan paduotų.

|| Anglijoj rengiami parlamento atstovų rinkimai. Airijoj 27 lapkričio tarp senųjų airių partijų Redinando ir O'Brieno šalininkų mieste Dubline užgimė smarkios muštynės, kuriose sužeista 80 žmonių.

|| Londone moterįs reikalaujančios sau politiškų teisių, kėlė toliau riaušes. Jos išdaužė langus ministerių pirmininko, taipgi užsienių, kolonijų, vidaus ministerių Airijos ministerį gana sunkiai supykusios moterįs sumušė. Suėmė 166 moteris.

|| Už užpuolimus ant Anglijos ministerių Londono teismas ant moterų kėlusių demonstracijas ir daužymą ministerių langų uždėjo bausmes nuo 10 iki 25 dol. Jaigu nenorės mokėti, bus jos pasiųstos 5 savaitėms kalėjiman. Ištikro visos jos išsirinko kalėjimą; jų buvo 16.

|| Respublikoj Mexiko revoliucija apėmė jau ir šiaurinę respublikos dalį. Su revoliucijonieriais susidėjo ir valstijoj Sonora gyvenanti indijonai, kurie turi 2,000 gerai apginkluotų kariautojų. 22 lapkričio prie miesto Tarreon buvo kruvinas mušis revoliucijonierių su kariuneme. Iš Mexiko ateina dabar vien prieštaraujančios žinios, teisingas žinias sunku sugriebti, nes telegrafus užėmė valdžia, kitus nupjaustė revoliucijonieriai. Revoliucija platinasi ir apima vis didesnius plotus. Maištai buvo jau vos 100 mylių nuo Jungtinių valščių sienos. Mieste Gomez Polacia 300 valdžios kareivių su ginklais perėjo revoliucijonierių pusėn. Mexiko pačto užveizda uždraudė Mexikon gabenti amerikoniškus laikraščius, kuriuose telpa žinios apie revoliuciją.

|| Ateinančios iš Mexiko žinios praneša, buk veik visur valdžios kariumenė paėmė viršų ant revoliucijonierių. Miestai pirma jų apvaldytí, pateko vėl į kariumenės rankas, o revoliucijonieriai traukia į kalnus; kur galės dar priešintiesi. Bent taip valdžia garsina. Bet kalnuose revoliucijonieriai gali vėl susidrutinti. Valdžia konfiskavo dvarus revoliucijonierių vadovo Madero, kuriam priguli dideli žemės plotas.

|| Mexiko revoliucijonierių vadovas Madero pasigarsino tuomtarpiniu respublikos prezidentu. Mieste Loredo sušaudė 19 kareivių.

Ambasadorius LaBarra, taikęs nesusipratimus Meksikoj.

|| Mexike, netoli miesto Chihuahna 27 lapkričio dieną buvo smarkus susirėmimas revoliucijonierių su valdžios kariumene: 600 kareivių sumušė 400 revoliucijonierių, kurie girioj išsiskirstė. Revoliucijonieriai nužudė 15 kariautojų. Kariumenė nužudė tris oficierus.

Mieste Pueblo vienuose namuose užsidarė revoliucijonieriai ir gynėsi, bet namus vis-gi paėmė kariumenė. Veržiant tuos namus kariumenei, užmušta iš abiejų pusių 23 kariautojus, o 17 sužeista.

|| Ant Filipinų salų, ant salos Mindanao amerikoniškiejie kareiviai turėjo susirėmimus su sukilusiais čiabuviais Marobos gimines. Susirėmimuose užmušta daug čiabuvių.

|| Landonan atėjo žinia, jog Brazilijos laivų jureiviai pakėlė buntą ir bombordavo miestą Rio Janierą. New Yorko kavos biržė gavo žinią, buk mieste Rio Janeiro kilo revoliucija.

|| Pasirodo, kad sukilę Brazilijos kariškojo laivyno jureiviai užmušė daug oficierių, kurie, matyt, žiauriu budu bandė juos raminti; užmušta ir tūlas jureivių skaitlius. Jureiviai bombardavo miestą Rio Janeiro. Užmušta ir tūlas žmonių skaitlius.

|| Maištai jureivių Brazilijos kariškojo laivyno pasibaigė. Jie reikalauja didesnių algų, panaikinimo mušimo bausmės ir žinoma atleidimo už pakeltą maištą. Tą jiems kongresas padarė.

|| Morokko sultanate, šiaurinėj Afrikoj, Atcazar apskrityj sukilo gyventojai prieš distrikto viršininką Raifuli.

|| Ispanijoj, mieste Huealva užgimė visuotinas darbininkų streikas.

|| Mieste Bardeaux, Prancūzijoj, atsilankė Ispanijos karalius Alfonso pas profesorių Masire, kuris, kaip sako, darė karaliui nosies operaciją.

|| Maskoliškoji vidaus ministerija padavė dumon užtvirtinti reikalavimą, kad svetimtaučiams būtų uždrausta pirkti žemę Kijevo, Podoliaus ir Valyniaus; kad ten žemę būtų uždrausta pirkti ir gyventojams iš Lenkijos.

|| Prancūziškoj pietinės Azijos valdyboj Aname, provincijoj Quangnai dideli tvanai. Prigėrė apie tūkstantis žmonių ir paskendo 400 laivelių. Provincijoj Orang prigėrė 110 žmonių, užtvinę vandens nuplovė 100 namų.

|| Vokietijoj, netoli Berlyno iš upės Spree ištraukė maiše užsiutą moteriškės kūną. Kaip daktarai susekė, minėta moteris buvo į maišą įkišta dar gyva ir paskui ją įmetė upėn. Matyt tai žmogžudžių darbas. Kas yra minėta moteriškė, tai iki šiol nesusekta.

|| 27 lapkričio dieną, Vokietijoj, apielinkėse Dueren buvo žemės drebėjimas.

|| Anglijos laivų dirbtuvėse sumanyta padirbti naują pasažierinį laivą, kariškas didžiausias ant svieto. Naujas laivas turės 885 pėdas ilgio. Galės jis paimti 50,000 tonų sunkenybės. Dabar didžiausiejie laivai gali paimti tik pusę tiek sunkenybės.

|| 22 spalio dieną veik su visu sudegė miestelis Kossov, Sedlecų gubernijoj, Lenkijoj. Išliko tik 5 namai.

|| Lenkijoj, mieste Lodž valdžia uždarė 20 darbininkiškų organizacijų ir profesionališką sanjungą.

|| Darįs peržvalgus visokiuose urėduose Lenkijoj senatorius Nentardt, padavė, už prasižengimus teisman 115 urėdninkų, tame skaitliuje yra 84 maskoliai, 18 lenkų ir 13 žydų.

|| Austrijoj, Tirolyj ir Čekijoj užtiko aukso laukus. Ir vienoj ir kitoj vietoj jau prisidėjo darbai ir gerai apsimoka.

|| Pietinės Amerikos Chili respublikos sostinėj, mieste Santiago likosi atidaryta visosvietinė parodą.

|| Du Austrijos mokslinčiai, profesoriai Vindobonos universiteto. Ulzer ir Sommer išrado lengvesnį budą ištraukimo radiaus iš urano rudos: iki šiol ištraukimui radiaus reikėjo pusantrų metų, sulyg naujos metodos pakaks šešių savaičių Uranorudos Austrijoj yra daug Joachimo klonyj. Bet rudoj radiaus yra labai mažai, dabar jo ant viso svieto ištraukta yra tik 9 granai, arba ¼ uncijos. Profesoriai Ulzer ir Sommer mano, kad iš rudos esančios Joachimo klonyj kas metai galima bus ištraukti 4½ gramo radiaus.

|| 23 lapkričio dieną Londone likosi pakartas amerikonas Dras Crippen už nužudymą savo moteries.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.
J. Laukis, 2951 Union av., Chicago, Ill.

Chicago, Ill. 20-to lapkričio susirinkę nuo chicagiškių T. M. D. kuopų atstovai "Lithuania" svetainėj išrinko iš savo tarpo komitetą, kuriam pavedė rūpestingai surengti metinį T. M. D. vakarą. Teko girdėt, jog šiemet rengiamas vakaras bus pašvęstas atminčiai Prano Vaičaičio (Sekupasakos), vieno iš geriausių mūsų poetų. Vaičaitis, kaip žinoma, mirė labai jaunu būdamas, — vos spėjęs užbaigti mokyklą, — vienok jis yra vienu iš populiariškiausių (plačiai žinomų) lietuvių eilininkų. Rinkinėlį jo labai gražių eilių yra išleidusį Tėvynės Mylėtojų Draugystė kėlėtą metų atgal. Komitetas žada pridėti kuodaugiausiai savo jiegų, kad šis rengiamas vakaras išeitų netik žingeidžiu, bet linksmu ir naudingu. Vakaras, kaip paprastai, atsibus dienoj Naujų Metų, 1-mo Sausio. Jauniaus ir Kudirkos vakarai (pernai ir užpernai) atsibuvo "McCormick" svetainėj, ant West Side, šis-gi **Vaičaičio** vakaras žada atsibūti ant Bridgeporto švento Jurgio parapijos svetainėj, nors da tikrai nežinoma, ar galima bus gauti ant tos dienos minėta svetainę.

Vietinis.

NAUJI SĄNARIAI.

Prie 27 kp. Chicago, Ill. S. Kaupytė, B. Kaupytė, T. Kėslauskaitė.

Prie 58 kp. Grand Rapids, Mich. Šlikas J., Telyčenas A., Brazaitis J., Saratas P., Jankauskas Iz., Gulbinskas J., Žvirblis V., Garbašiauskas St., Rinkevičius V., Latvėnas Ant.

Prie 122 kp. (nauja kuopa) New Philadelphia, Pa. Bendoraitis J., Bulota St., Bulota Al., Borisas M., Gudaitis Ant., Jakaitis Ant., Šipaila J., Laukaitis Ad.

Prie 61 kuopos, Dayton, Ohio. Keidošius And., Naudžius J., Dambrauskas St.

J. Dagis.
T. M. D. Centro Rašt.
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

Dr. J. Šliupas trims dienoms buvo atsilankęs į Chicagą. Atvažiavęs buvo atstovu į Amerikos laisvamanių suvažiavimą, kuriame subatoj 26 lapkričio kalbėjo apie lietuvius ir lietuvių laisvamanybę.

25, 26 ir 27 lapkr. dras J Šliupas sakė prakalbas lietuviams, Freiheit Turner svetainėj 25 lapk. kalbėjo apie lietuvius 100 m. atgal ir dabar, išaiškindamas, kiek toli lietuviai nužengė į šitą laiką ir kokie yra lietuvių tolesni uždaviniai. Žmonėms ypatingai patiko, kada dras J. Šliupas kalbėjo apie kuningijos rolę mūsų gyvenime. Vien tik jau minint kuningus, salė užė nuo delnų plojimo. — Šiame jau susirinkime apie rūbsiuvių streiką kalbėjo p. Jančevskis, ragindamas šelpti streikininkus. Aukų streikininkams sumesta 15 dolarių.

26 lapkričio d-ras J. Šliupas kalbėjo Cicero Ill. Jukniaus salėje. Tema buvo maž-daug ta pati. — Apie streiką kalbėjo p. Kvedaras. Aukų streikininkams surinkta 7 dol. ir.

27 lapkričio d-ras J. Šliupas kalbėjo ant Town of Lake Columbia salėje. Kalbėjo apie evoliuciją, draug parodydamas daugybę stereoptiškųjų paveikslėlių. Žmonių buvo susirinkę labai daug, labai žingeidžiai klausėsi ir labai buvo pakakinti. — Buvo rinkta aukos streikininkams, surinkta $25.20.

D-ro J. Šliupo apsilankymas sujudino Chicagos lietuvius ir bus ilgai pamenamas.

Chicagos lietuvių šviesuomenė Lietuvių klube buvo surengus d-ro J. Šliupo priėmimą. Buvo daug kalbų apie įvairiausius lietuvių reikalus.

Dėl laiko trukumo T. M. D. 37-tos kuopos ginčai (debatai) tapo nukelti į antrąjį nedėldienį paskutiniojo mėn. gruodžio 11-tą dieną. Todėl geistina būtų pirma laiko žinoti tuose ginčuose dalyvaujantiems asmenims nes tėma yra svarbi: Ar vyrai yra kalti, ar moterįs, kad moterįs yra atsilikusios apšvietime?

Minėti ginčai bus toj pačioj D. Sėmaičio svietainėje 1750 Union st., kampas 18 gat. 3-čią val. po pietų.

Aušros prelekcijos 4 dieną gruodžio, 3 val. po piet atsibus:

1) Ant Bridgeporte, lietuvių klube, 3149 So. Halsted st., skaitys — Gudas; tema: Žemės historija.

2) Ant Town of Lake, Davis Square svetainėj, 45-ta gatvė ir Marshfield ave., skaitys Dr. A. L. Graičiūnas, referatą Dr. F. Matulaičio temoj: Kaip užlaikyti sveikatą.

3) 4 dieną gruodžio atsibus extra prelekcija 7:30 val. vak. klube, 3149 So. Halsted st., temoj L. Tolstoi, rusų rašytojas, jo gyvenimas ir darbai. Skaitys Kl. Jurgelionis ir Giraitis. Įžanga 15c.

S. L. A. 129 kuopa turėjo vakarą, 20 d. lapkričio, ant 18-tos gatvės ir Centre ave. Skaitė referatą J. Laukis apie pasilinksminimus ir visokius žaislus. Daugiausiai nupeikė netikusius šokius. Amerikoniški šokiai anot jo neduoda fiziško išsilavinimo, bet tik suerzina lytiškus jausmus. Ragino tverti fiziško lavinimosi ratelius ir galvinti visokius tautiškus žaislus bei šokius, kaip panašiai kad M. Petrauskas daro.

Antras kalbėjo A. Juška, medicinos studentas. Labai nupeikė tuos gydytojus, kurie garsinasis laikraščiuose esą stebuklingais; priminė, kad gydytojai turi sąjunga, kuri neleidžia gydytojams garsintis, taigi garsinas, tik kokie niekšai; patarė neklausyti jokių apgarsinimų, reikale kreiptis prie vietinio gydytojo.

Trečias kalbėjo advokatas Bradčiulis apie S. L. A. reikalus.

Ketvirtas kalbėjo Dr. A. L. Graičiūnas taipgi apie S. L. A. reikalus, primindamas, kad S. L. A. 129 kuopa sumanė naudingą dalyką — rengti prelekcijas. Beto priminė, kad T. M. D. 37 kuopa rinksis kartu su S. L. A. kuopa ir rengs ginčius, debatus ant kiekvieno susirinkimo.

Tarpe kalbų buvo dekliamacijos. Pirmą P. Žilvičiutė dekliamano: "Tykus, tykus vakareliai" (Jovaro) ir "Jau pajiegos mažinas" (Vaičaičio). Atliko gana jausmingai.

Antra: P. Maruzaitė dekliamavo "Senovės Dainą" (Maironio) ir dvi kitas. Dekliamavo labai jausmingai ir gabiai.

Trečia dekliamavo S. Staseliutė "Viltis" (Jovaro) ir "Tikėk!" — (Liudos Girios). Ši atliko taip-gi gerai. **Ten buvęs.**

'onia Pankhurst, garsi Londono sufragetė, nuolat vadovaujanti užpuldinėjimuose ant Anglijos parlamento ir ministerių.

Susivienyjimo 129 kuopos prelekcijos. Pasekant gerą "Aušros" kuopų pavyzdį, sumanė rengti prelekcijas ir S. L. A. 129 kuopa. Šiais metais kuopa mano surengti šias prelekcijas:

4 gruodžio, — skaitys J. Ilgaudas; tema: ugnis ir jos vartojimas.

11 gruodžio, — skaitys dr. A. L. Graičiūnas; tema: Budas išsiplėtojimo užkrečiamųjų ligų ir kova su jomis.

18 gruodžio, — skaitys dr. A. K. Rutkauskas; tema: svaiginanti gėrimai.

Taigi prelegentai tie patįs, kurie ir "Aušroj" skaito. — Visos prelekcijos bus rengiamos Henry Booth House, 14 pl. ir Union gatv. Prasidės nuo 3 val. po piet. Įžanga 10c.

Dideli piningai už raštus. "Kataliko" leidėjas J. M. Tananevičius nupirko iš d-ro A. Graičiūno rankraštį apie hygieną; pirkimo kontrakte pažymėta, kad už šį veikalą bėgyje 18 mėnesių bus išmokėta $1.200.00. Tokios sumos piningų už raštus dar nei vienas lietuvių rašytojas nėra gavęs.

24 dieną lapkričio So. Chicagoje "Birutės" Dr-ja perstatė Kalėdų Kaukės "Šalaputrį", kas pirmiaus buvo lošta ant Bridgeporto.

26 dieną lapkričio "Birutės" Dr-ja, Šv. Jurgio svetainėje, ant Bridgeporto, antru kartu perstatė Žemkalnio "Blindą".

24 dieną lapkričio, So. Chicagoje, ant Auston ave., gyvenantis tūlas lietuvis susimušė su savo šeimyninkais, Kybelkinis. Mat "fruntruimio" durįs buvę užrakintos, kad per jas "burdingieriai" nevaikščiotų atsinešti alaus. Vienam "burdingieriui" tas nepatiko, nes, esą, "jaigu saliuninkai per jas galį vaikščioti, tai ir jįs galįs", — jis išlaužęs užraktą ir ėjęs. "Burdingbosis" jį už tai norėjęs "pamokinti", ir iškilo muštynės iš kurių "burdingierius" išėjęs su perskelta galva, taip, kad reikėjo gydytojo užsiuvimui. Ant rytojaus buvo policijos stotyje teismas, kuriame "burdingerius" užsimokėjo $9.50 bausmės.

19 dieną lapkričio So. Chicagoje, tūlas lietuvis, Tauryla, gyvenantis ant Auston ave., vėlai naktyj parėjęs namon girtas, nupuolė nuo trepų ir taip prisimušė, jog nustojo žado. Jo šeimyninkas Mikuta pašaukė policijos ambulancą, kuris jį nugabeno ligonbutin. Ten jam atsipeikėjus, jis turėjo užsimokėti už visą labą ir tapo sugrąžintas namon, kur dar tebeserga. Turėjęs su savim nemažai piningų, bet atsimenąs, kas su jais atsitiko

VIETINĖS ŽINIOS.

RUBSIUVIŲ STREIKAS.

Utarnike 22 lapkričio. Streikas tęsiasi be permainų. Šiurtur buvo maži susidurimai policijos su streikininkais.

Seredoje 23 lapkričio tam tikrose krautuvėse streikininkams dykai buvo dalinama maistas. Moterų unija turėjo parengusi 500 krepšių su maistu, kuriuos išdalino streikininkams dėl ateinančios dėkavonės dienos.

Ketverge 24 lapkričio dėkavonės dienoje jokių susidurimų gatvėse nebuvo. Pagal amerikėnų papročio daugelis pyliečių pasikvietė drauge valgytų kurkiną biednesnių žmones. Buvo pakviesta ir ne vienas streikininkas. Ypač daug pakvietimų buvo gauta per moterų uniją.

Užintersuoti streiku pašaliniai žmonės vis rūpinas, kad kaip nors sutaikius streikininkus su darbdaviais. Jie primena, kad šiais jau metais buvo didelis rubsiuvių streikas New Yorke ir Philadelphioj ir ten susitaikyta. New Yorke buvo priimta sąlykos, kad darbdaviai stengsis duoti pirmesnybę unijistams, Philadelphijos sutartyj ir to nebuvo paminėta. Tai pyliečių komitetas sako, dėlko-gi negalėtų būt čia priimtos panašios sąlygos. Rubsiuvių suvienytų unijų prezidentas T. A. Rickert, susitardamas aną syk, 5 lapkričio, su Hart Schaffner ir Marx firma, priėmė maž-daug tokias sąlygas, kokios buvo priimtos rūbsiuvių New Yorke, bet už tai jį čia Chicagoj streikininkai apšaukė pardaviku, judošium ir t.t. Pyliečių komitetas dabar mano apie panašias sąlygas, kokios kad Rickerto buvo priimtos. Vienok streikininkai visvieną ant tokių sąlygų nesutiks.

Pėtnyčioj 25 lapkričio policija areštavo Vincentą Belleno ir jo pačią už pašavimą trijų žmonių ties W. Oak ir Larrabee gatvėmis. Belleno dirba International Tailoring kompanijoj. Suareštuotasai Belleno policijai paaiškino, kad ant jo užpuolė gatvėje keliolika streikininkų ir norėjo užmušti, taigi jis buvęs priverstas gintis ir išsitraukęs revolverį šaudė. Kada Belleno iššovęs, streikininkai irgi pradėjo šaudyti. Policija nori suimti visus šaudžiusius. Sužeistųjų vardai: G. Gabler, J. Klaity ir A. Aliota.

American Federation of Labor konvencijoj St. Louis 25 lapkričio priimta rezuliucija patarianti nepirkti drabužių nuo tų Chicagos firmų, kurių darbininkai streikuoja. Federacija ir pininigiškai šelps streiką.

Subatoj ir nedėlioj 26 ir 27 d. lapkričio. Apie taikymos nieko negirdėt. Chicaginės firmos pasiuntę savo darbus Philadelphion, bet ten darbininkai tų darbų nenori dirbti, ketina sustreikuoti. Chicagos moterįs ypatingai rūpinasi, kad streikininkų kūdykiai būtų aprūpinti pienu ir renka tam tikslui aukas.

Panedėlyj 28 lapkričio Chicagos miesto valdyba nutarė įsikišt į rubsiuvių streiką, kad greičiaus sutaikius streikuojančius su darbdaviais. Kaip jie taikys dar nežinia. Utarnike ir seredoj bus susirinkimai pas majorą Busse.

Protestonų kuningai ypatingai rūpinasi, kad pagelbėjus streikininkams. Jie ne tik kviečia dėti aukas, bet ir ragina savo parapijonis, kad nepirktų jokių drabužių iš Hart, Schaffner ir Marx firmos, kol ji nepripažins streikininkų reikalavimų. Kada publika taip remia streikuojančius, tai jau Hart Schaffneriui ir kitiems reiks nusileisti ir duoti darbininkams viską, ko jie reikalauja.

Ant Wentworth ave. buvo keli susidurimai streikininkų su policija. Policija labai žiauriai elgėsi su streikininkais, daugelį sužeidė, mušdami lazdomis ir kelioliką žmonių areštavo.

Ant S. Troy st. buvo toks atsitikimas: streikininkai užpuolė ant vienos mergaitės, kuri buvo streiklaužė. Mergaitė pribėgo prie savo namų rėkdama; iš namų iššoko jos mažas brolis, 12 metų amžiaus, ir pradėjo šaudyt iš šautuvo, gindamas savo seserį. Pirmą pasitaikiusį sužeidė į ranką.

KAIKURIE NESUPRANTA MŪSŲ ŽINIŲ APIE STREIKĄ.

Pasirodė, kad kaikurie skaitytojai klaidingai supranta paduodamas apie streiką žinias. Mūsų yra rašoma viena, o skaitytojai supranta ką kitą.

Šitai, paveizdan, pereitame "Lietuvos numeryje žiniose apie Chicagos rūbsiuvių streiką buvo pranešta tai, ką M. A. Strauss, atstovas Hart Schaffner & Marx firmos, šnekėjo su pyliečių komiteto atstovais streiko reikale. Strauss pasakė, kad jo darbdaviai jokiu būdu "negali sutikt nė ant **"closed"**, nė ant **"preferential shops"** ir savo kalbą tasai Strauss užbaigė šiais žodžiais: "Daugelis streikavusių pradeda suprasti, kad jie reikalavo negalimo dalyko ir pradeda grįžti į darbą. Praeis dar viena sevaitė ir streikuojančių bepaliks maža krūvelė".

Yra tai žodžiai M. A. Strauss'o, Hart Schaffner & Marx firmos atstovo. Tas labai aiškiai buvo pažymėta pereitame "Lietuvos" numeryje. Vienok vienas-kitas iš streikierių, skaitydami aną žinutę, suprato, kad tai yra "Lietuvos" žodžiai ir labai ant "Lietuvos" užpyko: sako, kad "Lietuva" eina už Hart Schaffner & Marx, o ne už darbininkus.

Mums labai gaila, kad streikininkai taip klaidingai mūsų paduotas žinias supranta. Patariame dar sykį perskaityt minėtą žinutę, tąsyk suprasite, kad tie žodžiai yra neišmislyti ir jie yra ne mūsų, bet M. A. Strauss'o.

"Lietuva" nieko bendro neturėjo ir neturi nei su Hart Schaffner ir Marx, ne su kokia kita firma. "Lietuva" pilnai prijaučia streikuojantiems darbininkams ir trokšta, kad darbininkai savo kovą išlaimėtų. Ypač mūsų sympatijos linkę prie streikininkų, nes šiame streike dalyvauja daugumas lietuvių siuvėjų. Dėlko-gi turėtume sympatizuot išnaudotojams darbdaviams žydams, o ne mūsų nuskriaustiems žmonėms lietuviams!

Norėdami pasitarnaut streikininkams dedame laikraštin platesnes žinias apie streiką ir tose žiniose paminime, ką mislyja darbdaviai arba kiti žmonės, nes suprantame, kad kuo daugiaus streikininkai žinos, kaip kas ką mislyja, tuo geriaus jie galės laikytis ir išlaimėti. Tik atkreipiame streikininkų atydą, kad geriaus jie skaitytų, ir nemaišytų vienų žmonių nuomonių su kitų žmonių nuomonėmis. — "Lietuvos"-gi redakcija visame pritaria streikininkams ir geidžia, kad jų kova už geresnį būvį būtų kuogreičiausia laimėta.

AUKOS.

Chicagos Rubsiuviams streikininkams.

Per "Lietuvos" redakcija yra sudėta Chicagos rubsiuviams streikininkams sekančios aukos:

A. Olševskis, "Lietuvos" išleistojas	$10.00
S. L. A. 212 kuopa iš Kenosha Wis.	$5.65
X.	.35
Viso labo	$16.00.

Rubsiuvių lietuvių streikininkų komitetas teiksis priimti ar nurodyti į kieno rankas turi būt šie piningai sudėti.

Mokins lenkų kalbos. Chicagos mokyklų komitetas pripažino reikalą augštesnėse mokyklose (high schools) mokinti lenkų kalbos, kuomet to pareikalaus bent 20 mokinių.

Du gaisru atsitiko Chicagoj dėkavonės dienoje. Ugnis iškilo tarp W. 12 gatvės ir Desplaines ave. Sudegė daug medinių staldų ir keli namai. — Kitas didelis gaisras kilo dideliuose namuose prigulinčiuose Swift & Co. stockyardams. Šitame gaisre užmuštas vienas gaisrininkas. Nuostolių apie $200.000.

NAUJI RAŠTAI.

Milžinkapių daina, eilės, parašė Liudas Gira .— Pigaus knygynėlio N1, Vilnius 1910 m. 15 pusl. 5 kap.

Šitos eilės rods bus vienos geresnių Liudo Giros eilių. Ikio šiol matytose Liudo Giros eilėse ir forma buvo šiukšti ir ypač poezija nekokio sorto... *Milžinkapių daina* ir viename ir kitame liudija progresą. Tai, tikrai sakant, apsireiškia dėlto, kad *Milžinkapių dainoj* aklai sekama tautiškosios dainos, o jos turi tiek daug grožės, kad ir nevykusiai jas pasekus, vis nebus dar blogiausia. Ne kiekvienam duota naujų formų ir naujos grožės sutvertojo galė ir kas jos neturi, gerai daro, nesikišdamas ten, kur jam neskirta.

Pasakyta, kad šią dainą išleido *Pigus knygynėlis.* Kas tie leidėjai, nežinia. Taip pasivadinę, matyt ir daugiaus mažų kningelių mano leisti. Tik čia ne visai tinka jiems vardas *pigus,* nes imti 5 kap už tokią mažutytę kningelę yra būtinai perbrangu.

Kataliogas Knygų išleistų Kataliko ir kitų lietuviškų spaustuvių. Jonas M. Tananeviče savininkas, 3244 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Katalogas ypatingos vertės neturi. Talpina vos kelis šimtus numerių, betvarkiai sudėtų. Klasifikacija menka: į beletristikos skyrių, leiskim, indėta *Apie rūkymą, Griaudys verksmai, Kabalas, Rankvedis liet. angl. kalb.* ir p. Skyriai išskaldyti, išmėtyti pagal visą kningutę.

Malda. — Karma, Indijos pasaka. Parašė gr. L. Tolstojus. 1911 (?), Išleisto (!) A. Maciejausko knygynas. Ryga. 14 pusl. Kaina 6 kap.

Vertimas dviejų vėlesniųjų laikų L. Tolstoi'aus apysakėlių. Išversta labai ir labai menkai. Spaudos darbas irgi atliktas by tik atlikus.

Teisybė ir mielaširdystė. Pagal lenkiškojo D. J. Kkn. veikalėlio. Šv. Kazimiero Draugijos leidinys. Seiniai 1910 m. 47 pusl. Kaina 15 kap.

Nupasakojama, kad mūsų laikuose nei teisybė nei mielaširdystė viena be kitos negali gyventi: Vienatinis vaistas šiandieninėms bėdoms panaikinti esant "krikščioniška mielaširdystė, paremta ant meilės". O tą viską katalikai turi švento tikėjimo tiesose.

Alkoolis ir išsigimimas. Džesi Fauler. Vertė . Gvildys. Katalikų "Blaivybės" Dr-jos leidinys Nr. 12. Kaunas 1910 m. 12 pusl., kaina 2 kap.

Girtuoklystė — neturto motina. Parašė kun. K. Paltarokas. Katalikų "Blaivybės" Draugijos leidinys Nr. 13. Kaunas 1910 m. 12 pusl., kaina 2 kap.

Pigios tai ir naudingos kningutės. Trokštantiems, kad pas mus žydėtų blaivybė, reiktų jas paplatinti.

Skaitykite "Blaivybės" leidinius! Katalikų "Blaivybės" Dr-jos leidinys N14.

Tėvynės Kalendorius 1911 *metų.* Išleido A. Maciejausko knygynas. Ryga. 103 pusl. Kaina 20 kap.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

S. Mikolauskui. Minėtas agentas gyvena Londone, Anglijoj, ne Sandone. Yra tai Anglijos valdžios agentas. Reikalingą aprašymą santikių Australijoj galima gauti pas tą patį valdžios agentą Londone. Darbininkų padėjimas Australijoj ne geriausias, nes pramonė ne augštai pakilusi.

Petrui Mikauskui. Aukos laikraštyj tik tos buva kvituojamos ir vardai aukavusių garsinami, kurias aukautojai redakcijon atsiunčia viešiems reikalams. Čia gi daug parankiau kuopai, esant drauge vienoj vietoj, susižinoti su aukavusiais ir jiems su kuopą.

W. Valiantai. Iš to, kas Tamistos parašyta, negalima suprasti, kam ta Centro valdyba reikalinga. Tuom, ko nuo jos Tamista lauki, ji užsiimti negali. Gal Tamista galėtum aiškiau ir suprantamiau savo geismus išreikšti?

JUOKELIAI.

Ji. — Tu-gi sakei, kad mažiausias mano užsimanymas bus tau įstatymas!

Jis. — Tikrai, meilute, bet tavo visi užsimanymai ir norai taip smarkųs, kad aš nežinau kursai iš jų yra mažiausias.

Kursistė. — Tamsta gal nieko prieš neturėsi, kad aš dar ilgiau tamstos laukų oru pakvėpuosiu.

Dvarininkas. — Žinoma, kuo ilgiau tamsta būsi, tuo geriau. Aš džiaugiuos tuo faktu, kad žvirbliai šiemet visai, visai tapo nubaidyti nuo mano kviečių.

Skolintojas. — Ar yra ponas namie?

Tarnas. — Taip, prašau.

Skolintojas. — Dėkui Dievui, pagalios aš gausiu nors kiek piningų.

Tarnas. — Neklysk tamsta. Jaigu ponas turėtų piningų, tai jis nesėdėtų namie.

APGARSINIMAI.

GREITAS SUSIVARTOJIMAS.

Dabartiniai gyvenimo būdai yra svarbiausi priežastįs, dėl kurios žmonės per greit susivartoja ir protiškai ir kūniškai. Tūkstančiai miršta ne dėlto kito, tik dėl kūno nusilpnėjimo, susivartojimo. Dabokities patįs, ypatingai stebėkities į jūsų suvirinimą, kurs visuomet parodo jūsų sveikatos stovį. Neišnaudok perdaug savo kūno sąnarių prie darbo, nes greit gali netekt jų visai. Sustiprink savo kūno sąnarius, kad vis galėtum dirbti. Vartok Trinerio American Elixirą iš kartaus vyno kad ir trumpam laikui ir žiūrėk, kokios bus pasekmės. Tu vėl su malonę pradėsi valgyt, viduriai tavo virins gerai, sudėjimas pataps geras, pasidarysi sveikas ir tvirtas. Vartok jį prie nerviškumo, reumatiškų sopių, nuolatinių galvos skaudėjimų, nesuvirinimo, rėmens, nusilpnėjimo ir nustojus apetito. Gaunamas vaistų sankrovose. Jos. Triner, 1333 — 1339 South Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DR-STĖS CENTRO VALDYBOS ANTRASAI:

Pirmininkas: Jonas V. Liutkauskas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Vice Prirmininkas: Pr. Butkus, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Raštininkas: Jonas Dagis, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Iždininkas: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygius: J. Simanavičius, 231 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiškasis Komitetas: J. Gabrys, 11, rue Sommerard Paris, France. V. S. Jokubynas, 3153 Wallace st., Chicago, Ill. J. Laukis, 2951 Union ave., Chicago, Ill.

LIET. MOT. DR-JA *"APŠVIETA"* CHICAGO

rengia Liet. Mot. Rankdarbių *Parodą.* Paroda prasidės 4 gruodžio, 1900, Fellowship (užpal.) svetain., 831 W. 33rd. Place. Parodą bus galima lankyti šiomis dienomis: Nedėlioj, Utarninke, Ketverge ir Subatoj. Nuo 1 po pietų iki 10 val. vak.

Parodon bus išstatyti Lietuvių Moterų įvairiausi rankų išdirbiniai, kaip tai: audimai, siuvimai, mezginiai ir tt. Taigi, visos Lietuvės moterįs ir merginos širdingai yra kviečiamos prisidėti su kuom tik katra galite; nes parodon bus priimama prasčiausi ir puikiausi rankų išdirbiniai. Norinčios ką nors suteikti parodon, malonėkite atnešti arba atsiųsti iki 3 d. gruodžio pas: P. Moskienę, 3327 Lowe ave., arba pas O. Demikienę, 2048 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Prie kiekvieno išdirbinio reikia pridėti parašą su vardu ir pavarde keno dirbtas su vieta iš kur. Norinčios išstatyti parodon savo išdirbinius pardavimui, su vardu ir pravarde malonėkite paduoti ir kainą (prekę). Jai kas nupirks, Dr-ja sugrąžįs piningus pagal paduotą kainą, kuriuos nenupirks — Dr-ja sugrąžįs visoms visus išdirbinius nesugadytus ir nesuteptus su didžiausia padėka.

Paroda užsibaigs 10 d. gruodžio su išlaimėjimu labai puikios pagalvėlės, išsiuvinėtos ir paaukotos ponios K. Katkevičienės, vertės 15 dolarių.

Laimėjimo tikietas 25c.

Širdingai kviečiame visus be skirtumo atsilankyti minėton parodon kur galėsite prisižiūrėti įvirių puikiausių Lietuvių moterų rankų darbelių, iš ko būsite pilnai užganėdinti.

Įžanga parodon 10c. ypatai. Moterim, kurios prisiųs kokį išdirbinį parodon, įžanga dovanai.

Su tikra pagarba,

Trys dovanos bus duotos už geriausius rankdarbius.

L. M. Dr-ja "Apšvieta".

TEATRAS.

11 d. gruodžio (Dec.), nedėlios vakare 1910 m., Hull House teatre, kampas Polk ir Halsted gatvių Chicago, Ill. 183 kp. S. L. A. rengia teatrą. Lošs Jaunimo Ratelis "Magelioną" keturiose veikmese melodramą. Bus dainos, duetai, kvartetai ir monoliogas "Kuningo gaspadinė". Ant galo bus rodomi gyvi paveikslai. Pradžia lygiai 7:30 vakare.

Lietuviai ir lietuvaitės nepraleiskitė šitos progos, atsilankykite kuoskaitlingiausiai į šitą mus prakilnų teatrą. Veikalas statomas pirmu kartu ant scenos, paimtas tik iš rankraščio, o Chicagoj tai visi žino Jaunimo Ratelį kaip jis puikiai atsižymi scenoje. Tikietų kainos nuo 25c. ir augščiau. Vardan 183 kp. S. L. A. širdingai kviečia visus atsilankyti. *Komitetas.*

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Jono Vaitkaus, Kauno gub., Raseinių pav., Šilalio val., Bekavėnų sod., Žvingių parap. 10 metų kaip iš Lietuvos pribuvo Amerikon, Chicagon, iš čia 2 metai atgal nežinia kur išvažiavo. Jis pats, ar kas kitas apie jį žinotų, malonės suteikti man žinią šiuo adresu:
Antanas Vaitkus,
4632 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Pajieškau mano geros pažįstamos Vincentos Bložiukės, paeina iš Kauno gub. Šiauliu pav. Balsogalos parap. Šasenų. sodž. Seniau gyveno Chicago. Turiu svarbų reikalą. Kas apie ją žinotų meldžiu pranešt šiuo adersu:
Rokas Žukas,
3523 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Antano Wizbaro 15 metų Amerikoj paeina iš Kauno gub., Eirogalos parap., Rażinčiškių kaimo. Senai nerašė į tėvynę. Atvažiavęs iš Lietuvos norėčiau jį surasti. Jis pats ar kas jį žinot praneškite šiuo adresu:
Vincentas Vizbaras,
671 W. 18th st., Chicago, Ill.

Pajieškau tikro brolio Juozapo Urbanavičiaus, Kauno gub., Raseinių pav., Šimkaičių val., Kaimo Rupeikių. 9 metai Amerikoj, paskiausiai gyveno Beloit, Wis., o dabar nežinia kur. Brolau, meldžiu atsišaukti, vargo su manimi neturėsi, esu dar neištekėjusi ir turiu apie $2,000. Jis pats, ar kas kitas malonėkite duoti žinią adresu:
Miss Mary Urbanavičiukė,
800 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau draugo Jono Atučio iš Bruškių sodos, Raseinių pav., Kaltinėnų val. Gyvena Chicagoje, bet negaliu surasti. Teiksis pranešti adresu:
Fr. Stakutis,
920 So. Canal st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Vincento Vaiškio iš Pažerio sodžiaus, Šeduvos parap., Šiaulių apskr., Kauno rėdybos. 9 metai kaip Amerikoje. Pirmiau gyveno Still River, Conn., dabar nežinia kur. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats, ar kas kitas teiksis duot žinią šiuo adresu:
Baltramejus Stanis,
10801 Wabash ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugo Juozapo Galinauskio, Kauno gub., Šiaulių pav., Lokės miestelio. Su juo sykiu atvažiavau Amerikon. Prašau atsiliepti šiuo adresu:
J. Rekašius,
P. O. Box 579., Roslyn, Wash.

Pajieškau savo draugo Jono Burdžiaus, Kauno gub., Raseinių pav. Aleksandr. val., Určiaus kaimo. Prašau duoti žinią šiuo adresu:
W. Kuišis,
327 Church st., Pretoria, So. Africa.

Pajieškau savo brolio Antano Kubaičio, Kauno gub. Raseinių pav., žvingių parap., Goroinių kaimo. 20 metų kaip Amerikoj, 10 metų atgal gyveno Chicagoj, Ill. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią šiuo adresu:
Mr. Wm. Kubaitis,
1418. So. Lincoln st., Waukegan, Ill.

Pajieškau Vincento Izdonavičiaus. Apie 2 metai atgal prigulėjo prie "Švento Roko" draugystės, Montello, Mass. Apie 8 metus atgal gyveno Brocktone, Montello, Mass. Girdėjau vėliau gyveno Waterbury, Conn. dar vėliau rods gyveno Oregon valstijoj. Turiu svarbų reikalą, kas apie jį žino ar jis pats malonėkite atsiliepti šiuo adresu:
Jurgis Smalukas,
175 Ames st., Montello, Mass.

Pajieškau savo švogerio Adomo Žutauto, Kauno gub., Raseinių pav., Šviekšnos parap. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats, ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Kostantas Kuizinas,
533 W. 15th st., Chicago, Ill

Pajieškau savo brolio Felikso Dapkaus, Kauno gub., Raseinių pav. Kaltinėnų val., Gedminių sodž. Meldžiu duoti žinią šiuo adresu:
Domininkas Dapkus,
1301 E. 55 str., Cleveland, Ohio.

Pajieškau Kazimiero Kinderaičio ir Jurgio Pukelio nuo Kaltinėnų, Raseinių pav. Kas žino, prašau duokite žinią šiuo adresu:
Jonas Szileris,
1224 Augusta st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo trijų draugų Petro Survilo, Antano Valeikos ir Jono Gurevičiaus. Jonas Gurevičius antru syk Amerikoj. Girdėjau, kad visi gyveno Boston, Mass., dabar nežinau tikrai kur. Norėčiau su jais susižinoti ir dažinoti, kaip jiems einasi. Visi Kauno gub., Panevėžio pav., Panevėžio miestelio. Jie patįs arba kas juos žino malonės pranešti šiuo adresu:
J. Anutavičius,
75 Gold st., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo dviejų pussesėrių Barboros ir Petronelės Samalaičių, Kauno gub., Telšių pav., Vyžaičių parap., Girininkų kaimo. Abidvi esanti ištekėjusi girdėjau Barbora esanti St. Louis Mo., o Petronėlė, Chicago, Ill. Turių svarbų reikalą. Jos pačios ar kitas malonėkite man suteikti adresą, už ką busių dėkingas. Praneškit šiuo adresu:
Dominik Riauka,
P. O. Box 498, Clinton, Ind.

Pajieškau savo brolio Alizo Mažilo iš Puponių vals., Šilalkių vienasėdžio. Prašau pranešti adresu:
Napol. Maželis,
P. O. Box 431, Johannesburg, Transvaal, *So. Africa.*

Pajieškau savo brolio Antano Matušio, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Svekšnos par., Stigrėnų kaimo. Pirm metų gyveno Chicago, Ill. Jo moteris Elzbieta pribuvo iš Lietuvos jau bus metai. Jis pats ar jinai arba kas kitas malonės duoti žinią šiuo adresu:
Motiejaus Matušis,
P. O. Box 312, Export, Pa.

Pajieškau Kazio Kirženo, Kauno gub. Pirmiaus gyveno Wilmerding, Pa. dabar nežinau kur. Taipgi pajieškau Juozo Garšuvos, Vilniaus gub. Lapainios kaimo. Jie patįs ar kas kits tepranešė adresu:
J. Waitkievičė,
2137 Lakeside ave., Cleveland, Ohio.

Pajieškau Jono Runo. Turiu svarbų reikalą apie jo švogerką. Atvažiavo iš Lietuvos, turi negerą adresą; apsistojo pas mane. Prašau atsiliepti arba atvažiuoti:
A. Botyrius,
Wos. Co. Burgettstown, Pa.

Pajieškau savo draugo Jono Morkuno, Suvalkų gub., Mariampolės pav., Prienų parap. Metai atgal gyveno Benton, Ill. Prašau duoti žinią šiuo adresu:
Ignatas Stravinskas,
P. O. Box 72, Nilwood, Ill.

Pajieškau Petro Grabovskio paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Girkalnio parap. Plungių kaimo. Kokie 12 metų Amerikoje. Norėčiau su juo susieiti ar gromata susirašyti. Prašau duoti žinią šiuo adresu:
Frank Abromaitis,
1523 Summer st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo tėvo Petro Ambrakaičio. paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Jurbarko val., Rotulių kaimo. 19 metų Amerikoj 7 metai žinios negaunu. Paskiausiai gyveno Mieih vait Keinr. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią šiuo adresu:
Mateušas Ambrakaitis,
130 Eagle st., New Haven Conn.

Pajieškau raktelių, kuriuos pamečiau 18 lapričio d. tarp 33 ir Halsted gatvių, 11 val ryto. Dar vaikai nebuvo paleisti iš mokyklos, dėlto manau, kad turėjo rast didelis žmogus. Buvo apie 10 raktelių su paukšintu lenciugėlių. Jai kam pasitaikė rasti, meldžiu atiduoti, būsiu labai dėkinga. Adresas:
Mrs. Ag. Gilienė,
3219 Auburn ave., Chicago, Ill.

IŠRANDAVOJIMUI.

A. Olszewskio name pulkus 7 kambariu, gyvenimas, su visais naujausiais ištaisymais, garų apšyldomas. Šiltas ir šaltas vanduo visada, gazo ir elektrikos šviesa. Mes galime duoti viena ypatą, kuri paims 2 ar 3 rumus ir mokes arti pusę randos. Tokiu budu pulku gyvenima galima turėti už labai pigią kaina. Kreipkitesi pas:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

JURGIS IR BALTRUS RANDA PAMESTUS SAVO PININGUS.

M. PETRAUSKO
KONCERTAS
bus 11 gruodžio, 1910 m. nedeldienio vakare
8 val. P.M. MUSIC HALL, The Fine Arts Bldg.
203 Michigan, Boulevard.

Tame koncerte dalyvauja principališki profesoriai Amerikos Konservatorijos,—pianistas, p. HENIOT LEVY; smuikininkas, p. HERBERT BUTLER. Akkompanios ponia H. BUTLER ir p. A POCIUS.

KAINA TIKIETAMS: 25c., 50c., 75c., $1.00, ir $1.50.

Tikietus galima gaut šiose vietose:

"Lietuva" — 3252 So. Halsted Str.; "Katalikas" — 3244 So. Morgan Str.; Bagdžiunas John — 2334 So. Oakley Ave.; Ilgaudas ir Garmus — 1613 So. Halsted Str.; Kaitis Peter — 1607 N. Ashland Ave.; Elias Joseph — 4600 So. Wood Str. Rutkauskas A. K., M. D. 8829 Commercial Ave., So. Chicago; Mališevskis I. — 4552 So. Ashland Ave.; Lyon & Healy — Adams & Wabash Ave. ir pas narius "BIRUTĖS".

Ant Pardavimo.

Parsiduoda labai pigiai grocerne ir Bučernė, labai geroj vietoj, lietuvių ir lenkų apgyventoj. Biznis gerai išdirbtas, viskas gerai intaisyta. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja tėvynėn. Prašau trumpu laiku kreiptis šiuo adresu:
J. Jonikaitis,
4330 So. Wood st., Chicago, Ill.

Parduodama, $10 piningai ir $5 kas mėnuo galite nusipirkti lotą garsingame plieno mieste GARY, INDIANA arti fabrikų ir elektrinių karų. Kaina lotų $100 ir daugiaus. Norintįs pirkti kreipkites pas:
D. K. Walshim,
1214 Broadway, Gary, Indiana

Parsiduoda kampinė Grocernė lenkų bei slavų apgyventoj apielinkėj. Sužinoti vietoj: 1337 W. Erie st.

Iš priežasties uždėjimo kito biznio, parsiduoda, už labai prieinamą kaina, sankrova valgomų daiktų. Prekyba yra gera nes sankrova randasi vietoje, Lietuvių ir Lenkų apgyventoje. Artesnėms žynioms gauti kreipkitės adresu: Stanislaw Chmielewskas, 642 W. 18th st., Chicago, Ill.

Ant pardavimo, didelis namas net ant 2 lotu. Arendos į mėnesį atneša $120.00 tame name yra šiokie bizniai: didelė karčiama, puiki didelė salė, ir šiaip du štorai. Labai puikioj vietoj lietuviais apgyventoj, ir ant svarbios gatvės. Parsiduoda ant lengvo išmokėjimo tik reik iškalno įnešti $3,000.00, o kitus išmokesite ratomis; atvažiuokit pasižiūrėti: Ferdinend Ketcik, 3517—19 Cedar st., Indiana Harbor, Ind.

NAUDINGA ŽINOTI VISIEMS

kad mės dirbame puikiausius peilius, į kurių kriaunas įdedam — į vieną pusę Lietuvos ženkla (Vytį) ir D. L. K. Vitauto paveikslą, į kitą pusę kostumerio vardą ir adresą. Taipgi vietoje minetų paveikslų mes galim įdeti kostumerio paveikslą (fotografiją) arba bile kokį paveislėlį ar draugijos bei unijos ženklą. Toks peilis tai puikiausi Kalėdų dovana kiekvienam.

Mūsų peiliai yra daromi iš geriausio plieno, sidabro ausutemis ir perlo apsodais. Mūsų kainos tiktai $1.25 su 2 gelž. $1.75 su 3 gelž. ir $2.25 su 4 gelž., skustuvus (britvas) nuo $1.50 iki $3.50.

Reikalaujame agentų, kuriems duodam labai didelį uždarbį.

Laiškus, orderius ir piningus siųskite šiuo adresu:
E. I. Kudlius Co.
Sub. Sta. 121., Chicago, Ill.

O KAS ČIA?

Nagi dovanai popieriai laiškams rašyti su visokiais pasveikinimais ir tam pritinkančiomis dainelėmis su visokiais paveikslėliais ir su kvietkeliais. Kas prisius 25c. pačtos markėms tam prisiuslir 12 popieru su konvertais ir dar pridesiu donaval labai gražią stainelą Kristaus užgimimo, pavidale altorėlio, verta 25c. Reikalaujam agentų ir duodam gerą uždarbį. Adresuokit:
K. J. Intas,
P. O. Box 1724, New York, N. Y.

"DAGIS"
Kritikos, Satyros ir Juoku Men. Laikr.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomenę.

DAGIS gražioj formoj 6½x9½ knygos, su viršeliais, 20 puslapių kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS talpina po kelis originalinius, juokingus lietuvių pieštus paveikslėlius, kozname numeryje.

DAGIS nesigaili straipsnių su įvairiais pasišaipymais ir juokais; juk juokai yra reikalingi visiems dėl sveikatos.

DAGIS turi rastis kiekvieno lietuvio name, tai yra geriausia gyduolė nuo visokių ligų. "Dagio" kaina labai žema. tiktai 10 centų num., arba $1.00 metams.

Siunčiant prenumeratą, adresuokite:
"DAGIS", Publ. Co.
812 — 33rd st., Chicago, Ill.

Nori mokintis Barzdaskutykios?

Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu pėdsėn visame svicte ir tamista turėsi tada savo ypatišką vertelvystę buei savo darbdaviu. Rašyk pas:
NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL.
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

Naujas Išradimas

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai pilkų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaiko sliinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atsiųsk naujį, gražus plaukai. Visokia informacija dykai. Atsiųsdama žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklį.
PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & SO. 8TH ST. BROOKLIN, NEW YORK

Kaledu Dovanos.

Kalėdos artinas! Kiekvienas lauže sau galvą, mislydamas kokias dovenas nupirkti savo artimiausiem. Vieni perka mažmožius, kiti brangius daiktus. Kas kaip išgali. Bet iš visų dovenų šeimynai tinkamiausi yra — NAMAS. Nupirk sau namą, o apdovenosi geriausiai ne tik savo šeimyną, bet ir savo ateitį.

Mės paskyrėme keletą gerų ir pigių namu Kalėdų dovenoms, parduosime lengvomis išlygomis. Sekančius namus mės rekomenduojame pirkt:

N. 4. 2 aukščiu murinis namas, 4 gyvenimai po 4 ruimus. Geroj tvarkoj. Lotas kampinis, 30×147. Randa $40. Tik $3850.

N. 200 2 aukščiu, muro ir medžio 3 gyvenimai, 7—4 ir 3 ruimų. Geras namas, geroj vietoj. Lotas 25×125. Randa $36. $3200.

No. 11. 9 ruimų murinis namas ant stulpų. 2 gyvenimai, 5 ir 4 ruimų. Puiki gatvė, lotas 25×115. Randa $18. $2000.

No. 233. 2 aukščiu, puikus murinis namas. 4 gyvenimai. 2 po 5 ruimus, du po 4 ruimus. Lotas 25×125. Randos $45. Išmokestimi $4500.

No. 256. 3 aukščiu murinis namas. 3 gyvenimai po 6 ruimus su maudyklom. Lotas 25× 110. Randa $48. į mėnesį. Dabar tik $4200.

No. 226. 3 aukščiu, puikus, naujaš namas. 3 gyvenimai po 4 ruimus, su maudyklom. Puikioj vietoj. Randa $36. Lotas 24×125. $4500.

No. 26. 3 aukščiu murinis namas, 3 gyvenimai po 6 ruimus su maudyklom, ir 6 ruimu murinis užpakalyj. Randa $56. $5500.

No. 156. 2. mediniai namai, 5 ir 4 ruimų. Kampinis lotas 31×147. Kaina $2000.

No. 87. Medinis namas, 2 gyvenimai, 5 ir 4 ruimų. Lotas 25×125. Kaina $1700.

No. 261. Medinis namas, 2 gyvenimai 5 ir 4 ruimų. Lotas 25×125. Kaina $1500.

No. 217. 2 aukščiu murinis namas. 2 gyvenimai po 6 ruimus. Randa $31. į mėnesį. Lotas 25×125. Išmokestimi $3000.

Šimtus panašiom kainom ir panašios vertės namus turime pardavimui. Kas pirmas ateis, turės iš ko pasiskirti. Nelaukkite pakol kiti išpirks. Kievienas parduotas namas sumažina skaitliu jūsų pasirinkimui.

Apie išlygas pardavimo pakalbėsime kada ateisite ypatiškai į offisa ir mės jums parodisime namus. Kreipkites pas:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Kur gauti "Lietuvą".

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street
Ant. Jankauskas, 65 Hudson Ave.
Jan Milewski, 87 Grand st.
W. Vaidelis, 112 Grand st.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore St
J. Zebrauckas, 112 N. Green St

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland Av.
M. J. Tananevičė, 670 W. 18th St.
Mike Valaskas, 345 Kensington ave.

ELIZABETH, N. J.
D. Bočkus, 211 First St.

JERSEY CITY, N. J.
Ant. Reklaitis, 234 Wayne St.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 101 Oak street

Montello, Mass.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur St

New Haven, Conn.
J. J. Valtkevičius, 227 Chapel St

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Street

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

ROCHESTER, N. Y.
az. Dapšis, 150 Joseph ave.

SEATTLE, WASH.
International News Agency, 102 Washington St.,

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.
J. Kalakauskas, 66 Milbury St.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

AR TURITE?
Ar turite Insurance Policy

kuri mokėtų jums laike ligos arba sužeidimo nuo $20.00 iki $40.00 į mėnesį, o atsitikime mirties ir sužeidimo arba kurių nors sanarių kuno praradimo nuo $500.00 iki $1000.00.

Tokią Insurance Policy geros kompanijos galite nusipirkt pas mus, mokėdami nuo $1.00 ir daugiau į mėnesi.

Chicagos lietuvius užkviečiame apsilankyt pas mus, kad galėtume paaiškinti visas išlygas.

J. J. Hertmanowicz, Agentas
A. OLSZEWSKIO BANKOJ
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Mokykla šokių

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokina valcą 6 rųšių ir teip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoje. Teipgi išmokys ir kitus šokius su 6 vakarais; vakare nuo 8 valandų iki 11. Kas moka vaikščioti, tas gali išmokti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į svetainę, po numeriu, 1900 So. Union st. kampas 19 tos arti Halsted st., mokinu kas panedelis, sereda ir petnyčia vakarais nuo 8 iki 11. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokt tuos šokius, kad ateitų sekančiu adreso: 2124 So. Halsted st.

Offisas ant 3-čių lubų. Atdaras nuo 6 iki 8 val. vakare. Nedėlionis nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakare.

Taipgi išmokinu buck 8 wing; buck skirt; irish jig; clog; spanish waltz; waltz two step ir waltz side step ir 95 kitus.

Dr-as W. A. Martišus
Ofisas R. 409 Tacoma Bldg.
Madison & LaSalle Sts. Chicago,

Gydau visokias ligas kaip šviežias teip ir užsisenėjusias. Ypatingai vidurių ligas, moterų vaikų ir vyrų.

Teipgi pritaikau akinius ir patalsau nesveikas akis.

Offiso valandos: nuo 9 ryto iki 5 po pietų Nedėlioms offisas atdaras tiktai pagal sutarimą.

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS
Mokslišzku Žingeidumu. Žinojimu. Galybe

Nes čia tik bainingai ir žingeidai sutverti. Vyrai, tikrai atsilankykit į šitą stebėtiną liuoso inžengimo Muzėjų. Šimtai interesuojančių pavydalų žmogaus kunosveikam ir sergančiam stovyje. Chirurgiškos operacijos, žingeidumai, kelstumai, milžiniškumai. Teipgi pilnas istoriškas sanrinkis kuris niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte.

Kai užpraošmas tirinčti nuostebumus Astronomijos, Fiziologijos, Chemijos ir Patholiogijos.

Iszpanizka Inkvizicija. Valkatu Galerija. Paveikslai Isžiūliniu ir Pagarsejusiu Asmenu.

INLEIDŽIAMI TIKTAI VYRAI
LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS
MOKSLIŠKU ŽINGEIDUMU
150 SO. CLARK ST., CHICAGO ILL.
arti Madison Gatves
Atdaras nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakčiui

VYRAM TIKTAI
INEJIMAS DYKAI
kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 SO. STATE ST.
CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

Žingeidumai Patologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Žmoniaviškos Organu

Tirinek pradžia ir išsirystima Žmogiszkos Rasos nuo Lopszio iki Grabui. Pažiūrėk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Mažumas.

Tirinek intekme ligos ir palsistuvystes, persatstytas gyvo didumo figurose, sveikuose ir ligotuose padejimuose. Lavus Izsrodinetojas atsakineja visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI
Atdaryta kasdiena nuo 8 ryto iki vidurnakčiui
LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keletą markių, musų No. 3 katalioga, didžiausią lietuviškoj kalboj, 64 dideli puslapiai. Jame telpa aprašymai suvirš 300 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekuoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės vyrirų kvepiančių ir gydančių mulų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Roberinių iškirbimų, Monų, Pajnų, Šukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų dalykų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visai dykai katalioga. John I. Bagdziunas, Props.
JOHN'S SUPPLY HOUSE
2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____ State _____

SKAITYK "LIETUVA."

Namine Mokykla

Gramatika angliško kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas, arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) ..... 35c.

P. Mikolainis,
Box 62. New York City

FREIHEIT TURNER HALL

Išrandavojama susirinkimams, baliams, teatrams ir partijoms. Naujai pertaisyta ir pagerinta, su nauju apšvietimu ir t. t. Naujas svetainės savininkas.

H. Meisterheim
3417-21 So. Halsted Str.
Tel. Yards 3796

Rosijos-Amerikos Linija

Vienutinė vežanti be persėdimo Linija tarp Rosijos ir Amerikos. Rusiškieji pačtiniai garlaiviai išplaukia šiuo laiku:

Laivai	Iš New York	Iš Liepojaus
ROSSIA	3 gruod. '10	24 gruod. '10
KURSK	17 gruod. '10	7 sausio 1911
BIRMA	3 sausio 1911	22 saus. 1911

KAINOS:

	Iki Rotterdamui	Iki Liepojui
III klasė	$31	$38
III geresnė klasė	$33	$40
Antra klasė	$43	$50
Pirma klasė	$50	$60

KAINOS IŠ LIEPOJAUS:
III klasė $43.50 } ir $4 pagalvės amerikoniškos mokesties
II klasė $57.50 }
Pirmoji klasė $62.50.

Smulkesnių žinių klauskit pas svarbiausius Linijos atstovus.

A. E. JOHNSON & CO.
27 Broadway New York.

Seniausia Lietuvių užeiga pas
JUOZUPĄ RIDIKĄ
Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepenčius cigarus ir
Gražią Naują Svetainę
Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam
3253 Illinois St., Kerte 33rd

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St.
Atwood Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178.

Lietuvys advokatas, baigęs tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

KALEDOMS PREZENTAI!

Kalėdos artinasi, kiekvienas ant šios šventės perka prezentus savo geriems draugams.

GERIAUSI PREZENTAI, ilgiausiai laikanti ir visada draugų atmenami yra tai auksinės graznos (Jewelry), tai yra

Auksiniai Laikrodėliai,
Lenciugėliai,
Spilkos,
Žiedai ir tt.

Šiuos auksinius daiktus (arba Jewelry), geriausiai tinkančius prezentams, rasite dabar didžiausiame pasirinkime pas

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246-3248 So. Halsted St., : Chicago, Ill.

Mės dabar atidarėme savo Štore naują Departamentą gražiaušių Laikrodėlių, Lenciugėlių, Žiedų, Spilkų ir visokių auksinių, sidabrinių ir deimantinių graznų, kurias parduodame kuoprieinamiausiomi kainomi prieš Kalėdas, kad užganėdinti musų kostumerių reikalavimus.

Užganėdinimą kiekvienam gvarantuojame, arba pinigus sugrąžiname.

Pamėgink sykį pas mus pirkti, o paskui jau visada pas mus pirksi.

Taipgi atkreipiame atydą musų kostumerių ant musų žieminių drapanų, Siutų ir Overkotų, Čeverykų ir visokių parėdų, kurių šymet turime gražiausias eiles ir labai prieinamomi kainomi.

Atsilankykite musų Štoran ir apžiurėkite musų tavorus pirmiau negu kur kitur pirksite.

The Bridgeport Clothing Co.
A. OLSZEWSKI, Pres.
3246-3248 So. Halsted St., Chicago, Ill.

H. E. WILSON
APTIEKORIUS
Kamp. 31-mos ir Halsted St.

Prof. Burn's Miltelial nuo Reumatizmo; Six'o Kraujo Valytojas ir Hospital Kosulio Sirupas. Visi vaistai gvarantuojami.

Pas mane dirba dabar visiems geral žinomas J. Bruževičius, pirmiau dirbęs Crowley aptiekoje. Jis visuomet duos geriausias patarmes ir teisingiausiai visame patarnaus.

Jauni ir seni, turtingi ir vargšai, ateikite ir daleiskite man išskaityti jųsų gyvenimą nuo lopšio iki grabo.
Kaina 50c. Su pasakymu vardo $1.00.
Garsiausias svietе
DELNAŽINYS IR KORTŲ LEMIKAS
PROF. H. LEIBOWITZ

Aš pasakysiu tamistai su kuom apsivesi ir teipgi vardą ypatos, kuri tave myli.

Jeigu tu nori žinoti kaip sav susivaldyti ir kaip žengti kiekvieną žingsnį gyvenime pasekmingai, kaip nepadaryti jokios klaidos savo užsiėmimuose, kaip apsisaugoti nuo nepasekmių ir netaimių, kaip išvesti visus užmanymus laimingai: tiesos dalykuose, kelionėse, prietikiuose su priešais ir draugais, sveikatos, nuopuolių, dalykuose turto ir abelnai visame kas lytisi Tamistos gyvenimą.

Esmi vienatiniu kortų lėmiku (burtininku), kuris gali išmokyti kaip laimėti meilę ar draugiškumą tų, prie kurių širdis linkusi nors jie butų ir gana toli.

Prižadu pasakyti tamistai ar tamistos vyras, moteris ar meilužė teisinga ar prigavinga; kaip apsivesti su ta ypata, prie kurios širdis linkusi; kaip paskubinti apsivedimą su ypata, kurią myli; taipgi kaip įgauti įtekmę ant tų, su kuriais sueini. Aš papasakosiu tamistai praeitę, dabartę ir ateitį. Ateik ir pats persitikrinsi.

727 MAXWELL ST., TARPE HALSTED IR UNION GATVIU
AS KALBU LIETUVIŠKAI IR LENKIŠKAI. ATSINEŠK APGARSINIMĄ.

KAI PAMATYSI, TAI INTIKESI

Kada pamatysite musų parduodamas prekes, jus tada intikėsite, kad musiškės yra geriausios už žemiausią kainą.

Parduodame su pilna gvarancija brangenybes, laikrodėlius, geriausio darbo skustuvus, visokias pypkes, puibius albumus, muzikališkus instrumentus. — Smuikai musų speciališkumas.

PHONOGRAPHAI — REKORDAI.
Duodame Dovanas Visiems Pirkėjams Perkantiems Už $1.00 ir Daugiaus.
JOFFEYS
4621 So. Ashland Ave. Tel. Drover 266.

D-re Marija Dowiatt-Sass
Moteru ir vaiku ligu specialiste

Offisas	Rezidencija
1725 W. 18th St.	5208 W. Harrison St.
Tarpe Paulina ir Wood gatvių Sasso aptiekoje	Arti 52ros Ave.
Telephone Canal 1208	Telephone Austin 459
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 dien. nuo 3:00 iki 4:00 po piet nuo 7:00 iki 8:00 vakare	Valandos: iki 9:00 kiekvieną rytą

LIETUVOS ŽENKLAS "Žirgvaikis" arba "Vytis".

Kiekviena tauta savo ženklą myli ir guodoja. Mes lietuviai turime ženklą "Žirgvaikio" arba Vytį, kuris turėtų rastis kiekvieno lietuvio gyvenime, viešose salėse ir mokslainėse. Mano dirbti "Žirgvaikiai" arba Vytis yra iškalti artistiškai iš balto gipso (Plaster of Paris) 25x25, uždėti ant mėlynos spalvos šilkinio aksomo, išveizi laba puikini. Kaina $30 Dirbu visokias figuras iš gipso ir medžio, išpjaustau paveikslus ornamentus, bažnyčioms, mokykloms ir gražiems namams.

Skulptorius
ANT. ALEKSANDRAVIČIUS
3227 Auburn Ave., CHICAGO, ILL.

MOKSLAS GERINA ŽMOGAUS BUVI.
Nesimokinimas didina jo skurda.

KNYGELĖ KAIP RAŠYTI LAIŠKUS LIETUVIŠKOJE IR ANGLIŠKOJE KALBOSE, kurią mes duodame dovanų "Lietuvos" skaitytojams užsimokantiems $3.00 prenumeratos, atvedė mums su virš 2000 naujų skaitytojų, ir tie visi, kurie gavo šią knygelę, dėkavoja mumi už jos išleidimą, nes ji juos išmokino angliškai kalbėti ir laiškus rašyti, kas prisidėjo jiems prie pagerinimo jų buvio. Kas tos knygelės neskaitė, tas ir šiadien nemoka nė angliškos kalbos nė rašto, ir tolei nemokės, kol jos nesimokins; o išsimokinti angliską kalbą yra lengviausiai su pagelba virš paminėtos knygelės. Praktiškesnės tam tikslui knygelės nėra visame sviete, ir kas nepasirupino ją gauti, tai tįk pats savę apsigavo.

Gauti šią knygelę tau nieko nekaštuoja, męs ją duodame už dyką kiekvienam, kas užsirašo "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir užsimoka tik tiek, kiek "Lietuvos" prenumerata kaštuoja, tai yra $3.00, ir šią knygelę gauna dovanų.

Todėl ir tu nesikankink ilgiaus, neleisk ant tuščio laiko, bet tuojaus prisiųsk $3.00, o męs siųsime tau "Lietuvą" per 18 mėnesių ir prisiųsime dovanų knygelę "KAIP RAŠYTI LAIŠKUS LIETUVIŠKOJE IR ANGLIŠKOJE KALBOSE", su kurios pagelba ir tu išmoksi angliškai kalbėti ir laiškus rašyti.

Virš minėta knygelė, duodama įdovanų, yra su popieros apdarais. Kas nori gauti šią knygelę su drutais audimo apdarais, turi primokėti dar 25c už jos apdarus.

Skaitykite šios knygelės apgarsinimą ant puslapio 8, o matysite jos vertę.

Siųsdami pinigus adresuokite laiškus šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Banka A. Olszewskio

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Priima pinigus taupinimui ir moka už juos 3% metams.

Skolina pinigus pirkimui namų ir liotų mieste Chicagos.

Sukolektuoja žmonių pinigus padėtus kitose bankose; teipgi iškolektuoja darbininkų neužmokėtas algas ir paskolintus pinigus.

Padaro visokius Notarijališkus raštus, kaip tai: Dovierennastis, Kontraktus pirkimo ir pardavimo, Affidavitus ir visokius kitus rejentališkus ir legališkus raštus.

Išmaino pinigus visokių žemių ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant kitokių.

Perka ir parduoda namus ir liotus.

Siunčia pinigus į Rossiją, Lietuvą, ir visas dalis svieto.

Parduoda šifkortes ant visų linijų išvažiuoti ir atvažiuoti, ir išvažiuojantiems Lietuvon parupina pasportus nuo Rosijos konsulio.

Musų kainos visada pigesnės kaip kitų ir musų tarnysta visuomet geresnė už kitų. Rašykite mumi apie šifkorčių ir rublių kainas, o mes mielai tokias Jums prisiųsime.

Rašydami mumi visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygele verta tiek aukso, kiek ji pati sveria.

Jos Vardas yra:

"Kaip rašyti Laiškus Lietuviškojo ir Angliškoje kalbose".

Ko ji mokina? Ji mokina rašyti laiškus (gromatas) lietuviškoje ir angliškoje kalbose. Žmogus gali visą amžį mokintis angliška kalbą, bet pakol jis nemėgins rašyti laiškų angliškoje kalboje, tai ir angli'kos kalbos niekada gerai neišmoks. O kad rašyti laiškus angliškoje kalboje, reikia tam tikros knygos, kuri nemokantį mokintų. Taigi ši knygelė mokina rašyti laiškus angliškoje kalboje.

Sioje knygelėje yra daugybė laiškų visokiuose reikaluose ir atsitikimuose į visokias ypatas: Laiškai tėvų į vaikus, vaikų į tėvus, vaikinų į merginas, merginų į vaikinus; tarnų į darbdavius, darbdavių į tarnus ir tt. Tie visi laiškai yra abiejose kalbose, viens lietuviškas kitas angliškas, teip kad rašėjas skaito lituvišką laišką ir mato kaip tą jatį laišką angliškai rašyti. Kašant angliškus laiškus žmogus mato kaip surišti žodi su žodžiu, kaip padaryti pilnus sakinius ir tie sakiniai įsiskverbia žmogui į smegenis teip giliai kad jis juos jau ant visada atmena. Jokia gramatika, jokia kita knyga teip greitai ir teip gerai žmogu neišmokins angliškos kalbos kaip kad virš paminėta knygelė. Žinoma pirm paėmimo šios knygelės, žmogus turi pirmiau perskaityti knygeles "Vadovėlis" No.1209 ir "Rankvelis" No.1300, kad gauti pradžią, o paskui jau imti knygelę *"Kaip rašyti laiškus lietuviškoje ir angliškoje kalbose"*.

Ši knygelė ne vein mokina laiškus rašyti, ne vien mokina angliškos kalbos, bet dar mokina ir daugybės kitokių labai naudingų ir reikalingų dalykų, kokių pamokinimų jokioje knygoje nerasite. Ji mokina: -

Kaip daryti kontraktus pirkimo, pardavimo, samdymo ir visokių formų biznio reikaluose; kaip darytį vekselius skolinant pinigus; kaip daryt testamentus; kaip vesti draugysčių reikalus, ir visoki kiti pamokinimai. Teipgi mokina formų kaip žmonėse apsieiti visokiuose atsitikmuose; antai kaip apsieiti svečiuose, apsilankymuose, supažindinime vieno su kitu, pakalboje vieno su kitu, kaip užsilaikyti bankietuose, vestuvėse, krikštynose, pagrabuose, atsilankant ant metinių švenčių ir tt. Toliau knygelėje yra šimai patarlių vartojamų angliškoje kalboje išverstų į lietuvišką, kokių dar niekad negirdėjai, ir ant galo yra Žodynėlis svetimų žodžių, vartojamų yvairiose kalbose, išverstų į lietuvišką kalbą ką jie reiškia.

Ši knygelė turi 293 puslapius. Yra apdaryta popieros apdaruose ir audimo gražiuose apdaruose. Ji yra verta daug pinigų, bet už pinigus mes jos niekam neparduodame. Mes ją dovanojame tiems, kurie užsirašo musų laikraštį "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir užsimoka $3.00 prenumeratos, tai tiems duodame šią knygelę dovanų ir siunčiame "Lietuvą" per pusantrų metų. Skaityk mųs apgarsinimą ant puslapio 7.

Kodėl teip brangią knygelę mes dovanojame už dyką? Pirma todėl, kad mes norime kad kiekvienas lietuvys išmoktų angliską kalbą, kad paskui galėtų užimti geresnią vietą ar darbą ir pralobtų, o kada bus musų lietuviai turtingesni ir apšviestesni, tai ant tiek pakils lietuviška tauta ir kultura ir mes nuo turtingesnių daugiau biznio turėsime. Antra — mes norime, kad kiekvienas lietuvys skaitytų musų laikraštį "Lietuvą", kuri tarnauja žmonių apšvietimui ir kulturiškam jų pakėlimui, ir ant kiek "Lietuvos" skaitytojai pasidaugins, ant tiek mes galėsime pagerinti laikraščio "Lietuvos" įturą. Pasidauginus skaitytojams, mes galėsime užlaikyti geriausius raštininkus, kurie parupins žmonėms tikrai gerų ir pamokinančių raštų visokiose mokslo šakose. Laikraštis turi buti žmonių mokykla, jis turi mokinti žmonis to visko kas jų gerovei reikalinga, todėl mes ir rupinamėsi laikraštį "Lietuvą" tokia žmonių mokykla padaryti.

Lietuviai jau pradeda suprasti musų gerą norą, nes kasdien vis užsirašo "Lietuvą" daugiau ir daugiau, ir gavę nuo mus virš paminėtą knygelę dovanų, kuodidžiausiai mumi dėkavoja už jos išleidimą.

Todėl ir tu, broli, kurs šį apgarsinimą skaitai, nelauk, ilgiau, bet tuojaus prisiųsk $3.00 prenumeratos už "Lietuvą", o mes ir tau prisiųsime tą brangią knygelę dovanų ir siųsime musų laikraštį "Lietuvą" per pusantrų metų.

Siųsdami pinigus savo laišką adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted Street. CHICAGO, ILL.

Dr. E. C. COLLINS,
uždėtojas.

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

TIKĖKIT IR ATSIDUOKIT TIKTAI TAM,

kuris juodu ant baito ir su teisingo turinio paliudijimais, gali Jums darodyti savo veikimus ir ne **abejotinus tame faktus.** Tušti apgarsinimai, tikrinimai ir savegarbinimai, visuomet yra be vertės, nes kitį turi mus išgirti, delto klausykim ir tėmikim žodžius mųsų Tautiečių ir apsvarstykim pątis Jų **pripažinumus.**

Paveskime savo sveikatą tiktai tiems daktarams, kurie jau **ne vienam sveikatą sugrąžino ir ne vienam gyvastį išgelbėjo,** o ne bandykim ieškot pagelbos pas nežinomus, **savegarbinančius daktarėlius.**

Delto **Aukšti Daktarai** Gydymo Instituto, **"The Collins New York Medical Institute"**, kuris yra didžiausiu ir garsingiausiu visoje Amerikoje, galsuteikti **darodymus savo darbavymosi,** o kuriems ligių, nėra visame pasaulėje, kadangi tą liudija **tukstančiai tvirtinimo ir padėkos laiškų,** iš kurių norints keleta čionais patalpinta.

Per tai skaitykit ką mųsų Tautiečiai rašo:

AR TURI:

Vidurių ligas, užkietėjimą, nedirbimą, skilvio, galvos skaudėjimus, reumatizmą, odos ligas, širdies ligas, inkstų ligas, kepenų ligas, hemoroidas (prietvarį), škrofulas, nervišku nusilpnėjimus, plaučių ligas, slogą pilvo, neuralgią, žarnų ligą, slogas nosies ir gerklės, bronchitis, asthma, paraližą, akių ligas, ausų ligas, patrukymą, puslės ligas, visokius išbėrimus ir šašus, kirminus, ir visokias lytiškas ligas, ar vyriškas, ar moteriškas, šviežias, arba chroniškas.

Prisiųsk tuojaus 10 centų markėmis, apturėsi garsingą knygą Dr. E. C. Collins, "Vadovas in sveikatą". Ji yra butinai reikalinga kiekvienai šeimynai.

Gerbiamas Daktare!

Aš buvau visiškai nusilpnėjas ir lytiški blogumai man teip įkirėjo, jok ne turėjau ramybės nėkuomet ir tų kankinimų per ilgą laiką ne galėjau jokių budų atsikratyti. Šią dien gi, ačiu patarimams mano draugų, suteikusiu man Jųsų adresą, lieka vien tik pranešti, jok esų laimingiausiu žmogumi pasaulėje, kadangi joki blogumai ne kankina ir sveikata sugryžo, bet už ta viską turių viešai išreikšti tiktai Jums širdingą padėkavonę, teipgi labai geistina butu, kad kiekvienas mano Tautietis žinotų Tamstos adresa, nes tik čion šaltinis sveikatos, o ne reiktų klaidžioti reikale gydymo, pas nę atsakančius daktarus.

Antanas Bartaševiče

Lieku dėkingu lik mirties Antanas Bartaševiče
27 Hutchins Street, Batavia, N. Y.

Dauggerbiamas Daktare!

Skausmai krutinėje, trumpas kvėpavymas ir ne atsakantis malimas vidurių, yra tai liga sunki ir iš tiesu daugiausiai kankinanti. Tas man yra žinoma iš to, jok tie blogumai, per ilgą laiką mane vargino ir niekur ne galėjau atrasti pagelbos, bet gavęs adresą, šaukiausi prie Jųsų pagelbos, kurią ir suteikėt, puikiausiai prižiurėdami ir geriausiai gydydami. Nuoširdžiai meldžių ne atmeskit mano dėkingumo už sugrąžinimą man sveikatos į teip trumpą laiką. Esų tikras, jok kiekvienas, su kuriuomi turėsiu progą kalbėti, ištikns reikalui, ne ieškos sveikatos pas kitus daktarus, bet vien tikšauksis prie Jųsų. Linkėdamas del Jųsų puikiausios kloties ir lieką dėkingu ant visados.

John Skiptunas

John Skiptunas, McAdoo, Pa.

Brangus Daktare!

Už iš gydyma manęs teip gerai ir skubiai iš gana svarbios lytiškos ligos, ne randu žodžių išreikšti savo dėkingumo, o tai ačiu geram Jųsų tame pasišventimui ir angštam daktariškui mokslui. Visados ir kiekvienam savo draugui pranešiu, jok geresnio Daktaro, kuris su tokiu atsidavimų ir sąžiniškumų ligonį gydytų, ne galima atrasti. Lieku su puikiausiais del Jųsų linkėjimais ir dėkingu ant visados

Mike Paliokas.

Mike Paliokas
338 Helen Street, McKees Rocks, Pa.

Gvodotinas Daktare!

Širdingiausiai ačin Jums už sugrąžynimą man sveikatos, kurią atgavau vartodama Jųsų didelės vertės vaistus. Kitį daktarai ne galėjo manęs išgydyti per ilgus metus, bet Jųs tą sureikėt gana skubiai ir pasekmingai. Užsisenėjusis reomatizmas, kepenų (jaknų) ligą ir užkietėjimas vidurių, kurie mane kankino ilgą laiką, jau dabar apleido ir šiuom laiku, jaučiuosi visai sveika, tvirtai tikėdama, jok likan išgydyta ant visados. Per tai kiekvienam, reikalaujančiam pagelbos ligoje užtikrysiu, jok esate geriausiu Daktaru pasaulėje. Lieku ant visados dekinga ir prielanki

Mrs. P. Laganienė

Mrs. Paulina Laganienė,
Elmhurst, N. Y.

Skubinkit delto Tautiečiai, dasižinoti apie savo sveikata, kreipdamieši ypatiškai, ar laišku prie Daktaro S.E. Hyndman Viriausio medikališko direktoriaus THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th Street - New York City

Offiso valandos: šiokiomis dienomis nuo 10 -5 val. po pietų. Nedeldieniais ir šventadieniais nuo 10—1 val po pietų. Utarninkais ir petnyčiomis nuo 7-8 val. vakare.

JAUNI VYRAI
SENI VYRAI
VIDURAMŽINI VYRAI

Vyrai kurie žada apsivesti— vyrai ligoti— vyrai kurie budamė neprotingi dasileida perviršumą— vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie sulaukie amžio, katram negale pylnai nauduoti priimnuma gamtos.— **vyai tie vyrai tur pareikalauti viena iš tue knygu.** Ta knyga pasakis keip vyrai sunaikin sava sveikata, keip jie igauna ligas ir kodiel jie netur apsivesti budame tame padeime.

Ta knyga teip-gi pasakis suprantamoje kalboje keip vyrai kurie tur **Užnuodijima kraujo, arba syfili, Triperi, arba gonorrhoea, Nusilpneima, Abelna pragaišti špeku, Pragaišti gyvybes skyetimo, Naktinius nubegimus, Rheumatizma, Organiškas ligas, Pylva, Kepenu, Puslės ir Inkštu ligas,** gali but galiutinai išgydyti sava nuomusė, privatnai ir slapta, su mažais kaštais.

Tukstančiai vyru atgava sava tobulą sveikatą, spėk... ir stiprumą per pagelbą tuos knygos. Ji ira krautuvė šinios ir talpina šiam tykrus slaptibes, kurios vyras turi žinoti. Netrotkiet sava piningu mokiedami už prastus, bevertės, vaistus iki kolaik neperskaitisti šitą knygą Ji pasakis kodiel jus kentėti ir keip galet galiutinai išgydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama VYSAI DYKAI. Męs užmokam ir paštą. Išrašik aiškeie sava varda, pavarde ir adresą ant šio kuponą ir išsiusk ji mums šendena.

50,000 KNYGU DYKAI DIEL VYRU.

Kuponas dykai gautos knygos.
Siusk ji šendena.

DR. JOS. LISTER & CO.
L. 300, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresuotas jusu pasiuimiuui dykai siunstos knygos ir norečiau, jog Jus išsiustumet man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Stejtas .....

Naujiena Kuri Nudžiugins ir Palinksmins Daugel Serganczių, Silpnu ir Nualintu Vyru

Ar ėsi nustoję kantrybės, nerviškas, nupuoles sveikėtoje? Ar peraengel tiesna sveikatos arba gamtos? Ar manai apsivesti? Ar ėsi tinkančiam padėjime užimti užduotis ženybinio gyvenimo? Jeigu yra mažiausė abejonė jog randasi užsisilikusi chroniška liga duguyje tavo kūnątų, tai atsišauk ant žemiaus nuoto adreso, o apturėsi patarimą ir ištirinėjimą dykai! Mes ištirinėsime tavę visai dykai, ir jeigu išgydymas bus galimas, tai mes išgydysime už kožėmiausią kainą. Ne užsikėdi ant savęs jokių pareigų atsišaukdamas pas mus dėl bemokestinio pasiteiravimo. Męs perstatysime padėjimą viso dalyko tikroje šviesoje, o tada galėsi gydytis jeigu norėsi.

Koi Dolerio Nereiks Moketi Pakol Nebusi Užganedintas Savo Locnoj Mintyj kad Mes Esame Teisingi, Pilnai Atsakanti ir Užsitikimi. Jeigu turi koką nors nesveikumą inkstų, puslės ar šlapumo ravelių, jeigu jauti nesmagumą ir skausmą, jeigu randasi koks padėjimas dėl kurio nesinori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, kaipo tai: silpnumas, nerviška negalė, silpna arba sumažinta atmintis, nemiego[illegible]mas, gėdingumas, nubėgimai, nuvarvėjimai, silpninanti sapnai ir išnaudota gyvybė; jeigu turi g[illegible]otas ir susisukuses gyslas, jeigu kenti nuo užsikrėčiamų ligų kokios nebut rušies kurios tamistai daro nesmagumą; jeigu turi nors vieną iš skaitlingų ligų kurioin vyrai gali but apimti; jeigu kenti nuo pertankių dasileidimų; jeigu turi vėtis, skaudulius burnoje ir ant liežuvio; jeigu plaukai tavo slenka; jeigu turi slaptingą ligą; jeigu turi užnuodintą kraujų arba nors vieną iš ligų kurių suka tampa vyrai—TAI MES GALIMĖ TAVĘ IŠGYDYTI IR TA PADARYSIME. Atėik pasikalbėti su mumi didžiausiame privatiškume ir rekrete, o mes padėsime atsikratyti nuo visų kliučių kotrumpiausiam laike. Mes turime labai didelį patirimą gydyme tokios rušies ligų ir užtikriname išgydymą. Mes netiktai pelengviname, bet išgydome tikrai ir ant visados. Atėik ir pasižiurėk ant skaitliaus lietuvių kurinos mes išgydėme. Mes išgydysime teip tikrai kaip atsišauksi pas mus. Silpni vyrai, kurie nustojote viltį pasveikimo besigydydami kur kitur, ateikit pas mus, mes atkreipsime ant jus musų specijališką atydą teip jog atgausite savo vyriškumą ir busite vadovais terp savo sandraugų.

PATARIMAS IR IŠTIRINĖJIMAS VISAI DYKAI. GYDUOLĖS DYKAI IKI IŠGYDYMUI

CHICAGO MEDICAL CLINIC

344 SO. STATE ST., arti Harrison gatves, CHICAGO, ILL.

Musų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsišaukti terp tų valandų, tai gali atsišaukti terp 10 ir 12 Nedėliom. Atsišauk asabiškai. Mes kalbame lietuviškai.

VYRAI IŠGYDOMI Į 5 DIENAS

VARICOCELE HYDROCELE (Paportimas gydytojo Be peilio ar išpjovimo.)

Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplėrimu lytiškų dalių gyslų, striktura, užsikrėčiamus kraujo nuodus, nervišką sunę, išlėjimą, pažlugimą lytiškų dalių ir ligas liečiančias vyrus. Šitas nuoširdus pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos ir mano noru yra parodyti visiems šitiems žmonėms, kurie buvo gydomi dešimtiems ar daugiau daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą kuriuomi tikrai išgydau.

Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučių, kepenų ir inkstų, noris ir labai užsedintas.

Slaptos Vyrų Ligos

Išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodyjimas, šlapuminės galėtys.

Plaučių Ligos.

Dusulys. Brončytas ir kitos plaučių ligos tikrai išgoma mano vėlausiu budu. Širdies ligos.

(Ištyrimas Dykai.)

Išgydo kad bufum sveikas.

Specijalistas vyrų ir moterų ligų.

Moterų Ligos.

Vidurinės ligos, skausmai strėnose, baltosios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsedintos ir nervėtkos ligos moterų.

Kraujo Užnuodyjimas

ir visos odos ligos, kaip ve pučkai piktoji dedervinė, šuvotės, niežulys, bermohiodai, apstiprinimo gyslų, naikinanti nubėgimai, jaisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. ZINS 41 So. Clark St. (tarpe Randolph ir Lake) Chicago.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedėliomis nuo 9 ryto iki 4 po piet.

Dr. HARTMANN

KVIEČIA PAS SAVE SERGANČIUS SAKANT:

kurie tik sergate, tai ateikit ar parašykit pas mane, aš pagelbėsiu! nes esu senas daktaras, pažįstu ligas ir žinau kokie vaistai geriau pagelbsti VYRAMS IR MOTERIMS; todėl, kad aš daug sergančių perleidžiu ir turiu didelį pasisekimą, geresnį ne kaip koks kitas New Yorko daktaras. Aš esu pa-iryžęs sergančius gydyti ir mokyti, kad be sveikatos, žmogus yra nelaimingas, o kad sergi tad tik geras daktaras gali pa-kmingai išgydyti teip kaip aš daru; ir pačių gydynių paveikslai ir žodžiai dėkingumo liudija:

Tegul bus pagarbintas, Jėzus Kristus!

Širdingai dėkavoju Dr. Hartmanui už išgydymą ligos skaudėjimo po krutine, sunkaus kvėpavimo, širdies ligos, nes nor. kitl neįstengė išgydyti, o Najorko Šarlatanų Institutas tik sunkiai uždirbtus mano pinigus viljo; bet Dr. Hartmanas, kad išgydė, tad jam ir dėkingas; tai prisiunčiu paveikslą, kad į laikraštį pasiųsti. ANT. JUŠKELIS, P. O. box 2, DU BOIS, Pa.

Guod. Dr. Hartmanas!

Esu labai dėkingas už geras gyduoles, kurios man pagelbėjo nuo užsikrėčiamos ligos, nes vos penkiolika dienų pavartojau ir jau jaučiuosi gerai. Labai dėkingas už gerą daktaravimą.

D. POPOVIČE, Model Farm, Paschall, Philadelphia, Pa.

Malonus Dr. Hartmanai:

Su džiaugsmu prisiunčiu savo paveikslą ir didelį dėkingumą už išgydymą mano vydurių ligos, išbėrimo kuno, blogo kraujo, sutinimo ir skaudėjimo blauzdose. Dar kartą sakau, nemažai esu dėkingas už sveikatą. Jos. Turkeviče, 695 Sheridan Road Canal, Wilmette, Ill.

Ta viršuj kalba žmonės, kuriems aš pagelbėjau, taip ir Tau skaitytojau galiu padaryti kaip ir kitiems.

SERGĖKIS apgavingo Instituto, kuriam numiręs daktaras garsinamas buk gydąs ir labai meiliai kalba, bet viniojas kaip angis su septyniom pagundoms,—laižydamasi „LIETUVIAI TAUTIEČIAI", o už nugaros „ragdotą" turi. kad tik pristvilioję prigauti Jumis. Neapsigaukit s ADOVU IN KIŠENIŲ arba liga siuloma knygute dovanai „už 10 centų.

Kad jautiesi nesveikumą, nesendyk ligos jei nori buti išgydytu, tad ateik arba parašyk lietuviškai nors ir toli gyveni, kas tau kenkia, o aš

Atsišaukusius pagelbėsiu nuo:

Raumatizmo, užkietėjimo, skaudėjimo ir nedirbimo vidurių, Galvos skausmą; širdies, inkstų ir plaučių ligas. Greito pailsimo, sunkaus kvėpavimo. Didelio supykimo, dyespensijos tapgi nuo jaunystės klaidų, gsnių nesveikumą, sėklos nubėgimo, užsikrėčiamą slaptą ligą. . Taip pat MOTERŲ: skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, visokių moteriškų ligų; neatbokit kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo, aes išgydysiu sveikas ir užsisenėjusias ligas. jei ies karto pas mane atsišaukusi, pirmiau negu kur kitur. Rašyk kaip moki, aes suprasiu, iaztirsiu, duosiu rodą, kad reikės pritaikysis gyduoles. kurios yra geriausios, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenat.

TĖMYKITE! Mano dabar naujas adresas, todėl ateinant į ofisą, ar rašant laiškus, visada reikia adresuoti, ant šio naujo adreso teip:

DR. F. HARTMANN, 231 East 14 Str., NEW YORK N. Y.

Valandos: nuo 11 iki 5 po piet. Nedėlioj nuo 10 iki 1 po piet. Vakarais Pan. ir Pėt. 7-8.

PERKUPCZIU ATYDAI.

GERA PROGA PADARYTI PINIGUS PRIEŠ KALĖDAS.

Kad atituštinti vietą naujoms knygoms, kurias męs nuolatai išleidžiame naujas, ėsame priversti išparduoti už ¼ dalį jų vertės visas:

PAVINĆIAVONIŲ KORTAS, STEREOSKOPIŠKUS PAVEIKŠLELIUS, IR RELIGIŠKUS ABROZELIUS.

Už $1.75 dabar pas mus gausi $3.55 vertės visas 6 serijas stereoskopiškų paveikslėlių su teleskopu.

Už $5.50 gausi $21.00 vertės 15 tuzinų brangiausių ir gražiausių laiškams popierų, importuotų iš Francijos.

Už $10.00 gausi $35.00 vertės 1400 visokių šventųjų vardų abrozėlių.

Virš paminėti tavorai užima musų štore daugybę lentynų kurios yra reikalingos mumis naujoms knygoms, ir todėl męs esame priversti šiuos visus tavorus išparduoti už ¼ dalį jų vertės kad atituštinti vietą naujom knygom.

Šitie tavorai yra geriausiai perkami prieš Kalėdas. Todėl kas nori pasipinigauti prieš Kalėdas, tai dabar yra geriausia proga, kada įdėti į šį tavorą $5.50 atveda $21.00.

Rašyk mumi, o męs prišiųsime tau cirkuliorių kuris viską dėtališkai išaiškina **kaip padaryti pinigus Prieš Kalėdas.**

Adresuok

A. OLSZEWSKI

3252 S. Halsted St. CHICAGO, ILL

Jeigu nori kad tavo Biznis pasigerintu, tai apsigarsink "Lietuvoje."